

DEZBATERI PARLAMENTARE
Parlamentul Republicii Moldova de legislatura a XIX-a
SESIUNEA a VIII-a ORDINARĂ – IULIE 2014
Ședința din ziua de 4 iulie 2014
(STENOGRAMA)

SUMAR

1. Declararea ședinței ca fiind deliberativă. (*Onorarea Drapelului de Stat al Republicii Moldova.*)

2. Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.430 din 31 octombrie 2013 pentru modificarea și completarea Constituției Republicii Moldova (*art. 70 alin.(3), art.71*). În urma votării nominale în lectura a doua, proiectul nr. 430 nu a întrunit numărul necesar de voturi de 2/3 pentru a modifica Constituția.

3. Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.163 din 24 aprilie 2014 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (*Legea cu privire la zonele economice libere – art.2, 3, 5, 7; Codul vamal – art.91*).

4. Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.222 din 11 iunie 2014 pentru modificarea și completarea Legii nr. 1134-XIII din 2 aprilie 1997 privind societățile pe acțiuni (*art. 2, 3, 9, 10, 13, 14, 15 ș.a.*).

5. Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.191 din 26 mai 2014 privind cerințele de proiectare ecologică aplicabile produselor cu impact energetic.

6. Dezbaterea și respingerea proiectului nr.235 din 18 iunie 2014 – moțiunea simplă asupra stării grave criminogene în țară, politicilor în domeniul apărării ordinii și securității publice, precum și activității Ministerului Afacerilor Interne.

7. Aprobarea proiectului ordinii de zi a ședințelor în plen ale Parlamentului pentru următoarea perioadă bisăptămînală.

Ședința începe la ora 10.03.

Lucrările sînt prezidate de doamna Liliana Palihovici, vicepreședinte al Parlamentului, asistată de domnul Oleg Bodrug, vicepreședinte al Parlamentului.

Doamna Liliana Palihovici:

Secretariatul,

Să anunțați prezența în sală.

Domnul Maxim Ganaciuc – șeful Direcției generale documentare parlamentară a Secretariatului Parlamentului:

Doamnelor și domnilor deputați,
Bună dimineața.

Vă anunț că la lucrările ședinței de astăzi a plenului Parlamentului, din totalul celor 101 de deputați, și-au înregistrat prezența 93 de deputați. Nu s-au înregistrat deputații: Corman Igor – în delegație; Vieru Boris – din motive de sănătate; Barbulat Mihail, Candu Andrian, Mironic Alla, Șupac Inna, Vlah Irina – la cerere; Ceban Ion.

Doamna Liliana Palihovici:

Stimați colegi,

Ședința este deliberativă. Vă rog să onorăm Drapelul de Stat. *(Se onorează Drapelul de Stat al Republicii Moldova.)*

Mulțumesc.

Ordinea de zi a fost aprobată ieri, astăzi vom examina proiectele aprobate de către plenul Parlamentului în ședința precedentă.

Înainte de a purcede la dezbaterile proiectelor din ordinea de zi, vreau să anunț că astăzi este Ziua Independenței Statelor Unite ale Americii. Să felicităm poporul american *(aplauze)* cu cele mai bune urări de bine din partea Republicii Moldova.

Stimați colegi,

Astăzi avem în ordinea de zi șapte subiecte.

De procedură.

Domnul Saharneau.

Domnul Vladimir Saharneau:

Eu vreau să vă anunț o veste tristă: a încetat din viață unul dintre cei mai vechi trudnici ai Televiziunii – Ștefan Culea. Cel mai vechi crainic al Televiziunii Naționale. Rog să îi cinstim memoria printr-un moment de reculegere. *(Se păstrează un minut de reculegere.)*

Doamna Liliana Palihovici:

Mulțumesc.

Primul proiect în ordinea de zi pentru astăzi este proiectul de Lege nr.430 din 31 octombrie 2013 pentru modificarea și completarea Constituției Republicii Moldova.

Înainte de a purcede la dezbaterile acestui proiect, vreau să vă informez despre procedura de dezbateră a proiectului. Conform Regulamentului Parlamentului, în articolul 79 este descrisă procedura de dezbateră a proiectelor de legi constituționale în primă lectură, unde este scris clar că:

„(1) Dezbateră în primă lectură a proiectului de lege constituțională constă în: a) audierea raportului comisiei permanente sesizate în fond sau a comisiei speciale; b) luări de cuvânt ale deputaților, reprezentând toate fracțiunile parlamentare.

(2) La dezbaterile în primă lectură a proiectului de lege constituțională nu pot fi făcute amendamente. La încheierea dezbaterilor, Parlamentul adoptă una din următoarele decizii: a) aprobă proiectul de lege în primă lectură; b) remite proiectul de lege comisiei speciale sau comisiei permanente sesizate în fond”.

Și alineatul (3) din articolul 79: „Decizia asupra proiectului de lege constituțională dezbătut în primă lectură se adoptă de către Parlament, sub formă de hotărâre, cu votul majorității deputaților prezenți”.

Stimați colegi,
Conform procedurii...
Doamna Postoico,
De procedură aveți?
Doamnă Postoico,
Vă rog.

Doamna Maria Postoico:

Da. Vă mulțumesc, doamnă Președinte al ședinței.
Doamnă Președinte,

Referitor la acest proiect, eu am ascultat nominalizarea deputaților absenți și am observat că din Coaliție foarte multe persoane sînt lipsă. Cum noi o să examinăm în cazul dat acest proiect atît de important? Aceasta este una.

Și a doua întrebare, la fel, de procedură, ca să nu mai intervin mai tîrziu. Referitor la moțiunea simplă, fiindcă de fiecare dată ea era prima chestiune pentru discuție în ordinea de zi. De aceea, noi, Frațiunea noastră insistă ca să fie pusă în discuție moțiunea simplă.

Doamna Liliana Palihovici:

Doamnă Postoico,
Referitor la absența celor din...

Doamna Maria Postoico:

... Coaliție.

Doamna Liliana Palihovici:

... Coaliție. Nu sînt așa de mulți, sînt doi. Așa că ...

Doamna Maria Postoico:

Nu sînt doi.

Doamna Liliana Palihovici:

... aceasta nu ne împiedică să ...

Doamna Maria Postoico:

Nu sînt doi, sînt mai mulți.

Doamna Liliana Palihovici:

... dezbatem proiectul.

Doamna Maria Postoico:

Nu sînt doi.

Doamna Liliana Palihovici:

Da. Şi noi sperăm la votul dumneavoastră. Aşa că ne bucurăm că sînteţi în sală.

Doamna Maria Postoico:

Noi sîntem în sală, da.

Doamna Liliana Palihovici:

Al doilea ...

Doamna Maria Postoico:

Noi o să monitorizăm ceea ce adoptaţi.

Doamna Liliana Palihovici:

Al doilea subiect s-a discutat şi la şedinţa Biroului permanent al Parlamentului, că el va fi inclus în a doua parte a agendei. De aceea, nu am schimbat absolut nimic eu din capul meu, ci aşa cum s-a discutat la şedinţă.

Doamna Postoico.

Doamna Maria Postoico:

Da, vă mulţumesc, doamnă Preşedinte.

Deci la şedinţa Biroului, la fel, a fost accentuat ca această chestiune să fie înscrisă pe ordinea de zi sub nr.1.

Doamna Liliana Palihovici:

Nu a fost acceptat acest lucru, doamnă Postoico.

Doamna Maria Postoico:

Păi, iată, ea acum ...

Doamna Liliana Palihovici:

S-a discutat, dar nu a fost acceptat.

Doamna Maria Postoico:

De aceea, noi propunem ca dumneavoastră ... să decidă, în cazul de faţă, plenul Parlamentului ca anume să fie introdus în ordinea de zi cu nr.1. De ce vă temeţi?

Doamna Liliana Palihovici:

Eu nu mă tem de nimic, eu deja am anunțat dezbateri de un proiect. Nu aveam nici o înregistrare a vreunui deputat înainte de a anunța proiectul de procedură. Singurul pe care l-am avut de procedură a fost...

Doamna Maria Postoico:

Deci nu este prevăzut...

Doamna Liliana Palihovici:

... domnul Saharneanu.

Doamna Maria Postoico:

Doamnă Președinte,

Nu este prevăzut ca noi să scriem cerere motivată ...

Doamna Liliana Palihovici:

Nu, nu, nu. Nu este cerere.

Doamna Maria Postoico:

... de a modifica agenda care este...

Doamna Liliana Palihovici:

Am aici un ecran unde...

Doamna Maria Postoico:

... se votează astăzi.

Doamna Liliana Palihovici:

... se înregistrează toate solicitările deputaților de a lua cuvântul și nu aveam absolut nici o înregistrare.

Domnul Streleț – de procedură.

Vă rog.

Domnul Valeriu Streleț:

Da. Mulțumesc, doamnă Președinte.

Într-adevăr, aceste dezbateri au sensul lor. A fost invocat argumentul precum că dacă în Coaliție nu sînt toți să nu examinăm proiectul de amendare a Constituției privind limitarea imunității deputaților. Oricare ar fi circumstanțele, chiar dacă am fi ... adică ar fi toți acei din Coaliție, oricum voturile determinante pentru adoptarea acestui proiect urmează să le avem din partea opoziției. De aceea, contăm foarte mult pe sprijinul opoziției în adoptarea acestui proiect. El poate fi examinat astăzi.

Cît ține de moțiunea simplă. Ca membru al Biroului, pot confirma faptul că la Birou s-a constatat, avînd în vedere și agenda domnului Recean, că se examinează în a doua parte a ședinței. Dumnealui a invocat anumite motive.

De aceea, firește, dacă insistă să se decidă prin vot ordinea de examinare, poate să o pună la vot. Dar Biroul a decis ceea ce a decis.

Și apoi ține de discreția dumneavoastră în ordinea în care examinați.

Doamna Liliana Palihovici:

Stimați colegi,

Eu vă propun să continuăm cu dezbaterea proiectului nr.430, pe care l-am anunțat de la începutul ședinței. Și, conform procedurii, invit președintele Comisiei juridice, numiri și imunități să prezinte raportul asupra acestui proiect.

Doamna Raisa Apolschi:

Stimată doamnă Președinte,

Onorat Prezidium,

Stimați deputați,

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat, cu titlul de inițiativă legislativă, proiectul de Lege privind modificarea și completarea articolelor 70 și 71 din Constituția Republicii Moldova și comunică următoarele.

Inițiativa legislativă a fost înaintată de către un grup de 50 de deputați, fapt ce corespunde prevederii articolului 141 alineatul (1) litera b) din Constituție. Proiectul de lege a fost prezentat Parlamentului împreună cu avizul Curții Constituționale nr.1 din 25 noiembrie 2011 în corespundere cu articolul 141 alineatul (2) din Constituție.

Proiectul de lege, în opinia autorilor inițiativei legislative, are drept scop modificarea cadrului legal constituțional care, în prezent, oferă o protecție exagerată deputaților, astfel încât pornirea urmăririi penale împotriva acestora să poată fi inițiată fără acordul prealabil al Parlamentului.

Adoptarea proiectului de Lege constituțională nu afectează imunitatea deputaților pentru voturile sau opiniile exprimate în exercitarea mandatului nici după expirarea acestuia.

Așa cum relevă Curtea Constituțională în Hotărârea nr.8 din 16 februarie 1999 pentru interpretarea articolului 71 din Constituția Republicii Moldova, citez: „Independența opiniilor deputatului în Parlament, potrivit articolului 71 din Constituție, semnifică protecția juridico-constituțională a deputatului în exercitarea atribuțiilor parlamentare. Totodată, garantarea juridică a independenței opiniilor deputatului în Parlament nu îl scutește de răspundere penală sau contravențională pentru delictul săvârșit în afara exercițiului mandatului de deputat”. Am încheiat citatul.

Proiectul de lege propune modificarea articolului 70 și completarea articolului 71 din Constituția Republicii Moldova.

La articolul 70 se propune excluderea imunității parlamentare. În acest context, proiectul prevede excluderea din titlul articolului 70 „Incompatibilități și imunități” a sintagmei „și imunități”, precum și abrogarea alineatului (3), potrivit căruia „deputatul nu poate fi reținut, arestat, percheziționat, cu excepția cazurilor de infracțiune flagrantă, sau trimis în judecată fără încuviințarea Parlamentului, după ascultarea sa”.

Totodată, la articolul 71, care prevede că „deputatul nu poate fi persecutat sau tras la răspundere juridică pentru voturile sau pentru opiniile exprimate în exercitarea mandatului”, se propune precizarea modalității de exprimare a opiniilor, prin introducerea după cuvântul „exprimate”, a cuvântului „public”.

În aviz, Curtea Constituțională a apreciat că proiectul de Lege constituțională privind revizuirea articolelor 70 și 71 din Constituție este conform prevederilor articolului 141 alineatul (1) litera b), nu contravine dispozițiilor constituționale ale articolului 142 alineatul (2) și poate fi înaintat spre examinare Parlamentului.

Proiectul de lege a fost avizat de toate comisiile permanente, de Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului, de Guvern, conform prevederilor articolului 78 alineatul (1) din Regulamentul Parlamentului.

Cinci comisii permanente au propus proiectul de lege spre examinare și adoptare în ședința plenară a Parlamentului. Patru comisii nu au luat nici o decizie, din cauza divizării voturilor.

În aviz, Guvernul menționează că prevederile proiectului nu ar afecta unitatea materiei constituționale și nu ar depăși limitele revizuirii Constituției Republicii Moldova, prevăzute de articolul 142 din Constituția Republicii Moldova.

Conform articolului 79 alineatul (3) din Regulamentul Parlamentului, decizia asupra proiectului de lege constituțională, dezbătut în primă lectură, se adoptă de către Parlament, prin hotărâre, cu votul majorității deputaților prezenți. Proiectul de hotărâre a Parlamentului este anexat la prezentul raport.

Comisia juridică, numiri și imunități, în conformitate cu articolul 27 alineatul (1) din Regulamentul Parlamentului, cu votul majorității deputaților (8 deputați au votat „pentru”, 4 deputați s-au abținut), propune adoptarea proiectului de Lege constituțională nr.430 din 31 octombrie 2013 în primă lectură și în lipsa amendamentelor din partea deputaților – în lectura a doua.

Vă mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Vă mulțumesc, doamnă președinte.

Avem o listă de deputați care doresc să adreseze întrebări.

Și primul este domnul deputat Petkov.

Domnul Alexandr Petkov:

Vă mulțumesc, doamnă Președinte al ședinței.

Doamnă raportor,

Referitor la inițiativă. Intuiesc că autorii s-au bazat pe niște exemple clare de utilizare drept paravan de către deputați a mandatului lor, pentru a se eschiva de la responsabilitate în fața legii.

Pornind de la aceasta, rog respectuos să mi se prezinte măcar câteva cazuri concrete când deputații, utilizându-și mandatul de deputat, s-au eschivat de această responsabilitate.

Cazuri concrete. Da? Ca să știm, ca nu cumva să planeze vreo suspiciune că cineva vrea să se răfuiască cu altcineva. Dar dați-mi, vă rog, câteva exemple. Sîntem aici... bine, nu sîntem 101, dar sîntem aici toți colegi. Să știm ce a stat la baza acestei inițiative.

Doamna Raisa Apolschi:

Vă mulțumesc pentru întrebare.

Cred că nu este... nu sînt eu persoana care trebuie să vă răspund la cîte cazuri ș.a.m.d. Sînt organele respective.

Dar vizavi ce a stat la bază. Este dreptul deputatului. Este o inițiativă a unui grup de deputați. Motivarea este expusă și în raport, și în nota informativă, anexată la inițiativa respectivă. Toate răspunsurile la întrebarea pe care mi-ați pus-o sînt, de fapt, acolo.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Petkov,
A doua întrebare.

Domnul Alexandr Petkov:

Nu. Aceasta nu este a doua întrebare. Este, de fapt, eschivare de la răspunsul la prima întrebare.

Eu nu solicit de la dumneavoastră personal, mă rog, poate autorii. Vi s-a prezentat... pentru că dumneavoastră sînteți acum raportor și, în mod normal, cel puțin autorii trebuiau să prezinte: oameni buni, iată a fost respectivul, a fost respectivul, a fost respectivul.

Avem cazuri care deja trec orice normă. Și, în cazul în care nu există, cel care inițiază, el pe ce s-a bazat?

Și... bine, dumneavoastră spuneți că este dreptul deputatului. Normal că este dreptul deputatului.

Cadrul actual legal nu permite cumva adresarea Procurorului General în Parlament ca să se retragă vreo imunitate cuiva?

Cîte cereri? Și aici, vă rog foarte mult, doamnă raportor, trebuie să ne răspundeți. Cîte cereri de la Procurorul General au fost aduse în Parlament ca să se retragă imunitatea vreunui deputat, pentru ca să fie predat justiției? Ca să cunoaștem.

Mulțumesc.

Doamna Raisa Apolschi:

Stimate deputat,

E adevărat că și astăzi există procedura în baza căreia Procurorul General ar putea face un demers și respectivele proceduri s-ar putea aplica. Dar din... eu date statistice acum nu am să vă pot prezenta vizavi de anumite cazuri care au fost.

Din informațiile din mass-media, au fost cel puțin reflectate niște situații în care deputații au intervenit și erau niște discuții vizavi de faptul în ce măsură s-au conformat mandatului de deputat și nu l-au depășit.

În rest, am zis că, de fapt, toată informația este anexată la nota informativă. Eu date statistice, ceea ce vreți să auziți dumneavoastră, nu am la moment. Cred că nu sînt eu cea indicată să vă răspund la această întrebare.

Vă mulțumesc.

Și cu atît mai mult că, întotdeauna, s-a exploatat situația că toți trebuie să fim... și să discutăm despre aceasta, că toți trebuie să fim egali în fața legii. Cred că aceasta este o oportunitate să dăm dovadă că, de fapt, avem cea voință să ne prezentăm în fața legii, așa, ca orice cetățean de rînd.

Doamna Liliana Palihovici:

Vă mulțumesc, doamnă președinte.

Domnule Petkov,

Iată, mi-a dat Secretariatul acum. Din 2004 pînă în 2006 au fost 6 hotărîri ale Parlamentului în care s-a refuzat ridicarea imunității pe diferite cazuri a deputaților. Ați avut două întrebări. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Petkov.

Domnul Alexandr Petkov:

Doamnă Președinte,

Ați spus din 2004 pînă în 2006. Păi, din 2006 pînă astăzi, nu a existat respectiva problemă. Așa să înțelegem?

Păi, nu există problema de 8 ani de zile. Și dumneavoastră acum încă ne spuneți nouă că... doamnă raportor, uitați-vă, eu nu sînt persoana vizată. Dumneavoastră sînteți autor. În afară de raportor – calitate, aveți și calitatea de autor.

În mod normal, am fi trebuit să primim aceste răspunsuri la întrebările care sînt foarte simple, extrem de simple. Cîte au fost? Dacă au fost cumva, aveți Procurorul General care vă este subordonat. În mod normal, el era să fie primul să vă spună, să dea răspunsuri. Uitați-vă, avem deputați din opoziție. Pofțim, hai în fața lor. Nu deputați din opoziție, avem din... de la putere, pe care îi cunoaștem noi, de pildă, că, într-adevăr, umblă cu mandatul iată așa și nu cu unul.

Doamna Raisa Apolschi:

Stimate coleg,

Eu dacă... vă aduc aminte, sînt președintele Comisiei juridice, numiri și imunități, și nu îl am în subordonare pe Procurorul General. Aceasta, așa, dacă ați uitat.

Doamna Lilina Palihovici:

Domnul Sîrbu, Serghei Sîrbu.

Domnul Serghei Sîrbu:

Vă mulțumesc.

Dacă îmi permiteți, să îi răspund domnului Petkov. Domnul Petkov personal... (*Rumoare în sală.*) Domnul Petkov personal...

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Sîrbu,

În calitate de...? (*Rumoare în sală.*) Autor.

Vă rog.

Aveți dreptul.

În calitate de autor are dreptul.

Domnul Serghei Sîrbu:

Dacă îmi permiteți, domnul Petkov personal s-a eschivat de la responsabilitate atunci când, în urma mai multor calomnii, a refuzat să se prezinte în instanța de judecată. Și instanța de judecată, motivînd că are imunitate, nu a putut să îi aplice nici o sancțiune. Acesta este, cred, răspunsul de bază în acest sens.

Vă mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Brega. (*Rumoare în sală.*)

Am să vă dau dreptul la replică.

Domnul Brega.

Domnul Gheorghe Brega:

Mulțumesc.

Nu am întrebare. Am o concretizare către autor. Eu înțeleg că este în nota informativă, nu este nici o problemă. Deci... dar aici ați scris: „pentru unele țări în cazul în care presupune infracțiuni... implică un anumit grad de gravitate”, mai departe după text, „autorizarea prealabilă a Parlamentului pentru începerea urmării penale”, exemplu dați Portugalia și Suedia, deci e exclus.

Iată, eu am aici legea din Portugalia, unde fără acordul Parlamentului nu se retrage imunitatea. Nu știu, a fost, probabil, o eroare sau nu ați găsit alt exemplu afară de Portugalia și Suedia.

Dar să stimăm portughezii și să spunem adevărul. Deci vă spun din start: eu o să votez acest proiect de lege. (*Rumoare în sală.*)

Doamna Liliana Palihovici:

Doamnă președinte,

Dacă aveți ceva... Nu aveți ce comenta?

Doamna Raisa Apolschi:

... precizare.

Doamna Liliana Palihovici:

A-a-a, o precizare a fost.

Domnul Petkov,

Dreptul la replică.

Domnul Alexandr Petkov:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Eu nu știu la ce s-a referit persoana care a scris la judecată că a pățimit psihic. Ori de câte ori am fost chemat în judecată, am venit, ori de câte ori.
(*Rumoare în sală.*)

Iar acel care scrie calomnii la judecăți stă frumușel și vrea să ocupe un loc în Prezidiul Parlamentului. Mai întâi să vină cu un certificat de la psihiatrie.

Mulțumesc mult.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Vreamea.

Domnul Igor Vreamea:

Mulțumesc.

Doamnă președinte,

Spuneți-mi, vă rog, sau doamnă raportor,

Spuneți-mi, vă rog, de ce proiectul de lege a fost înregistrat în Parlament după doi ani de la obținerea avizului Curții Constituționale asupra acestui proiect? Care a fost motivul? (*Rumoare în sală.*)

Deci avizul Curții din 25 noiembrie 2011. Proiectul este înregistrat în octombrie anul trecut.

Care este motivul că el nu a fost prezentat timp de doi ani? (*Rumoare în sală.*)

Doamna Raisa Apolschi:

Și cum ar atenta, de fapt, la legalitatea acestui proiect? Eu înțeleg ce vreți să spuneți dumneavoastră. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Vreamea:

Atunci a doua întrebare.

Articolul 143 alineatul (2) spune că, dacă de la prezentarea inițiativei cu privire la modificarea Constituției Parlamentul nu a adoptat timp de un an respectiva lege constituțională, propunerea se consideră nulă. (*Rumoare în sală.*)

Doamna Raisa Apolschi:

Noi prezentăm proiectul de lege.

Domnul Igor Vreamea:

Proiectul de lege.

Doamna Raisa Apolschi:

... se va expune.

Domnul Igor Vreamea:

Corect. Proiectul de lege...

Doamna Raisa Apolschi:

... se va...

Domnul Igor Vrenea:

... se solicită împreună cu avizul. Avizul se dă la proiectul de lege. De la momentul prezentării respectivului proiect a trecut, mi se pare, mai mult de un an. *(Rumoare în sală.)*

Doamna Raisa Apolschi:

Eu înțeleg întrebarea dumneavoastră. *(Rumoare în sală.)* Da... pardon.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Mișin.

Domnul Streleț,

Vă rog.

Domnul Valeriu Streleț:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

În calitate de coautor. Ori domnul Vrenea... am un mare respect față de dumnealui, dar probabil că numără prost. Din motiv că: din 31 octombrie 2013 – un an de zile va fi la 31 octombrie 2014. Adică atunci ar putea fi... atunci a fost înregistrat proiectul de inițiativă legislativă.

Și vă rog să nu faceți haz de necaz. Dacă nu doriți să votați, așa și spuneți. *(Rumoare în sală.)*

Adică, el ar putea fi nul doar în octombrie 2014. Iar acum sîntem exact în timpul necesar pentru examinare. *(Rumoare în sală.)*

Doamna Liliana Palihovici:

Eu citesc pentru toată lumea articolul 143 punctul doi: dacă de la prezentarea inițiativei cu privire la modificarea Constituției Parlamentului Parlamentul nu a adoptat timp de un an legea constituțională corespunzătoare, propunerea se consideră nulă. *(Rumoare în sală.)*

... inițiativă.

Domnul Mișin.

Doamna Raisa Apolschi:

Termenul curge de la prezentarea inițiativei și nu a avizului.

Domnul Vadim Mișin:

Спасибо.

Уважаемая госпожа докладчик!

У меня два вопроса очень простых.

Вы, авторы, осознаете, что своей законодательной инициативой – кроме того, что это вопиющий и дешевый пиар, – вы даете дубину в руки правящего класса, и это не только в Молдове, это везде и всегда?

И второй вопрос сразу. Назовите мне государство в Европе, которое за последние десять, пятнадцать лет приняло подобную пиар-акцию.

Doamna Raisa Apolschi:

Stimate coleg,

Eu nu cred că respectarea și conformarea legii vizavi de orice cetățean al Republicii Moldova, inclusiv de deputat, este o bătă în mîna organelor de drept. Aceasta este una.

Și situația în țările europene la care vreți dumneavoastră să fac referire cred că este puțin diferită, situația și atitudinea exercitării mandatului de către legislator.

Asta ce aș putea să vă răspund.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Mișin. A doua întrebare.

Domnul Vadim Mișin:

Я извиняюсь, уважаемая коллега, вы не ответили ни на первый, ни на второй вопрос.

Но я хочу по первому вопросу сказать: не надо, пожалуйста, здесь не школьная и не студенческая аудитория. Перед вами Парламент страны и не надо апеллировать, что вот так хочет народ.

Если вы говорите о равенстве народа, так дайте кабинет дворнику, как министру. А почему бы – это неравенство. А дайте зарплату... как министру, и тогда рассуждайте о равенстве.

Вы же сейчас рассуждаете о равенстве, еще раз говорю, давая в руки политическую дубину.

И я заранее хочу с этого микрофона сказать – она у вас не пройдет. Вам голосов не хватит.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Cojocaru.

Doamna Raisa Apolschi:

Eu am vrut să răspund că, de fapt, nici nu am...

Domnul Vadim Cojocaru:

Da, mulțumesc.

Doamna Raisa Apolschi:

Nici nu am vrut să fiu inițiatorul unui auditoriu de universitate. Eu mi-am expus părerea așa cum văd eu lucrurile.

Domnul Vadim Cojocaru:

Doamnă președinte,

Dumneavoastră nu sînteți autor al acestei legi... proiect de lege.

Doamna Raisa Apolschi:

Unul dintre ei.

Domnul Vadim Cojocaru:

Ca unul dintre ei, eu sînt sigur, ca liberal reformator sînt pentru egalitate și în lectura a doua voi veni cu un amendament: nu deputații, dar toți demnitarii, funcționarii, începînd de la Președintele republicii, să fie lipsiți de toate privilegiile și imunitățile.

Și eu sper că acei care au iscălit mă vor susține.

Vă mulțumesc.

Doamna Raisa Apolschi:

Este dreptul dumneavoastră. Chiar nu am ce să vă obiectez.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Butmalai. *(Rumoare în sală.)*

Domnul Ion Butmalai:

Mulțumesc, doamnă... *(Rumoare în sală.)*

Mulțumesc, doamnă Președinte al ședinței.

Stimați colegi,

Eu vă rog liniște. Ce v-ați aprins așa tare?

Eu ce vreau să vă spun? Noi în Parlamentul Republicii Moldova, pe data de două, am ratificat Acordul ceea ce ține de asocierea Republicii Moldova cu Uniunea Europeană. *(Rumoare în sală.)*

Vladimir Nicolaevici,

Aveți răbdare, am ratificat. Și eu țin minte... *(Rumoare în sală.)*

Ascultați foarte atent. Dați-mi voie să vă spun, ceea ce vreau să vă spun. *(Rumoare în sală.)*

Eu țin minte pe timpurile guvernării comuniste, cum se intentau dosare penale la comandă. Țin minte, Vladimir Nicolaevici, cum dumneavoastră, la 7 aprilie, v-ați murdărit de sînge și ați omorît oameni pașnici, care protestau pentru democrație. *(Rumoare în sală.)*

Mai departe. Dacă dumneavoastră la ziua de azi... practica internațională este ca noi, ca deputați, trebuie să fim ca și simplii cetățeni, egali în fața legii.

Dacă dumneavoastră sînteți curați ca lacrima: de ce vă îngrijorați așa tare la ziua de azi?

Eu vă propun să votați legea pentru că în legislatura a XVIII-a și a XIX-a au fost demersuri din partea Procuraturii Generale și pe Popușoi, și pe Voronin, dar dacă nu avem procuratură în statul acesta, de atîta și vă simțiți așa de bine în ziua de azi în Republica Moldova.

Idea și propunerea mea: votați, dacă sînteți cinstiți în fața poporului și a legii. *(Rumoare în sală.)*

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Reșetnicov.

Domnul Artur Reșetnicov:

Mulțumesc.

Doamnă autor,

Stimați colegi,

În urma acestor discuții și întrebări, totuși, îmi fac concluzia că este o formalitate și, probabil, că dumneavoastră intenționați să veniți cu un proiect care încalcă procedura, ca să nu fie votat pur și simplu și să scoateți această povară care este promisă.

Două întrebări de concretizare. Deci avizul Curții Constituționale este din 25 noiembrie 2011. Inițiativa legislativă de revizuire a Constituției înregistrată la 31 octombrie 2013.

Deci prima întrebare. Spuneți-mi, vă rog, avizul Curții Constituționale, ce a avizat, care inițiativă legislativă, care proiect, dacă nu exista?

Prima întrebare. (*Rumoare în sală.*)

Doamna Raisa Apolschi:

Acest proiect, eu văd că dumneavoastră duceți... vizavi de termene, dacă înțeleg eu corect întrebarea dumneavoastră.

Domnul Artur Reșetnicov:

Deci avizul Curții Constituționale – la 25 noiembrie 2011. Inițiativa legislativă înregistrată la 31 octombrie 2013.

În 2011 a fost avizul Curții Constituționale. Ce a avizat Curtea Constituțională, care proiect, care document?

Sub ce număr a fost înregistrat? Și cine au fost autorii acelui document sau proiect de lege de revizuire avizat de către Curtea Constituțională? Prima întrebare.

Vă rog.

Doamna Raisa Apolschi:

Curtea Constituțională a avizat anume acest proiect, s-a referit anume la articolele 70 și 71.

Dar dacă dumneavoastră vreți să duceți la idee că s-au depășit termenele de examinare, atunci am să îmi permit să reiterez și am să citesc articolul 143 din Constituție, alineatul (2): de fapt, termenele curg de la prezentarea inițiativei și nu a avizului Curții Constituționale.

Avizul Curții Constituționale este anexat și atunci nu mai devreme de șase luni putem purcede la examinare. Dar termenele la care vă referiți dumneavoastră, de fapt, sînt ... au tangență la prezentarea inițiativei. De aici curg termenele de examinare, practic.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Reșetnicov, a doua întrebare.

Domnul Artur Reșetnicov:

Deci în procesul de revizuire a Constituției, Constituția expres prevede care este procedura. Și termenele sînt foarte importante. Și eu cred că dumneavoastră faceți această greșală intenționat, ca legea să nu fie adoptată. Pentru că altă explicație nu există.

Au fost precedente anterior cînd a fost revizuită Constituția și aceste inițiative de revizuire a Constituției au fost însoțite de avizul Curții Constituționale, care a expus avizul exact la proiectul care urma a fi adoptat. Pentru că avizul Curții Constituționale s-a referit la un proiect care nu a existat.

Ca urmare – a doua întrebare. Dacă dumneavoastră acum puneți în dezbatere inițiativa legislativă din 31 octombrie 2013, înregistrată în Parlament, deci în calitate de inițiativă legislativă avem data de 31 octombrie 2013, avizul Curții Constituționale la această inițiativă legislativă îl aveți?

Doamna Raisa Apolschi:

Este avizul exact la ceea ce discutăm astăzi.

Domnul Artur Reșetnicov:

Avizul din 25 noiembrie 2013 la inițiativa înregistrată în 2013, da?

Doamna Raisa Apolschi:

Stimate coleg,

Proiectul de ... sau inițiativa legislativă a parvenit concomitent sau fiind anexat și avizul Curții Constituționale.

Domnul Artur Reșetnicov:

Dumneavoastră sînteți coautor la acest proiect, da?

Doamna Raisa Apolschi:

Da.

Domnul Artur Reșetnicov:

Spuneți-mi, vă rog, dumneavoastră ați semnat ceea ce a avizat Curtea Constituțională în 2011?

Doamna Raisa Apolschi:

Dar nu este obligatoriu ca toți să vizeze.

Domnul Artur Reșetnicov:

Nu, nu.

Doamna Raisa Apolschi:

Proiectul de lege sau inițiativa este semnată, vizată.

Domnul Artur Reșetnicov:

Inițiativa legislativă trebuie să dispună de autori.

Doamnă președinte,

Eu înțeleg că vreți să ieșiți din situația aceasta în care v-ați pomenit, dar inițiativa legislativă dispune de autori sau coautori. Dumneavoastră acum sînteți autor la inițiativa din 2013. La ceea ce a avizat Curtea Constituțională în 2011 ați fost autor?

Doamna Raisa Apolschi:

Stimate coleg,

Eu v-am răspuns: inițiativa a fost semnată de un grup de deputați ...

Domnul Artur Reșetnicov:

Nu ați fost autor la acea ...

Doamna Raisa Apolschi:

... inclusiv de mine ...

Domnul Artur Reșetnicov:

... inițiativă, precum și alți deputați din Parlament.

Doamna Raisa Apolschi:

... fiind anexat avizul Curții.

Domnul Artur Reșetnicov:

Dumneavoastră intenționați să faceți greșeala ca proiectul să nu fie adoptat. Iată concluzia.

Doamna Raisa Apolschi:

Asta este opinia dumneavoastră. Eu nu pot ...

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Bondari.

Doamna Raisa Apolschi:

... să vă impun o altă opinie.

Domnul Veaceslav Bondari:

Уважаемая госпожа автор!

Тут много мы слышали о том, как честно работает нынешняя власть. Значит, маленький пример. В Ново-Аненском районе есть такой кооператив сельскохозяйственный, «Басарабия», где председатель этого кооператива в 13-м году, нет, в 14-м году, в январе, ни за что получил 9 лет – только за то, что не захотел уйти из фракции коммунистов в районном совете в ЛДПМ.

Его обвинили в том, что, якобы, в 2004 году он украл в особо крупных размерах бюджетные средства на 600 тысяч леев.

Если бы такая ситуация была здесь и Генеральный прокурор представлял это обвинение, никто бы за него не проголосовал, потому что шито было белыми нитками. Поэтому, наверно, и не зря эта процедура...

Doamna Liliana Palihovici:

Aceasta nu se referă la subiectul proiectului. (*Rumoare în sală.*)
Dumneavoastră aveți două minute la subiectul imunității, proiectul care se dezbate acum în Parlament.

Domnule Bondari,

Vă preîntîmpin, dacă nu vorbiți la tema proiectului vă închid microfonul.

Domnul Veaceslav Bondari:

Eu am trecut la întrebare, doamnă vicepreședinte al Parlamentului.

Значит, вопрос такой: как вы думаете, госпожа автор, эта процедура была, наверно, придумана специально, чтобы не привлечь депутатов по надуманным мотивом, или же вы думаете, что это сделано сейчас?

Doamna Raisa Apolschi:

Eu cred că întrebarea dumneavoastră nu are nici o tangență la ceea ce discutăm noi astăzi. Noi astăzi discutăm vizavi de necesitatea sau excluderea acestei imunități, după cîte înțeleg eu.

Eu nu sînt la curent cu exemplele pe care le-ați dat dumneavoastră și nu știu despre ce este vorba. Și chiar nu aș intra în polemică din simplu motiv că nu cunosc aceste lucruri. Dar dacă tot rîvnim să fim toți egali în fața legii, atunci nu înțeleg de ce atunci ne-am teme să promovăm această inițiativă? Poate s-ar exclude și lucruri care ... și din deputați, dacă ar fi cazul, s-ar încălca legea.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Voronin dreptul la replică.

Domnul Vladimir Voronin:

Я, конечно, не считаю своим достоинством давать оценку руководителю организованной преступной группировки юга Молдовы, (*rumoare în sală*), но у меня есть – я повторяю: для руководителя организованной преступной группировки юга я не считаю нужным давать ответ.

Но я хочу другое сказать: что надо нам обязательно, если мы серьезные и ответственные люди пред страной и народом, обязательно включить в требование к будущим кандидатам в Парламент необходимость проведения строгого медицинского освидетельствования. Раз.

И второе. Строгий контроль за тем имуществом, за тем состоянием, за тем бюджетом, с которым этот кандидат в депутаты собирается прийти в Парламент.

Спасибо. (*Rumoare în sală.*)

Doamna Liliana Palihovici:

Revenim la subiectul dezbătut astăzi, proiectul nr.430.

Întrebare – doamna deputat Abramciuc.

Doamna Veronica Abramciuc:

Mulțumesc mult, doamnă Președinte.

Stimată doamnă președinte al comisiei,

La începutul începuturilor, când deputații din primele parlamente au dat imunitate deputaților din Republica Moldova, au avut în vedere următoarea: că deputatul, ca unica funcție în stat, ales de popor pentru patru ani cu scopul să reprezinte poporul și să efectueze controlul din numele poporului asupra treburilor în țară, să aibă imunitate pentru a își exercita mandatul și a nu fi atras alături de infractori în chestii în care deputatul este nevoit să se implice. Să înțeleg că autorii proiectului tratează imunitatea ca o facilitate.

Doamnă președinte,

Vă rog foarte mult, poate eu ca deputat nu știu, dacă se poate, să enumerați de ce facilități se folosesc deputații în Parlamentul Republicii Moldova?

Doamna Raisa Apolschi:

Noi acum vorbim ... de fapt, dumneavoastră încurcați, acestea nu sînt niște facilități, aceasta este o protecție a deputatului care nu permite organelor de drept, în cazul în care deputatul încalcă legea, să fie atras... fără niște proceduri anevoioase, care, pînă la urmă, se aleg cu nimic. De fapt, am fost martori la mai multe situații.

Acestea nu sînt facilități. De fapt, imunitatea, prin acest proiect... nici nu s-a atentat la imunitatea parlamentară, ca aleșii poporului să își exprime opiniile, să își exprime viziunile în public vizavi de o situație sau alta. Pentru aceasta nu este persecutat și nu poate purta răspundere. Este vorba de cu totul altă răspundere.

Dacă încalcă legea ca orișice cetățean care este atras astăzi la răspundere penală, administrativă, mai știu, atunci în aceleași condiții, conform acestei inițiative, s-ar pune și deputatul, în afară de opiniile și de poziția lui politică pe care o are în Parlament sau chiar o exprimă în public.

Doamna Liliana Palihovici:

Doamna Abramciuc,

A doua întrebare.

Doamna Veronica Abramciuc:

Doamnă președinte,

Știți, totuși, primii deputați care au dat imunitatea nu au avut nici o intenție să îi ascundă pe acei care se ocupă cu lucruri necinstite.

Și a doua întrebare. Dacă se poate, dați, vă rog, un exemplu, măcar din actuala legislatură, când a fost ridicată întrebarea ca cuiva din deputați, pentru

încălcări sau crime, să li se scoată imunitatea și corpul deputaților a refuzat acest lucru?

Ca să înțelegem, din ce cauză chiar atât de mult se leagă imunitatea de oamenii necinstiți. Imunitatea, de obicei, trebuie să fie legată de drepturile celor cinstiți și de drepturile opoziției.

Și eu personal, ca deputat, dacă ar fi venit această inițiativă din partea opoziției, aș fi votat cu două mâini, dar voi vota contra.

Și vă rog exemple, când noi, deputații, am refuzat să scoatem imunitatea pentru încălcări?

Doamna Raisa Apolschi:

Au fost, așa cum a menționat doamna vicepreședinte al Parlamentului, a menționat că în perioada 2004 – 2006, mi se pare, au fost mai multe respingeri a demersului Procurorului General. Acestea sînt datele pe care le am deci confirmate prin hotărîri de Parlament.

Doamna Liliana Palihovici:

Doamna Balmoș.

Doamna Galina Balmoș:

Spuneți-mi, vă rog, doamnă președinte al Comisiei juridice, numiri și imunități, dacă în perioada ultimei legislaturi, a venit Procuratura Generală a Republicii cu o cerere de a ridica imunitatea unor persoane care se află și se aflau în acest Parlament pentru anumite fărădelegi?

Spre exemplu, a venit Procuratura Generală pentru a propune ridicarea imunității domnului Plahotniuc pentru că în acel timp avea vreo 3 dosare, cel puțin în vreo 3 țări, altele decît Republica Moldova; domnului deputat Guma, care avea dosar penal în țara vecină; domnului deputat Ioniță, care avea scandalul cu cazinourile și știam toți despre implicarea în acel scandal, și sesizarea la Procuratură.

Ce i-a încurcat Procuraturii să vină cu astfel de cereri aici, în Parlament? Și noi să punem la vot: da sau ba. Și să nu vorbim abstract că cineva ar fi făcut ceva.

Sîntem aici mai mult de 90% care nu s-au folosit niciodată de această imunitate. Iar acei care au nevoie se află astăzi la guvernare.

Oare Procuratura va veni vreodată cu propunerea de ridicare a imunității acelor care se află la guvernare, deputaților din Coaliția de guvernare?

Doamna Raisa Apolschi:

Această întrebare este, cred că, către Procurorul General, înțeleg eu, doamnă colegă.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Valeriu Munteanu.

Domnul Valeriu Munteanu:

Doamnă autor,

Stimați colegi,

Noi o să votăm acest proiect de lege și nu văd de ce trebuie să facem multă vorbăraie.

Dar, pentru celeritatea procesului, am o întrebare, pentru că din sală au venit propuneri pentru amendarea acestei inițiative.

Eu am articolul 73 și ultima hotărîre a Curții Constituționale, care spune că amendamentul tot este o formă de inițiativă legislativă. Respectiv, dacă cineva vrea să facă amendament, acest amendament trebuie, respectiv, avizat în procedura articolului 143 la Curtea Constituțională.

De aceea, stimați colegi, cred că trebuie să lăsăm vorba, să votăm în primă lectură în forma în care a fost avizat de Curtea Constituțională, să îl votăm în a doua lectură, în lectură finală, să intre în vigoare. Și să lăsăm instanțele de drept să își facă datoria. Iar acei care se simt cu musca pe căciulă este datoria lor.

De aceea, nu este nici o îndoială că noi nu putem face la momentul acesta nici un amendament. Iar dacă se doresc amendamente, atunci, probabil, se dorește ca acest proces să fie tergiversat.

Sau, dacă există intenții pozitive și, probabil, există încă loc de îmbunătățire, în altă formă, cu altă inițiativă.

Vă mulțumesc foarte mult. Și așteptăm votul în lectura finală cât mai repede și cât mai îndrăzneț.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Godea.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc.

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Stimați colegi,

Eu declar că susțin necondiționat ideea eliminării imunităților pentru deputați și nu numai, și pentru judecători tot, și pentru alte categorii de funcționari. Pentru că noi am început-o cu Parlamentul, inclusiv cu pensiile, inclusiv cu alte lucruri, cu asigurarea cu transport, cu salarii...

Guvernul stă bine mersi. Orice șefuleț de agenție se bucură și de imunități, și de facilități mai mult decât un deputat în Parlamentul Republicii Moldova. Dar problema este alta.

Doamnă președinte al comisiei,

Chestiunea este de maximă importanță pentru societate și este una foarte și foarte sensibilă. Sînteți de acord că această chestiune, ca și procedură, trebuia să fie impecabilă? Pentru că sînt discuții.

Da eu știu. A fost avizat un proiect de lege constituțională în 2011. După care Coaliția de guvernare s-a trezit și au semnat și alte fracțiuni. Avizul Curții Constituționale venise cu 2 ani în urmă, după care a fost prezentat împreună cu acest proiect de lege și noi îl examinăm.

Întrebarea este: cine a fost interesat ca procedura, voit sau nevoit, să fie un pic viciată? Nu contează din punct de vedere juridic sau din punct de vedere a percepției publice, oricum noi nu arătăm foarte bine. Și cine este interesat ca Parlamentul să intre în zona penibilului, iată, prin asemenea tip de abordare?

Doamna Raisa Apolschi:

Stimate coleg,

Eu pot răspunde pentru mine, ca unul dintre coautori. Nu am avut nici o intenție din cele mai proaste, ca să zic, să ratăm această procedură. Eu pot răspunde pentru mine. Dumneavoastră mi-ați dat așa o întrebare, mai la general. Eu chiar nu pot să vă răspund la această întrebare. Dar eu răspund personal ce mă vizează pe mine.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Reidman.

Domnul Oleg Reidman:

Da. Mersi.

Госпожа председатель и госпожа автор!

Мы, наверно, зря будем сегодня сотрясать воздух, и разбираться в содержательной части этого закона и в тех намерениях, которые авторы пытаются реализовать. Но поскольку это конституционное изменение, я считаю, что здесь мы должны были пройти без сучка и задоринки.

Конституционный суд, как говорится и, вернее, по закону. Конституционный суд проверяет на соответствие Конституции нормативные акты и инициативы законодательные. Какую инициативу авизовал Конституционный суд в 2011-м году? Номер?

Doamna Raisa Apolschi:

Eu am răspuns la această întrebare.

Domnul Oleg Reidman:

Așa.

Doamna Raisa Apolschi:

Curtea Constituțională s-a pronunțat anume asupra acestei inițiative, vizînd modificarea și revizuirea articolelor 70 și 71 din Constituție.

Domnul Oleg Reidman:

Doamnă președinte,

Конституционный суд авизует на соответствие Конституции проекты документов и принятые документы. Не наше с вами дело распространять авиз Конституционного суда, данный на один документ, на одну инициативу, где одни авторы и они исследовались в качестве имеющих право вносить инициативу и т.д., на другой документ.

Если вы хотите использовать в качестве прецедента это, то вы должны обратиться в Конституционный суд еще раз, чтобы он сослался на ранее принятое решение. Не наше с вами дело распространять решение Конституционного суда с одного документа на другой.

Это неправильно, неконституционно. Таким образом, мы получим документ, дефектный с точки зрения его опротестования в Конституционном суде по процедуре. Вы этого добиваетесь?

Давайте делать, как положено. Запросим на эту инициативу №4... какая она там... №430, и Конституционный суд сошлется на свое мнение в отношении иной конституционной инициативы, и тогда вы будете здесь стоять на трибуне не так сильно атакованной с точки зрения процедуры, и закон будет принят нормально.

Спасибо.

Это первый вопрос. Как вы думаете?

Doamna Raisa Apolschi:

Stimate coleg,

Este opinia dumneavoastră. De fapt, cred că nu sînt eu acea indicată care să hotărăsc așa sau altfel. Plenul Parlamentului... astăzi de aceea și s-a pus în dezbatere, să decidă plenul Parlamentului și nu eu în persoană. Și dacă...

Doamna Liliana Palihovici:

A doua întrebare.

Domnul Reidman.

Domnul Oleg Reidman:

Это не мое мнение, это мнение закона относительно того, как должна происходить процедура конституционных изменений в Парламенте. Это не мое мнение. А вы как раз ссылаетесь только на свое мнение и апеллируете к Парламенту, как решит Парламент, пытаюсь ввести Парламент в антиконституционное русло.

Если же так, давайте проведем тест на это дело, и голосуйте сегодня этот документ и в первом, и во втором чтении. Давайте попробуем, а затем он будет опротестован в Конституционном суде по процедуре.

Doamna Liliana Palihovici:

Doamna Postoico. (*Rumoare în sală.*)

Doamna Maria Postoico:

Doamnă Președinte,

Doamnă președinte al comisiei și coautor al acestei inițiative,

Noi cunoaștem că, în conformitate cu articolul 141 din Constituție, inițierea unei propuneri de modificare a Constituției este prevăzut... de 1/3 de deputați.

Dacă ne uităm la proiectul din 2011, acest proiect a fost semnat de 36 de deputați, acești 36 de deputați care intrau în Coaliție, din partea PLDM și PL.

Dacă ne uităm la proiectul pe care dumneavoastră acum îl prezentați, deci avizul a fost din 2011, proiectul este din 2013, de acum sînt alți semnatori, alți deputați. Și vă zic că în loc de PL intră PD și în loc de PL intră PLR.

Deci în cazul dat se pune întrebarea: avizul Curții Constituționale care proiect a avizat? Care proiect a fost avizat?

Eu îl completez și pe colegul meu Godea, și pe colegul Reidman, fix la această întrebare. Eu acum am dat lămurire cum a fost: de cine a fost semnat, care proiect noi astăzi examinăm și care aviz este la acest proiect.

Doamna Raisa Apolschi:

Stimată doamnă președinte,

Eu am răspuns deja la această întrebare de nenumărate ori. Aceasta se referă la proiectul pe care îl discutăm astăzi, pentru că acest proiect a fost însoțit de avizul Curții Constituționale care se referă anume la revizuirea articolelor 70 și 71 din Constituție.

Doamna Liliana Palihovici:

Da. În calitate de coautor și eu vreau să spun că textul este identic și avizul Curții Constituționale... (*rumoare în sală*)... este.

De procedură.

Domnule Streleț.

Domnule Valeriu Streleț:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

De fapt, ne convingem de faptul că întrebările se repetă, adică ele sînt unele și aceleași, care încearcă să caute nod în papură referitor la procedura înaintării acestui amendament.

Vă promit, stimați tovarăși, că la tribună o să vă explic pas cu pas cum am procedat, cum am ajuns la ziua de astăzi.

De aceea, rugăm, din numele Frațiunii, să aplicați, vă rog, articolul 108, pentru a încheia dezbaterile la această etapă, întrebările adresate la comisie.

Și, în luările de cuvînt, vă rog să vă pronunțați opinia voastră, reieșind din argumentele care vor fi invocate. Atît. (*Rumoare în sală.*)

Doamna Liliana Palihovici:

Eu am să dau doamnei Postoico dreptul să-și adreseze a doua întrebare, după care am să pun la vot propunerea făcută de Președintele Frațiunii.

Doamna Maria Postoico:

Da. Mulțumesc, doamnă Președinte al ședinței.

Totuși noi doi juriști acum discutăm, totuși aș vrea să cunosc, semnatarii acestei inițiative sînt identici cu acei semnatori care au fost în 2011 sau nu? Da sau nu și atît?

Doamna Raisa Apolschi:

Sînt, sînt și acei semnatori din 2011 și plus au aderat mai mulți semnatori la acest proiect de lege.

Dar sînt și semnatorii de bază a acelei sesizări la Curtea Constituțională.
(*Rumoare în sală.*)

Doamna Liliana Palihovici:

Cine este pentru susținerea propunerii privind întreruperea dezbaterilor, făcută de Frațiunea PLDM, vă rog votați.

Cu majoritatea voturilor, dezbaterile se încheie.

Și, conform Regulamentului... (*Rumoare în sală.*)

Corect. Și după ce s-a votat, s-au încheiat, fiindcă a fost votat lucrul acesta.

Următorul... (*Rumoare în sală.*)

Conform articolului 79 punctul 1 litera b) urmează luările de cuvînt ale deputaților, reprezentînd toate fracțiunile.

Am aici lista și voi oferi cuvîntul conform listei.

Domnul... primul vorbitor este domnul Serghei Sîrbu.

Domnul Serghei Sîrbu:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Stimați colegi,

Onorat Parlament,

Atunci cînd unii colegi din această sală, în special unul, să nu îi spunem numele că nu merită, a căzut în ochii noștri, probabil, s-a lovit foarte tare la cap, deoarece este chiar rușinos, ascunzîndu-se după paravanul imunității, să apere pe acei care doresc moartea mamelor și copiilor.

Stimați colegi,

Astăzi noi cu dumneavoastră avem poate una din puținele oportunități să demonstrăm responsabilitate, să dăm dovadă de înțelepciune și să arătăm poporului că nu sîntem mai presus, că sîntem toți egali în fața legii și sîntem gata să răspundem pentru orice încălcare de lege în rînd cu toată lumea.

Făcînd o incursiune în istorie, constatăm că bătrînul Sumer, cu mii de ani în urmă, celor din Sfatul bătrînilor și din Sfatul celor apți să poarte arme li s-a acordat prima dată imunitate.

Primii erau imuni prin înțelepciune, ceilalți prin rolul de apărători ai cetății. Și în Grecia antică înainte de a urca la tribună oratorii își puneau pe cap o coroană de mirt. Era o formă de a-i proteja de consecințe pentru tot ce aveau să spună în slujba cetății. Era embrionul imunității de mai tîrziu.

Imunitatea, ca derogare de la regulile dreptului, cum nu avea nimic de a face cu noțiunea de castă privilegiată. Primea cununa imunității cel care trebuia apărat pentru a participa liber la o dreaptă legiuire, dar tot el cel dintîi era care pierdea imunitatea dacă încălca legea.

Stimați colegi,

Imunitatea parlamentară înseamnă responsabilitate și nu privilegiu. Ea este o esență în cauza care înlătură incidența legii penale.

Imunitatea – care protejează mandatul parlamentarului, și nu omul, este acordată membrilor corpurilor legiuitoare și se rezumă numai la acele infracțiuni ce rezultă din exprimarea voturilor sau opiniilor în cursul îndeplinirii mandatului.

Pentru infracțiunile ce nu au nici o legătură cu îndeplinirea acestui mandat, parlamentarul trebuie să răspundă penal ca orice alt cetățean.

Justificarea acestei imunități derivă din ideea că puterea legiuitoare trebuie să fie perfect independentă față de celelalte puteri în stat, ceea ce nu se poate obține decât prin asigurarea celei mai complete libertăți în exprimarea voturilor și a opiniilor membrilor Parlamentului. De aceea, această imunitate este admisă în toate țările cu regim parlamentar.

Este evident pentru toți că imunitatea nu trebuie să confere parlamentarului privilegii absurde în raport cu cerințele legii penale. Ea nu trebuie să îl protejeze în modul absolut deit în ceea ce privește opiniile și voturile exprimate în virtutea mandatului care i-a fost încredințat de alegători.

Scopul acestui proiect de lege nu este excluderea în totalitate a imunității, dar păstrarea acesteia pentru cazurile protejării libertății de exprimare, de promovare a ideologiilor, protejării de persecutări pentru opinia promovată de deputat.

Un deputat are sarcina primordială de a înainta și adopta legi în interesul celor care l-au ales, iar această atribuție nu îl poate pune într-o situație de pericol pentru faptul promovării ideologiei de care se conduce și pe care o aplică în activitatea sa de deputat.

Totodată, excluderea imunității absurde... absolute a deputaților va spori încrederea societății în aleșii săi, acordându-le votul cu mai multă siguranță, asigurându-se că cazurile de abuz de putere vor dispărea, iar interesele acestea vor fi mult mai eficient realizate.

Adoptarea acestui proiect de lege este necesară odată ce membrii Parlamentului sînt reprezentanții poporului, iar încrederea poporului în delegații săi asigură democrația și legalitatea.

Stimați colegi,

Să nu fi existat această imunitate totală, adică iresponsabilitate totală, mai mulți colegi din această sală deja trebuiau să răspundă dur pentru calomniile aduse și alte porcării care și le-au permis în exercitarea a ceea ce înțeleg ei prin exercitarea mandatului.

Să-i felicităm pe ei. Legea forță retroactivă nu are și vor scăpa basma curată, dar ar trebui să știe că pedeapsa cerească e cea mai dură și, cu siguranță, vor avea ocazia să guste din lingura plină cu magma încinsă din adîncurile terii.

În concluzie reiterez, toți trebuie să fie egali în fața legii și în afară de „imunitatea pliscului”, parlamentarul trebuie să fie responsabil pentru oricare alte infracțiuni ce nu au nici o legătură cu exercitarea mandatului.

Noi cu două mâini vom vota acest proiect de lege.

Sperăm că și restul colegilor vor da dovadă de curaj și vor face același lucru.

Vă mulțumesc. (*Aplauze.*)

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Mihai Godea.

Domnul Mihai Godea:

Domnule Reșetnicov,

Ești prost informat. Eu credeam că, totuși, mai deții niște pîrghii de informare. Dar, probabil, cinci ani s-au tot erodat canalele de informare.

Stimați colegi,

Discutăm un subiect foarte important și foarte sensibil astăzi, unul cu iz electoral, cu siguranță. Pentru că explicația e simplă, de ce tocmai acum și nu patru ani, și nu trei ani în urmă?

Nu mi-a propus nimeni să semnez atunci, domnule Streleț. Dar liniștește-te, că nu ești pe scaun electric. Așa calm și frumos, nu tremura.

Sigur, imunitatea este o metodă sau, cum să zic, o modalitate permanentă de ură față de deputați. Cetățeanul simplu crede că deputatul este protejat absolut și are doar imunitate, privilegii. Și unii dintre parlamentari, trebuie să recunoaștem, se bucură de foarte multe privilegii și facilități.

Sigur că eliminarea imunității parlamentare implică anumite riscuri, pentru că, mai ales, deputații din opoziție devin într-un fel destul de vulnerabili în fața puterii. Pentru că cei de la putere nu au nevoie de imunitate, ei au mecanisme mult mai eficiente de protecție. Nu toți, este adevărat, dar acei care, într-adevăr, cu adevărat decid se bucură de mecanisme mult mai eficiente de protecție decât imunitatea parlamentară.

Dar și în condițiile acestor riscuri trebuie să privim prin prisma cetățeanului de rînd. Dar oare cetățeanul din Republica Moldova nu este vulnerabil în fața justiției, în fața in justiției, în fața lipsurilor, în fața sărăciei, în fața insecurității? Și atunci de ce deputații nu ar trebui să simtă, la fel ca și cetățeanul de rînd, aceste riscuri ale in justiției, ale insecurității și ale sărăciei?

De aceea, dincolo de dividendele politice, pe care, probabil, unii se gîndesc să le culeagă din această dezbatere parlamentară, dincolo de piarul care, cu siguranță, se va face în procesul dezbaterii și adoptării acestui proiect de lege constituțională, eu cred că partea bună este ca aleșii poporului să facă parte din popor și să nu se situeze deasupra poporului. Așa cum am urmărit de la independență încoace și așa cum se întîmplă mai în toate statele din regiunea în care ne-a dat Dumnezeu să creăm acest stat cu numele de Republica Moldova.

De aceea, eu cred că noi trebuie să sprijinim acest proiect de lege, pentru că „cei din urmă vor fi cei dintîi” și „rîde cel care rîde la urmă” spune înțelepciunea populară.

Și, în condițiile în care deputații se vor simți vulnerabili, este cea mai bună motivație și este cel mai bun instrument și mecanism de a determina aleșii poporului să lucreze și pentru popor.

Pentru că în condițiile în care ei vor fi oameni de rînd, vor... Nu mi-a propus nici a doua oară, doamnă Postoico. Eu am semnat odată pe panoul cel istoric din Palatul Republicii. Și aceea este cea mai importantă semnătură care s-a pus pentru eliminarea imunității parlamentare. (*Rumoare în sală.*) Probabil o vîndut, nu știu.

De aceea, stimați colegi, eu vă îndemn să sprijinim acest proiect de lege constituțională cu toate riscurile, cu toate temerile, cu toate plăcerile pe care unii le pot avea în cadrul acestor dezbateri.

Și așa cum spunea domnul Prim-ministru Leancă mai alaltăieri de la această tribună, citînd un celebru îndemn al Papei Ioan Paul al II-lea în vizita sa istorică din Polonia: „Să nu vă fie frică, îndrăzniți”. Îndrăzniți și, cu siguranță, o să reușim cu toții.

Vă mulțumesc. (*Rumoare în sală.*)

Doamna Liliana Palihovici:

Următorul vorbitor – domnul Tudor Deliu. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Tudor Deliu:

Stimată doamnă Președinte,
Stimați colegi.

Nu am la cine mă uita. În primul rînd, vreau să vă atrag atenția că avem în față un proiect de lege cu totul diferit de ceea ce am discutat pînă la acest moment. Nu știu dacă în istoria Legislativului au mai fost cazuri în care un proiect de lege, cu două articole, care prevede excluderea unui cuvînt, introducerea altuia și, respectiv, excluderea unui alineat, să înceapă cu trei pagini de semnături.

Aș fi încercat să mă adresez măcar unui singur deputat din această sală, dar colegi din Coaliție sînt autorii acestui proiect. Domnul Godea, respectiv, liberalii au confirmat că vor vota. Socialiștii încă nu și-au revenit după șocul de miercuri, primit odată cu ratificarea Acordului. Iar comuniștii, ei, desigur, vor zice că totul este împotriva lor.

Stimați cetățeni,

Mă adresez vouă, pentru că miercuri și astăzi continue o serie de evenimente care arată cum stau lucrurile, de fapt, în rîndurile celor care sînt mandatați pentru a vă reprezenta interesele.

Dacă miercuri v-ați convins de adevărata dorință, desemnată pe parcursul a opt ani de guvernare comunistă, cu privire la integrarea europeană, atunci astăzi o să vedeți cine și ce sau, poate, cît are de ascuns, cine are nevoie de imunitate pentru a se feri de pedeapsă.

Partidul Liberal Democrat din Moldova a optat de la înființarea sa pentru ridicarea imunității tuturor demnitarilor: deputați, judecători, procurori în așa fel ca aceștia să poată fi trași la răspundere și, respectiv, să își asume consecințele în fața justiției pentru actele și acțiunile care contravin legislației.

Astăzi reiterăm ceea ce am declarat nu o singură dată, vrem ca demnitarii să fie egali cu cetățenii în fața legii. Considerăm că deputații trebuie să beneficieze de imunitate doar pentru a nu fi persecutați pentru voturile și opiniile exprimate în exercitarea mandatului, dar în cazul comiterii de infracțiuni ei trebuie să răspundă în fața legii.

Menținem poziția și vom demonstra cetățenilor că nu vrem să folosim această prevedere drept paravan pentru acțiunile de pe parcursul mandatului, nu vrem să ne ascundem după mîna colegilor care decid asupra ridicării sau menținerii

imunității, din contra vrem să promovăm cu adevărat principiul potrivit căruia toți cetățenii sînt egali în fața legii și poartă răspundere pentru încălcările admise.

Deputații Partidului Liberal Democrat din Moldova nu au venit în Parlament pentru a-și proteja interesele și nici pentru a se asigura că sînt păziți de acțiunile nu tocmai legale admise anterior, așa după cum o fac unii deputați din opoziție. Noi, stimați cetățeni, vrem să vă arătăm că începem schimbarea de aici, din Legislativ, de unde vrem să combatem ideea că cei care fac legile sînt mai presus ca legea.

Să nu uităm despre faptul că deputații sînt reprezentanții poporului, cei care ar trebui să oglindească echitatea, corectitudinea și legalitatea pentru toți și pentru fiecare. Aceste principii ar trebui să pornească de aici, din comportamentul, drepturile și obligațiunile celor care constituie organul legislativ reprezentativ al societății noastre din Parlament.

Responsabilitatea noastră, a fiecărui deputat, este, de fapt, ceea ce ne-a fost încredințat întîi de toate de către oameni și noi, în virtutea încrederii care ne-a fost acordată, trebuie să o purtăm conștient, cu discernămînt și cu o moralitate impecabilă. În cazul în care nu facem față, dezamăgim, înșelăm această încredere, dezonorăm cuvîntul poporului și puterea acestuia, trebuie să fim trași la răspundere. Legea ne dirijează pe toți, condițiile ne sînt clare, ne-am angajat în slujba poporului, trebuie să purtăm răspunderea cuvenită.

Deputații trebuie să fie oglinda poporului în respectarea legii, așa cum poporul este oglinda deputaților în luarea deciziilor importante pentru aceștia. Să oferim exemple demne de urmat cetățenilor noștri, să fim onești, corecți, curați în fața legii, fără a ne ascunde în spatele paravanului protector, numit imunitate.

Stimați colegi,

Vă îndemn să susținem acest proiect de lege. Și prin aceasta, vom demonstra cetățeanului că noi sîntem în slujba lor.

Vă mulțumesc. *(Aplauze în sală.)*

Doamna Liliana Palihovici:

Stimați colegi,

Următorul vorbitor este domnul Mușuc. *(Rumoare în sală.)*

Doamnă Postoico,

Unii s-au înscris la domnul Ganaciuc, alții s-au înscris la mine și am făcut lista comună. Așa că... vă rog.

Domnule Mușuc,

Vă rog.

Întrebare. Vorbiți în numele Frațiunii sau ca deputat? Eu să știu cîte minute...

Mulțumesc.

Domnul Eduard Mușuc:

Stimați... contează că numărul de minute este diferit, domnule președinte, șapte sau cinci.

Stimați colegi,

Onorat Parlament,

Ideea de imunitate a apărut încă în Roma Antică. Tribunii, adică aleșii poporului, se bucurau de o protecție sporită tocmai pentru a-și putea desfășura activitatea pentru care au fost aleși.

Dacă o persoană se făcea vinovată de obstrucționarea activității unui ales, unui tribun al Romei Antice, acea persoană putea fi condamnată la moarte.

În majoritatea absolută a țărilor europene, astăzi, aleșii poporului, deputații, se bucură de imunitate. Aceasta ca o introducere.

Dar dacă să ne referim la acest proiect de lege, este clar că acest proiect de lege, conținutul acestui proiect de lege reprezintă o promisiune electorală a Partidului Liberal Democrat, care a fost lansată încă în anul 2009.

De ce astăzi a apărut acest proiect de lege? Și de ce anume astăzi? Este clar. În ziua de 30 noiembrie, vor avea loc alegerile parlamentare și cu câteva luni înaintea alegerilor PLDM și-a amintit de promisiunile electorale.

Dar, stimați colegi, dumneavoastră aveți majoritatea necesară. Noi sîntem doar 34 de deputați în Frațiunea PCRM. Dumneavoastră aveți majoritatea constituțională și puteți vota astăzi în două lecturi această lege. Noi vă propunem să confirmați că aveți intenții serioase, dar nu faceți doar populism, astăzi, în sală.

Dar cea mai mare problemă a Republicii Moldova, dumneavoastră o recunoașteți, o recunosc toate instituțiile care monitorizează situația în țara noastră, este corupția. Doar că corupția nu înfloarește în rîndurile celor din opoziție, ci în rîndurile guvernanților.

Și aici vreau să vă întreb: un Prim-ministru demis pentru corupție și necondamnat de justiție... Iată fața reală a sistemului de drept al Republicii Moldova. Fapt, apropo, constatat de Curtea Constituțională.

În general, ce înseamnă imunitate parlamentară? Oare dreptul de a săvîrși o crimă fără a fi pedepsit? Categorie nu. În orice caz în care un deputat încalcă Codul penal, Procurorul General poate solicita ridicarea acestei imunități. Se face în cinci minute. Se prezintă în Parlament și se votează cu majoritatea simplă de voturi.

Atunci, de ce atîta zarvă și atîta gălăgie astăzi în jurul acestui proiect de lege? Cine are nevoie de imunitate și cine are nevoie de lipsirea acestei imunități?

Stimați colegi,

În Republica Moldova toate instituțiile democratice, este clar, sînt capturate, repartizare pe criterii politice, lucru care s-a regăsit, inclusiv în anexa secretă la acordul în care ați format Alianța și Coaliția așa-numită Pro Europeană. Și Procuratura Generală, și instanțele de judecată, și alte instituții democratice au fost repartizate pe criterii politice și personale de către liderii Alianței.

Eu vreau să vă întreb: unde sînt vinovații și pedepsiții în cazurile „Pădurea Domnească”, „Banca de Economii”, „Aeroportul Internațional Chișinău”?

Prim-ministrul Filat, direct, dă comandă fiscalului la telefon și după aceasta, de ce nu este tras la răspundere penală?

Da ce facem cu declarațiile procurorului Zubco, lansate în plenul Parlamentului, cînd el s-a referit la mai mulți deputați din cadrul Alianței împotriva cărora au fost pornite dosare penale? De ce aceste dosare nu au fost instrumentate? De ce nu au fost transmise în instanțele de judecată?

Întreg Guvernul Republicii Moldova a fost demis pentru corupție, dar unde sînt condamnații? Se află astăzi în funcțiile respective.

Stimați colegi,

Noi nu ne temem de justiție, dar vreau să vă zic că toată populația Republicii Moldova se teme și nu are încredere nici în Procuratură, nici în instanțele de judecată, nici în organele de forță.

Dar, dacă să ne referim la scopul acestui proiect de lege, la scopul acestei inițiative, evident că scopul este unul populist, evident că scopul este de a deplasa accentele, deoarece problema Republicii Moldova și disfuncționalitatea statului de drept nu constă în imunitatea formală a deputaților, ci constă în imunitatea neformală a acelor care sînt astăzi la guvernare. Și anume această imunitate informală a condus la ineficiența și disfuncționalitatea tuturor instituțiilor democratice, în primul rînd, a Procuraturii și a justiției.

Și dacă vreți, într-adevăr, să schimbați lucrurile, să le schimbați în mod cardinal, atunci susțineți-ne, susțineți inițiativele noastre.

Haideți să modificăm Constituția, haideți să modificăm legile în așa mod ca Procuratura, instanțele de judecată, puterea judecătorească, Curtea de Conturi, de ce nu, să fie formate direct de către popor, de către cetățeni. Dar nu așa cum ați făcut voi. Voi ați repartizat între voi cine va fi Procurorul General, cine va fi Președintele Curții Supreme de Justiție, cine va face parte din Curtea Constituțională.

Voi, din punct de vedere politic, controlați toate organele de forță, toate instituțiile democratice. Ele reprezintă pîrghii directe de intimidare a oponentilor, fie în rîndul opoziției, fie în sînul vostru, ca să îi controlați.

Și dumneavoastră ziceți astăzi: haideți să nu dezbatem lucrurile acestea în plenul Parlamentului, haideți Procurorul General să nu se prezinte în plenul Parlamentului și să ne convingă că acest deputat merită să fie judecat, haideți să dăm pe mîna Procurorului, care este controlat tot de voi, voi îl numiți, voi îl controlați și voi îl folosiți în scopuri politice.

Anume chestia aceasta nu va rezolva nici o problemă, nici a dumneavoastră domnule Streleț, nici a domnului Filat, nici a domnului Plahotniuc. Voi nu aveți nevoie de imunitate formală. Voi aveți imunitate neformală. Aceasta este problema.

Dar noi sîntem de părerea... și sîntem ferm convinși că doar reformarea cardinală a statului de drept Republica Moldova, a tuturor instituțiilor democratice, ca aceste instituții democratice să fie direct controlate și formate de către popor și de către cetățeni, anume lucrul acesta ne va permite nouă asigurarea unei independențe veritabile a Procuraturii Generale și a instanțelor de judecată. Și atunci, în cazul acesta, noi nu vom avea nevoie de imunitate, nimeni.

Dar astăzi, dumneavoastră vreți să lipsiți de imunitate nu pe voi, dar pe toți deputații din cadrul opoziției, ca să îi persecutați, ca să îi atacați și să faceți show de prost gust aici, în plenul Parlamentului.

Încă o dată reiterez mesajul nostru. Dacă aveți intenții serioase, iată așa, cum ați votat nominal pentru ratificarea Acordului de Asociere, aveți voturi,

votați nominal în două lecturi acest proiect de lege, dar dacă nu veți vota, înseamnă că sînt show-uri de prost gust. (*Aplauze în sală.*)

Doamna Liliana Palihovici:

Următorul vorbitor – domnul deputat Butmalai. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Ion Butmalai:

Vă salut, stimați deputați,

Onorat public,

Stimați concetățeni,

Pentru Republica Moldova, la ziua de astăzi, este o perioadă foarte încordată. Unde fugiți bre? Stați în sală. Uite-i cum se cară, cîte unu, cîte unu...

Pe data de 2 iulie 2014, a fost un eveniment istoric pentru Republica Moldova. Vreau să vă mărturisesc că noi, după parafarea Acordului de Asociere cu Uniunea Europeană, am mers la Putna, la Ștefan cel Mare. Am mers la mormîntul lui Ștefan cel Mare. Și vreau să vă spun că am primit o satisfacție.

Am mers cu cetățeni din Republica Moldova din raioanele Cahul, Soroca, Orhei, Ialoveni și multe alte raioane.

În concluzie la ceea ce văd eu astăzi în Parlament. Vreau să vă spun că, în perioada guvernării comuniste, eu cunosc personal cum s-a activat, cunosc personal cum s-a activat din partea organelor de drept, inclusiv din partea Procurorului Gorbulea, din partea ministrului afacerilor interne, domnul cu diplomă falsificată, generalul respectiv, care îndeplinea orice poruncă a domnului Voronin, numele de familie îl cunoașteți, este Papuc.

Vă numesc nume de familie concrete, care au mers ca niște călăi, au omorît tineri care protestau pașnic la 7 aprilie 2009. Vă numesc nume de familie concrete ale judecătorilor și ale procurorilor...

Același Igor Popa, care împreună cu judecătorii de instrucție au judecat tinerii în Comisariatul General de Poliție, în frunte cu domnul Botnari, care, după puțin timp de la 7 aprilie, a primit gradul de general, acordat de... pe timpuri de tovarășul Voronin.

Vreau să vă spun multe lucruri, însă, limitîndu-ne în timp, ceea ce ține de acest proiect de lege... o să vă dăm cuvîntul și la replică. Bortă în cer nu o să faceți.

Pur și simplu, dumneavoastră destabilizați situația în țară, sînteți dușmani ai poporului, ai propriului popor. Eu îmi expun părerea așa cum este. Și vreau să spun, mulțumesc foarte mult Domnului că scăpăm de ciuma comunistă din Republica Moldova.

Odată cu parafarea Acordului de Asociere cu Uniunea Europeană, vreau să menționez faptul că cetățenii din Republica Moldova merită mai mult și să am iertare, stimați comuniști, că eu vă doresc tot timpul pîine și sare, și vă doresc să aveți un viitor și dumneavoastră luminos în pușcăria europeană care vom construi-o recent. (*Rumoare în sală.*)

La proiect... (*Rumoare în sală.*) La proiect vă spun personal.

După 7 aprilie am fost arestat, personal am văzut măcelul care a avut loc în Comisariatul General de Poliție. Personal.

Am fost arestat ilegal de către Voronin, la indicația lui, cu atitudinea iresponsabilă față de lege din partea domnului Papuc și vă spun cuvînt în cuvînt, pentru că eu candidam la funcția de deputat, nu au avut dreptul să mă aresteze.

Pot să vă spun cuvintele mot a mot a domnului Grigore Dîntu, procuror, care la ziua cea sîngeroasă aresta tineri și spunea: indicația lui tătuca. Cine-i tătuca matale? Voronin.

Uitați-vă, îi aici Voronin. (*Rumoare în sală.*)

La proiectul de lege de astăzi vreau să vă spun că este un proiect bun. Dacă vreți exemple, eu singur personal am venit cu cerere în Parlamentul Republicii Moldova să fiu lipsit de imunitate, ca instanța de judecată să examineze dosarele intentate la comandă, cusute cu ață albă de către călăul poporului Voronin, de către persoana care a distrus tot ceea ce este omenesc în Republica Moldova.

O să îmi permit, nu sînt obraznic. O să îmi permit de la tribuna poporului să aduc adevărul.

Eu știu, domnilor comuniști, că adevărul doare, ustură, însă votînd acest proiect de lege, dumneavoastră o să aveți posibilitate, ca cei mai cumiști, ca cei mai frumoși, deștepți, luminați, să veniți în fața legii, să răspundeți pentru fărădelegile care opt ani de zile le-ați făcut în Republica Moldova.

Ceea ce spune Vladimir Voronin, vreau să vă spun eu, Voronin spune că este conducătorul grupării criminale de la Sud.

Domnule Voronin,

Rușine să vă fie. Eu pot să vă numesc familiile care veneau la dumneavoastră în cabinet. (*Rumoare în sală.*) De domnul Ciobanu, care este viceministru la...

Mai permiteți-mi oleacă să mă răcoresc, pentru că așa tare vă iubesc. Fără voi nu pot, domnilor comuniști. (*Rumoare în sală.*)

Și v-am spus multe lucruri.

Domnule Voronin,

Ar fi păcatul meu, eu nu știu cum o să vă primească pămîntul pe lumea cealaltă, dar sînteți cel mai mare și cel mai răutăcios cetățean din Republica Moldova care ați dorit tot timpul rău acestui popor.

Gîndiți-vă la viitor.

Uitați-vă Iurie Muntean cum stă și ascultă foarte atent. V-ați bătut joc și de dînșii, și de Mark Tkaciuc. Și acel Mark Tkaciuc cu Iurie Roșca, care în 2005 au vrut să facă măcelul care a avut loc pe 7 aprilie 2009, nu v-a mers, dar v-a mers în 2009, la 7 aprilie. (*Rumoare în sală.*)

Rușine, Iurie!

Vezi că nu vrei să stai alături cu tătuca Voronin, că tot timpul spuneau: tătuca Voronin.

Tătuca Voronin este cel mai rău om și o să vă duceți în... (*Aplauze.*)

Doamna Liliana Palihovici:

Următorul vorbitor – doamna Ana Guțu.

Doamna Ana Guțu:

Doamnă Președinte al ședinței,

Stimați colegi deputați,

Problema care este astăzi abordată de înaltul for legislativ al Republicii Moldova pune în discuție imunitatea parlamentară.

Să știți că în țările Uniunii Europene și în țările civilizate acest aspect este tratat diferit în legile fundamentale ale țărilor, în legislația aferentă.

Vreau să vă spun că imunitatea parlamentară nu ar trebui să însemne impunitate și iresponsabilitate.

Iar pentru acei de la comuniști le spun că imunitatea parlamentară, din păcate, nu absolvă prostia. De aceea puteți să continuați să dați replici, aceasta chiar nu mă interesează.

La Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei, unde sîntem reprezentați și avem și o delegație foarte activă, vreau să vă spun că imunitatea se răsfrînge doar asupra celor care sînt exprimate și manifestate în discursurile membrilor APCE.

În afara acestor discursuri și opinii, această imunitate nu mai are nici un sens.

Și, de fapt, libertatea de exprimare a celor care fac parte din forurile legislative naționale sau europene este cea care contează.

Dincolo de aceasta, iresponsabilitatea nu trebuie să se răsfrîngă la crime sau alte fapte care sînt pasibile de pedeapsă penală.

De aceea, atitudinea noastră, a tuturor, aici, în Republica Moldova, față de imunitatea parlamentară, ar trebui să fie coroborată și vizavi de funcționalitatea justiției, fiindcă imunitatea parlamentară nu ar trebui să fie... din momentul în care nu va mai exista pentru deputații din Parlamentul Republicii Moldova în actuala interpretare constituțională, nu ar trebui să însemne reglări de conturi și intentare de dosare împotriva aleșilor poporului.

Din această perspectivă, vreau să vă spun că Frațiunea Partidului Liberal Reformatoer susține acest proiect de lege constituțională și eu cred că ar trebui să dăm dovadă de solidaritate, mă adresez și la acei din opoziția comunistă să susțină acest proiect.

De altfel, ei au promis că vor oferi numărul de voturi necesar care va lipsi Coaliției de guvernare.

De aceea, sperăm să fie suficient de integri și să demonstreze cetățenilor care i-au ales în Parlamentul Republicii Moldova că nu au nevoie să fie... nu au nevoie de iresponsabilitate în fața legii, că doresc să fie egali în fața legii ca absolut toți cetățenii Republicii Moldova.

Această egalitate în fața legii, de fapt, este și o valoare spre care trebuie să tindem și depinde și de gradul nostru de educație politică, de maturitate politică.

De aceea, invit toți colegii alături de deputații din Frațiunea Partidului Liberal Reformatoer să susținem acest proiect de lege în primă lectură, a doua lectură și lectura finală.

Vă mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Stimați colegi,

Și ultimul deputat înscris în lista vorbitorilor este domnul Streleț.

Vă rog. (*Rumoare în sală.*)

Din cauza că... (*Rumoare în sală.*)

Nu, domnule, din cauza că unul din autori are dreptul să vorbească la sfârșitul discuțiilor. Din acest motiv este și astăzi...

(*Rumoare în sală.*)

Domnul Valeriu Streleț:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Onorat Parlament,

Stimați colegi,

Într-adevăr, drumul acestui proiect de amendare a Constituției a fost unul lung, a fost unul spinos, a fost unul cu multe dificultăți.

Într-adevăr, în toamna anului 2010, noi, Frațiunea Partidului Liberal Democrat din Moldova, ne-am asumat un angajament de a limita imunitatea deputaților și a magistraților.

Au semnat mai mulți. Ulterior unii au dat bir cu fugiții, dar, necătînd la aceasta, în iulie 2011, noi am reușit să acumulăm mai mult de 34 de semnături, în total 38, au subsemnat și colegii liberali, pentru a trimite la Curtea Constituțională spre avizare acest proiect.

Subliniez, domnule Reidman, el nu se înregistrează în Parlament atunci cînd este trimis la Curtea Constituțională. El primește număr doar la Curtea Constituțională, și, iată, la Curtea Constituțională el este înregistrat cu nr.24C din 13 iulie 2011.

Ulterior... (*Rumoare în sală.*) Acesta este demersul spre aviz, domnule Reidman.

Ulterior, Curtea Constituțională, în noiembrie 2011, a emis un aviz pe acest proiect care este strict literă în literă conform cu proiectul care a fost înregistrat în Parlament la 31 octombrie 2013.

Însă în intervalul dintre noiembrie unsprezece pînă în octombrie treisprezece noi am încercat în repetate rînduri să colectăm numărul necesar de semnături, fiindcă noi în Frațiune sîntem doar 31, iar pentru a semna avem nevoie de 34.

V-am propus și dumneavoastră, tovarășilor comuniști. Am propus și altora să subsemnați.

Abia după reconstituirea... (*Rumoare în sală.*) abia după reconstituirea Coaliției pentru Integrare Europeană, noi, 50 de colegi din Coaliție, am semnat acest proiect și l-am înregistrat în Parlament.

Din momentul înregistrării, pe data de 1 mai 2014 au expirat șase luni și din acel moment acest proiect poate fi dezbătut în plenul Parlamentului.

De aceea, atunci cînd se invocă careva carențe de procedură, fie din partea aceasta a sălii, fie din partea cealaltă a sălii, vreau să le spun că ele sînt lipsite de temei din motive că la momentul emiterii avizului Curții Constituționale și pînă la momentul înregistrării proiectului în Parlament nu există vreo restricție legală care

să indice că, uite, de atunci pînă atunci trebuie să treacă șase luni sau un an, poate trece și mai mult. Este important ca din momentul înregistrării în Parlament, timp de un an, proiectul să fie examinat în Parlament.

De aceea, vă propun, stimați tovarăși comuniști și alora care au dubii, dacă invocați carențe de procedură, la început votați și apoi contestați la Curtea Constituțională. Iată aceasta ar fi o abordare foarte și foarte corectă. Și dacă Curtea Constituțională se pronunță împotriva, noi vă dăm dreptate 100%. (*Rumoare în sală.*) De aceea, nu căutați aici motive.

Acum vorbim de precedente. S-au găsit deștepți care au invocat precedente. Au fost precedente cînd deputații au abuzat de poziția lor? Din păcate au fost. Din păcate. Avem situații cînd deputații au intervenit brutal în procedurile de investigare penală prealabilă, atunci cînd au bruscat procurorii și, din păcate, nu s-a inițiat nici o procedură în partea lor.

Avem deputați care în plenul Parlamentului au agresat fizic alți deputați, care se încadrează în prevederile Codului penal. De asemenea nu a fost posibil ca să se inițieze împotriva lor și altele. Și sînt sigur că sînt mai multe cazuri care nu sînt cunoscute de societate, cînd acoperindu-se de paravanul imunității deliberat se comit anumite delicturi mai mărunte sau mai mari, știind că nu mai ajunge nimeni să îi judece. De aceea, dacă ați dorit precedente vă spun cu certitudine că aceste precedente, din păcate, există.

De fapt, trebuie să recunoaștem, stimați colegi, că noi astăzi ne confruntăm cu o problemă de mentalitate, care este greu de depășit. Într-adevăr, ne convingem că mentalitatea nomencluristă post-totalitară e greu de depășit. Noi ne convingem de faptul că cei care s-au deprins în perioada sovietică-comunistă să se considere semizeii, consideră că aceste privilegii trebuie să le aibă tot timpul în oricare societăți ar fi. De aceea, în condițiile acestea vă îndemn, stimați tovarăși comuniști, să vă debarasați de această mentalitate post-totalitară, nomencluristă și să susțineți proiectul.

În aceste condiții firește că este foarte emblematic și contextul în care se votează acest proiect. Noi am ratificat Acordul de Asociere, avem semnată agenda de asociere, care urmează să le implementăm. În aceste documente sînt prevăzute acțiuni inclusiv și pentru eradicarea corupției. Rog să mă credeți, stimați colegi și stimați tovarăși deputați comuniști, că anularea imunității parlamentare este un pas important în eliminarea corupției, fiindcă corupția este generată de sentimentul imunității.

În condițiile acestea, aș vrea să vă fac și oleacă de aritmetică, fiindcă s-au găsit și alții care au spus că noi am avea majoritatea constituțională. Tare ne-am dori s-o avem, dar, din păcate, n-o avem astăzi, noi o s-o avem după 30 noiembrie. Dar astăzi noi sîntem doar... cei 59 de deputați care am ratificat Acordul de Asociere. Și voi înțelegeți foarte bine că fără voturile voastre astăzi acest proiect nu poate fi votat în două lecturi.

De aceea, revin încă o dată, deoarece avem nevoie de 67 de voturi, doamnă Postoico. 67 de voturi acesta este un număr care ni-l puteți asigura doar voi. De aceea, vă îndemnăm votați acest proiect în două lecturi, astăzi în două lecturi. Dacă nu vă place, vă duceți la Curtea Constituțională și îl contestați. Și atunci ne vom

debarasa de acest handicap, vom avea sentimentul că nu împărțim cetățenii în albi și negri, sau în alte categorii, toți sîntem egali în fața legii și trebuie să fim egali în fața legii. Și vă asigur că acesta va fi un element de modernizare a societății. Poate este prea devreme ca să procedăm ca Olanda care, în general, a exclus orice fel de imunitate, atunci cînd deputații sînt absolut egali ca și toți ceilalți cetățeni.

Dar acest prim pas, atunci cînd imunitatea rămîne doar pentru declarații și doar pentru voturi, e necesar de făcut și trebuie să îl facem astăzi.

De aceea, cu certitudine, Frațiunea Partidului Liberal Democrat va susține acest proiect și îndemnăm toți deputații din Parlament să răspundă în același spirit și să demonstreze prin fapte că sînt alături de popor și egali cu poporul. *(Aplauze.)*

Doamna Liliana Palihovici:

Stimați colegi,

Vă anunț că... *(Rumoare în sală.)* Vă anunț că lista deputaților care s-au înregistrat pentru luare de cuvînt a fost finalizată. *(Rumoare în sală.)* Eu vă rog să vă liniștiți, pentru a putea trece la următoarea etapă. *(Rumoare în sală.)* Nu strigați, eu pe toți vă văd aici înregistrați. *(Rumoare în sală.)*

Doamnă președinte,

Am să vă dau voie la toți, că am aici cinci deputați înscriși. O clipă așteptați. Eu aici am dreptul să dau cuvîntul doar pe procedură și celor vizați. Vă rog să vă liniștiți. Aceasta urmează. Așteptați.

Domnule Butmalai,

Ce doriți? *(Rumoare în sală.)* Ați vorbit...

Dacă e de procedură vă ofer cuvîntul, dacă nu... De procedură.

Domnul Butmalai.

Domnul Ion Butmalai:

Da. Mulțumesc, doamnă Președinte.

Eu doresc ca în Republica Moldova să fie pace.

Doamna Liliana Palihovici:

Și eu la fel.

Domnul Ion Butmalai:

Și am o propunere: proiectul de lege respectiv să îl supunem votului... procedură de vot nominal în lectura a doua și cetățenii să vadă patrioții țării. Și atît.

Doamna Liliana Palihovici:

Înregistrat, domnule deputat.

Domnul Mușuc.

De procedură sau...

Domnul Eduard Mușuc:

Dreptul la replică, doamnă Președinte.

Doamna Liliana Palihovici:

Cine?

Domnule Mușuc,

O clipă doar.

Președintele Frațiunii sau domnul Mușuc?

Domnul Mușuc – dreptul la replică.

Domnul Eduard Mușuc:

În calitate de replică la cele adresate de către domnul Streleț, declarații lansate la adresa Frațiunii Partidului Comuniștilor.

Domnule Streleț,

Dumneavoastră invocați drept scop că cu acest proiect de lege vreți să luptați cu corupția. Încă o dată vreau să vă amintesc, să vă informez, corupția nu înflorește în rîndurile opoziției, ci în rîndurile guvernanților. Domnul Filat și domnul Plahotniuc nu se bucură de imunitate formală, ei se bucură de imunitate informală. Și anume această imunitate informală îi ajută pe ...

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule,

Procedură și replică, da? Vă rog frumos să vă încadrați în termen.

Domnul Eduard Mușuc:

Doamnă Palihovici,

Eu înțeleg că dumneavoastră nu vă place ceea ce spunem noi, dar aveți respectul față de Regulament și față de drepturile deputaților.

Încă o dată reiterez, corupția vine de la domni Filat și Plahotniuc. Și iată acolo trebuie să luptați cu corupția, dar nu să încercați să deplasați aici accentele și să faceți Frațiunea Partidului Comuniștilor vinovată de toată corupția în țară, inclusiv de cazurile Aeroportului Internațional...

Doamna Liliana Palihovici:

Nu v-a învinuit nimeni...

Domnul Eduard Mușuc:

... Pădurea Domnească...

Doamna Liliana Palihovici:

Replica ați dat-o...

Domnul Eduard Mușuc:

Banca de Economii, „Metalferos”...

Doamna Liliana Palihovici:

Replica ați dat-o, domnule Mușuc.

Următorul care a cerut dreptul la replică a fost domnul Streleț, urmată de domnul Iurie Muntean. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Valeriu Streleț:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Eu atrag atenția că nu am numit nici o familie, nici un nume din Frațiunea Comuniștilor. De aceea, dacă a fost o replică, a fost o replică din numele întregii fracțiuni. Sper că anume este așa, pentru că acuși o să avem o mulțime de replici. Eu am vizat doar Frațiunea pe ansamblu. Adică cineva putea să se pronunțe.

Iar ceea ce ține de cazurile și precedentele care le-am avut pînă în prezent, noi am avut primul caz cînd s-a solicitat ridicarea imunității parlamentare a domnului Voronin care s-a împotmolit în comisie și nici nu a mai ajuns în plen măcar. După aceasta au urmat o serie de cazuri cînd comuniștii au agresat alte persoane în plen. După aceasta au urmat cazuri cînd tot comuniștii au intervenit în procesul de anchetă penală.

Adică așa că...

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Streleț,

Am înregistrat.

Domnul Valeriu Streleț:

... să nu facă referință la faptul că ei ar fi îngerași.

Doamna Liliana Palihovici:

Eu explic ce este aceasta. (*Rumoare în sală.*) Avem regulament și dumneavoastră ați făcut referință că aveți dreptul la replică și el are dreptul să explice că nu a numit nici un nume.

Domnul Muntean a făcut referință că a fost vizat de către domnul deputat Butmalai și de aceea îi dau dreptul la replică.

Vă rog.

Domnul Iurie Muntean:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Noi, ieri și alaltăieri, am fost martori la mai multe propuneri insistente din partea unui reprezentant al Partidului Democrat, care face parte din Coaliția de guvernare, vizavi de chestiunile interne ale partidului și disciplina de partid. Era cam, știți, caraghios să ascuți de la un democrat propuneri vizavi de disciplina de partid de la noi, la comuniști. Azi auzim propuneri și idei de tot genul din partea unui reprezentant al Partidului Liberal Democrat. Eu vreau să mă adresez Coaliției.

Stimați colegi din Coaliție,

Este treaba noastră – totul ce se face în partid, pe voi nu vă atinge și nu aveți nici o atribuție la chestiile acestea.

Vă rog să vă abțineți de la ideile dumneavoastră în ceea ce privește chestiunile noastre interne. Mai cu seamă că habar nu aveți despre aceea ce se întâmplă în partid și în țară. Aceasta este.

Mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Ghimpu,

Ați fost vizat? (*Rumoare în sală.*)

De procedură.

Domnule Ghimpu,

Vă rog.

Domnul Mihai Ghimpu:

Mulțumesc.

Doamnă Președinte,

Dacă este vorba de vot nominal, vă rog să încuiați ușile, că atunci nu o să aibă cine vota. (*Rîsete în sală.*)

Și doi, ce ține de corupție. Corupția este reprezentată de Filat și Plahotniuc, dirijată de Mușuc.

Mulțumesc. (*Rumoare în sală.*)

Doamna Liliana Palihovici:

Doamnă Postoico,

A fost replica Frațiunii.

De procedură.

Doamna Postoico.

Doamna Maria Postoico:

Da. Vă mulțumesc. (*Rumoare în sală.*)

Ce e aceasta în sala aceasta, doamnă Președinte?

Doamna Liliana Palihovici:

Libertatea de exprimare a deputaților.

Doamna Maria Postoico:

Atunci, strigați toți, dacă aceasta e libertate.

Stimați colegi,

Și doamnă Președinte,

Înainte de a pune la vot un proiect destul de important, Frațiunea noastră cere o pauză de 30 de minute. (*Rumoare în sală.*)

Doamna Liliana Palihovici:

Mai este încă un deputat care solicită cuvântul de procedură.

Domnule Petkov,

Vă rog.

Domnul Alexandr Petkov:

Eu vă mulțumesc, doamnă Președinte.

Doamnă Președinte,

Rog foarte mult, respectuos chiar. Da? Sîntem, totuși, în plenul Parlamentului, sîntem deputați.

Unul din vorbitorii de la tribuna centrală, astăzi, a admis un plagiat. El știe cine este. A citat de la A pînă la Z, în expunerea sa de la tribună, pe doctorul în drept, cunoscutul doctor în drept din România, Corneliu Tureanu. Să se expună, să spună: am plagiat, pentru că sînt plagiator. El cunoaște cine este, din acei care au vorbit astăzi la tribună.

Mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Și eu vă mulțumesc, domnule deputat.

Referitor la dreptul de autor, toate contestațiile – la Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală.

Acum, avem pauză 30 de minute, solicitată de către o fracțiune.

Ne întoarcem în sală la ora 12.15.

P A U Z Ă

*

* * *

D U P Ă P A U Z Ă

Doamna Liliana Palihovici:

Stimați colegi,

Vă rog să vă ocupați locurile în sală. Continuăm ședința.

Deci, conform articolului 79 alineatul (2) al Regulamentului, la dezbaterile în primă lectură a proiectului de lege constituțională nu pot fi făcute amendamente.

La încheierea dezbaterilor, Parlamentul adoptă una din următoarele decizii: aprobă proiectul de lege în primă lectură ori remite proiectul de lege comisiei speciale sau comisiei permanente sesizate în fond.

Decizia asupra proiectului de lege constituțională dezbătut în primă lectură se adoptă de către Parlament, sub formă de hotărîre, cu votul majorității deputaților prezenți.

Dezbaterile au fost încheiate. În raportul Comisiei juridice, numiri și imunități se spune că cu votul majorității deputaților (opt deputați au votat „pentru”, patru deputați s-au abținut) se propune adoptarea proiectului de Lege constituțională nr.430 din 31 octombrie 2013 în primă lectură și, în lipsa amendamentelor din partea deputaților, în lectura a doua.

Deci am ajuns la momentul votului.

Stimați colegi,
Supun votului în primă lectură proiectul de Lege nr.430, înregistrat în data de 31 octombrie 2013.

Cine este pentru rog să voteze.

Cu majoritatea voturilor, proiectul a fost votat în primă lectură.

Articolul 81. Odată ce am votat în primă lectură, Regulamentul spune...
(*Rumoare în sală.*)

În prima lectură nu. (*Rumoare în sală.*) Eu citesc ce spune Regulamentul.

Articolul 81 alineatul (1): „După aprobarea în primă lectură a proiectului de lege constituțională, Președintele Parlamentului cere opinia deputaților privind punerea de îndată la vot a proiectului în a doua lectură sau transmiterea acestuia comisiei speciale sau comisiei permanente sesizate în fond pentru examinarea amendamentelor și pregătirea proiectului pentru dezbatere în a doua lectură”.

În cazul în care cel puțin 25 de deputați vor cere transmiterea proiectului de lege constituțională comisiei permanente sesizate în fond, Președintele dispune acest lucru. În caz contrar, proiectul se pune la vot în lectura a doua și definitivă.

(*Rumoare în sală.*)

Domnul Diacov.

Domnul Dumitru Diacov:

Bun.

Stimați colegi,

Noi în Parlament câte o dată sîntem puși în situația să votăm în două lecturi în aceeași zi proiecte de lege operative, importante ș.a.m.d.

Proiectul modificării Constituției în două lecturi în aceeași zi este puțin ridicol. (*Rîsete.*)

Nu vă hliziți, vă rog, liniștit.

Noi am votat modificări și, în principiu, la modificarea Constituției se creează și o comisie specială... (*Rumoare în sală.*)

Domnul Artur Reșetnicov (nu vorbește la microfon):

Sau Comisia juridică, numiri și imunități.

Domnul Dumitru Diacov:

... sau Comisia juridică, numiri și imunități și se examinează liniștit. Nu trebuie să facem acțiuni populiste pe seama Constituției.

Eu mă refer și la o parte din autori, dar și la opoziție, care încearcă acum să se joace.

De aceea, trebuie să oferim posibilitatea cel puțin pînă săptămîna viitoare să vedem dacă toți deputații, toate comisiile sînt satisfăcute de ceea ce este. (*Rumoare în sală.*)

Doamna Liliana Palihovici:

Eu am înțeles propunerea și conform Regulamentului...

Da, doamnă Postoico, vă rog.

Doamna Maria Postoico:

Da. Vă mulțumesc, doamnă Președinte.

Domnule Diacov,

Dar de când dumneavoastră aveți 25 de deputați în fracțiunea dumneavoastră?

Numai 25 pot să propună.

Doamna Liliana Palihovici:

Cel puțin 25.

Doamna Maria Postoico:

Iată, dacă ridicăți mîna 25 de deputați, numai atunci. Așa că, poftim.

(Rumoare în sală.)

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Cojocaru.

De procedură.

Domnul Vadim Cojocaru:

Doamnă Președinte,

Dar dacă eu găsesc încă 24 de deputați, am dreptul la amendament?

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule deputat,

Dumneavoastră aveți dreptul la amendament și fără 25 de deputați.

Și în cazul cînd sînt amendamente, ele se dezbate separat fiecare amendament și se votează separat.

Dacă...

Domnul Vadim Cojocaru:

Păi, atunci e logic să îl pregătesc pentru săptămîna viitoare sau cum?

(Rumoare în sală.)

Doamna Liliana Palihovici:

Eu citesc... *(Rumoare în sală.)*

Domnul Vadim Cojocaru:

Eu azi îl spun... *(Rumoare în sală.)*

Doamna Liliana Palihovici:

Da. Domnule deputat,

Uitați-vă...

Domnul Vadim Cojocaru:

Eu azi îl spun și votăm în lectura a doua.

Doamna Liliana Palihovici:

Așa. Dumneavoastră spuneți amendamentul.

Domnul Vadim Cojocaru:

Da.

Doamna Liliana Palihovici:

Și dacă deputații susțin amendamentul dumneavoastră, ar trebui să fie o decizie ca proiectul să nu fie votat azi, dar să se dea în comisie.

Domnul Vadim Cojocaru:

Îl votăm mâine.

Doamna Liliana Palihovici:

Ascultați ce spune articolul 82.

„Articolul 82. Dezbaterea și votarea amendamentelor.

(1) În cazul în care proiectul de lege constituțională este transmis comisiei speciale sau comisiei permanente sesizate în fond, în termen de 15 zile după adoptarea proiectului în primă lectură, deputații pregătesc și transmit amendamentele comisiei respective. Acest termen poate fi prelungit, la propunerea Președintelui Parlamentului, prin votul majorității deputaților prezenți.

(2) În a doua lectură pot fi dezbătute și supuse votului doar amendamentele depuse în scris și semnate de cel puțin 5 deputați. Amendamentele nu pot viza introducerea unor elemente ce nu sînt prezente în proiectul avizat la Curtea Constituțională și pot ține doar de:

- a) redactarea textului;
- b) modificări care nu afectează esența prevederilor propuse de autor;
- c) omiterea unor articole sau părți de articole, dacă aceasta nu afectează esența proiectului”. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Streleț. De procedură.

Domnul Valeriu Streleț:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

De fapt, și în calitate de coautor, ca o totalizare a dezbaterilor care au avut loc, inclusiv luările de cuvînt, aș vrea să mai fac o referință suplimentară.

În primăvara acestui an, în martie, Comisia de la Veneția a examinat expres problema imunității membrilor parlamentelor și a recomandat exact în spiritul care este elaborat acest proiect, chiar dacă el a fost elaborat cu ceva timp înainte, că imunitatea trebuie să reflecte asupra voturilor și declarațiilor care se fac în plenul Parlamentului.

De aceea, astăzi o să găsiți, o să vă dau link-ul de la această decizie.

De aceea, astăzi noi, avînd în vedere faptul că, dacă nu se întrunesc 25 de deputați care să solicite remiterea în comisie pentru pregătirea lecturii a doua, sîntem în situația cînd avem oportunitatea istorică să votăm în a doua lectură în plen.

De aceea, propun să mergem cu lectura a doua, așa cum prevede Regulamentul Parlamentului și, doar în cazul în care 25 de deputați vor solicita trimiterea proiectului în comisie pentru pregătirea lecturii a doua, să ne conformăm acelei solicitări. *(Rumoare în sală.)*

Doamna Liliana Palihovici:

O clipă. Mai sînt doi deputați înscriși de procedură.
Domnul Lupu și domnul Mușuc.
Conectați, vă rog, microfonul doamnei Stratan.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc, doamnă Președinte.
Poziția Frațiunii Partidului Democrat este că situația este foarte clară, discutată, dezbătută, o situație care ne indică necesitatea să votăm în lectura a doua în ziua de astăzi.
Mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Mușuc,
Vă rog.

Domnul Eduard Mușuc:

Da. Doamnă Președinte,
Noi v-am adus la cunoștință poziția Frațiunii. Am insistat ca astăzi să fie votată această lege în două lecturi.
Frațiunea noastră este gata să participe la vot în a doua lectură. Cerem ca astăzi să fie supus votului în a doua lectură acest proiect de lege.

Doamna Liliana Palihovici:

Deci înainte de a... *(Rumoare în sală.)*
Domnul Valeriu Munteanu,
De procedură.

Domnul Valeriu Munteanu:

Doamnă Președinte,
Înainte de procedura de vot, ca posteritatea să își cunoască eroii și cred că este o oportunitate importantă, trebuie să votăm acest proiect nominal.
De aceea, supuneți votului propunerea de a fi votat acest proiect de lege nominal.
Mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Cu plăcere.
De procedură.
Domnul Streleț.

Domnul Valeriu Streleț:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Avînd în vedere faptul că deputatul precedent nu reprezintă o fracțiune, numesc eu sau propun eu, din numele Frațiunii Partidului Liberal Democrat, să fie supusă votului propunerea de a se vota nominal.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Petrenco,

De procedură.

Domnul Grigore Petrenco:

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Ca să nu fie presiune asupra deputaților din majoritatea parlamentară, propun să fie vot secret. (*Rîsete în sală.*)

Doamna Liliana Palihovici:

Eu am două propuneri și le voi supune votului pe ambele. Le voi supune votului în ordinea în care au fost înaintate.

Cine este pentru... Poftim? Dumneavoastră ați făcut propunerea din partea Frațiunii, domnule Streleț?

Cine este pentru susținerea propunerii, înaintate de domnul Streleț, pentru vot nominal în lectura a doua privind proiectul nr.430 rog să voteze.

Cu majoritatea voturilor, a fost susținut.

Domnule Petrenco,

Este vizibil că sînt mai mulți decît acei care nu au votat.

Eu supun votului propunerea dumneavoastră, a domnului Petrenco, pentru vot secret. Cine este pentru rog... (*Rumoare în sală.*) Din partea Frațiunii.

Eu vreau să văd mîinile. Număr insuficient, din păcate. Propunerea nu a fost susținută. Înainte... Din păcate pentru dumneavoastră, domnule Mușuc. Propunerea... (*rîde*). Propunerea de a trece la dezbateră în lectura a doua.

Stimați colegi,

Articolul 83. Dezbateră proiectelor de lege constituționale în a doua lectură. Am să citesc procedura, pentru ca să nu fie nici un fel de dubii. Da, domnul Vreamea.

Domnul Igor Vreamea:

Întrebarea este: aceasta a doua lectură este final sau nu?

Doamna Liliana Palihovici:

Da, lectura a doua finală. Așa scrie în Regulament. Lectura a doua finală.

De procedură, domnul Streleț.

Domnul Valeriu Streleț:

Sigur că ...

Doamna Liliana Palihovici:

Definitivă.

Domnul Valeriu Streleț:

... o să se expună și alți colegi deputați, dar în cazul în care proiectul nu a fost remis în comisie pentru lectura a doua, respectiv, amendamentele nici nu pot fi dezbătute. Adică, noi sîntem în situația de a vota proiectul exact în forma în care a fost prezentat în lectura întâi.

De aceea, trebuie să purcedem la votul nominal, așa cum am decis.

Doamna Liliana Palihovici:

Eu vreau să mai fac o concretizare. În articolul 81 e scris așa: „Proiectul se supune la vot în lectura a doua și definitivă”. Așa este scris în Regulament. Deci aceasta este lectura a doua definitivă. Și definitivă, domnule Cojocaru.

Lectura a doua. Dezbateră proiectelor de lege constituțională în lectura a doua. Ați citit-o? Atunci eu am să rog Secretariatul să îmi pună la dispoziție lista deputaților, pentru a putea purcede la votul nominal.

Stimați colegi,

Răspunsul ... De procedură, de procedură. Eu am să vă rog să răspundeți de pe loc, pentru mai multă operativitate în procesul de vot. Cînd o să vi se anunțe numele de familie, se conectează microfonul și anunțați răspunsul dumneavoastră.

Stimați deputați,

Pentru a putea răspunde, vă rog să vă activați cardurile. Nu uitați să vă activați cardurile.

Eu așteptam confirmarea fracțiunilor că toți deputații sînt pe loc. Aceasta este... Din cauza aceasta este reținerea.

De procedură în pauză, domnul Zagorodnîi are ...

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Doamnă Președinte al ședinței,

Am vrut să vă întreb care va fi procedura de vot în sensul: mergeți pe sectoare sau mergeți conform alfabetului? Care pe lista numărului de deputați? Ca noi să știm. Fiindcă se vede că domnul Diacov deja merge și dă indicații, începeți de la comuniști, ca să vadă cum votează comuniștii și apoi să se orienteze și dumnealui. Ar fi bine să luați conform alfabetului, numărul deputaților și după asta să mergeți consecutiv.

Mersi.

Doamna Liliana Palihovici:

Am înregistrat propunerea dumneavoastră.

Domnul Streleț de procedură.

Domnul Valeriu Streleț:

Doamnă Președinte,

Noi sîntem toți 31 de deputați din partea Frațiunii noastre, dar unii nu s-au întors de la pauză. De aceea, o să rugăm procedura de vot să o... Noi am decis asupra procedurii de vot, știm cum trebuie să o facem, noi putem examina alte proiecte și, din momentul în care se întorc toți colegii... (*Rumoare în sală.*) Calmează-te, domnule Reșetnciov. Calmează-te. Adică, procedura de vot să o amînăm pînă vin toți colegii în plen. Noi o să vă anunțăm imediat cum o să fie toți gata. Toți o să fie în plen, domnule Reșetnicov, nu vă faceți grijă. Nu aveți grijă, de voi aveți grijă, bine?

Doamna Liliana Palihovici:

De procedură, doamna Guțu.

Doamna Ana Guțu:

Eu propun ca procedura de vot să înceapă de la fracțiunea cea mai numeroasă în ordinea alfabetică și în descreștere.

Doamna Liliana Palihovici:

Am înțeles. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Reșetnicov – de procedură.

Domnul Artur Reșetnicov:

Doamnă Președinte,

Unul dintre autori, care face parte din majoritate, domnul Streleț, acum a anunțat că unii deputați din Partidul Liberal Democrat, din Frațiunea respectivă nu sînt în sală. Noi sîntem acum în procedura de vot, s-a decis votarea nominală. Ori asigurați prezența deputaților liberal-democrați, la care vă referiți că nu sînt, ori îi nominalizați că ei nu sînt, pentru că sînt alți deputați care sînt în deplasare. Poate ei vor fugi tot în deplasare. Sîntem în procedură de vot, votăm nominal, domnule Streleț. (*Rumoare în sală.*)

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Lupu,

De procedură.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc, doamnă Președinte al ședinței.

Stimați colegi,

Noi, timp de aproape trei ore, am discutat subiectul, substanța, conținutul acestui proiect. Iată că, la etapa finală, sîntem, urmare a votului prin procedura de vot prin apel nominal, ajunși pe ultima sută de metri. Și ceea ce se întîmplă acum în sală cu tot felul de motive că mai tîrziu, nu știu ce altceva, stimați colegi, privește oribil lucrul acesta. Și, practic, ceea ce se întîmplă acum în sală șterge din valoarea a tot ce s-a petrecut 3 ore pînă acum.

La vot nominal acum. (*Rumoare în sală.*)
Mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

De procedură.
Domnul Streleț.
Și după aceea – domnul Petrenco.

Domnul Valeriu Streleț:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

În sala de plen, noi avem destui deputați, care, anterior, și-au declarat intenția de a vota pentru abolirea imunității, pentru limitarea imunității. Chiar și admitând situația că unii colegi, din anumite motive, poate, încă nu au revenit de la pauză și nu sînt în sală, noi putem purcede la procedura de vot, lăsînd posibilitate acelor care revin ulterior să se pronunțe, deoarece e vot nominal. Dar, între timp, vom vedea cum votează acei care și-au declarat intenția de a vota.

Adică, așa că voturi sînt destule, sînt circa 80 de deputați în sală, putem purcede la procedura de vot.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Petrenco.

Domnul Grigore Petrenco:

Da. Mulțumesc.

Stimați colegi,

Noi avem numărul necesar de deputați, avem cvorumul în sală, putem vota.

Eu, totuși, aș dori să revin la propunerea inițială. Ca să nu fie exercitate presiuni asupra deputaților care lipsesc acum din partea PLDM sau din partea PD, nu știu din partea cui, să fie, totuși, procedură secretă, de vot secret, ca toți să voteze așa cum vor ei, și nu cum spune Streleț, sau Lupu, sau nu știu cine.
(*Rumoare în sală.*)

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Mușuc.

Domnul Eduard Mușuc:

Da. Doamnă Președinte,

Eu cred că se abordează o chestiune importantă. Frațiunile s-au expus, toate frațiunile s-au expus, autorii s-au expus. Dumneavoastră, cîteva zile în urmă, ați avut o procedură foarte solemnă cînd ați votat în mod individual, în mod nominal ați ratificat Acordul de Asociere.

Noi vă propunem fix în aceeași ordine. Noi îi avem pe autorii din partea frațiunilor care astăzi se află la guvernare. Să începem procedura nominală de vot acum, fără întîrziere.

Poftim.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Mușuc,
Așa vom face.
Domnul Godea.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc, doamnă Președinte.
Eu, de fapt, mi-am amintit de o celebră frază dintr-un celebru film rusesc: „шеф, все пропало”. Cam așa se poate de descris situația în Sala de ședințe a Parlamentului. (*Rumoare, aplauze în sală.*)
Dar propunerea este să începem cu autorii votul nominal.
Mulțumesc. (*Aplauze în sală.*)

Doamna Liliana Palihovici:

Doamna Abramciuc.

Doamna Veronica Abramciuc:

Mulțumesc, doamnă Președinte.
Eu propun să terminăm cu toată chestia aceasta hazlie din Parlament, căci ne vizează pe toți și demnitatea de deputați. Eu propun să votăm în ordine alfabetică.
Și încep cu mine – categoric „contra”, deoarece deraiem de la intențiile acelor care au semnat Declarația de Independență a țării, afectăm opoziția, afectăm interesele poporului.
De aceea, eu – categoric „contra”, fiind prima pe lista alfabetică.

Doamna Liliana Palihovici:

Doamnă Abramciuc,
Procedura de vot încă nu a fost anunțată. O să vă anunțați poziția atunci când o să citim lista.
Domnul Știrbate.
De procedură.
Și încheiem lista.

Domnul Petru Știrbate:

Mulțumesc, doamnă Președinte.
Eu propun să fim ceva mai concilianți, să le satisfacem plăcerea comuniștilor. Comuniștii să voteze secret, noi – deschis, nominal. (*Rumoare în sală.*)

Doamna Liliana Palihovici:

Eu vreau să vă amintesc că deja s-a votat. (*Rumoare în sală.*) Nu se discută la acest subiect. (*Rumoare în sală.*)
Domnule Stati,
De procedură? (*Rumoare în sală.*)
Vă rog, domnule Stati, de procedură.

Domnul Sergiu Stati:

Deci am... Mulțumesc.

Stimați colegi,

Am două propuneri în sensul acesta, ca să fie foarte clar și transparent. Prima. Să începem votarea de la acei care sînt îmbrăcați în roșu, adică de la doamna Guțu.

Și să îi permitem domnului Știrbate să voteze de două ori. (*Rumoare în sală.*)

Doamna Liliana Palihovici:

Stimați colegi,

Eu vă propun să trecem... (*Rumoare în sală.*)

Domnul Știrbate a fost vizat. Eu vă rog frumos: aveți grijă că nu o să ajungem la procedura de vot degrabă.

Domnul Știrbate,

Dreptul la replică.

Domnul Petru Știrbate:

Eu mulțumesc domnului Stati că are grijă de mine.

Domnule Stati,

Nu o să se ajungă nici 3 voturi pentru matale. (*Rumoare în sală.*)

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Ghimpu,

De procedură.

Domnul Mihai Ghimpu:

Doamnă Președinte,

O să duceți de-a dura proiectul acesta. Supuneți votului, vă rog. Haideți cu... (*Rumoare în sală.*) Dumneavoastră cam târăgănați votarea.

Doamna Liliana Palihovici:

Atunci, nu mai cereți cuvîntul...

Domnul Mihai Ghimpu:

Vă rog să supuneți votului proiectul.

Doamna Liliana Palihovici:

... nu cereți cuvîntul de procedură. (*Rumoare în sală.*)

Eu anunț începutul procedurii de vot. Se va citi lista pe fracțiuni, de la cea mai mare fracțiune, către cea mai mică. (*Rumoare în sală.*)

Domnul... Regulamentul spune în felul următor... (*rumoare în sală*): votul prin apel nominal, articolul 90... (*Rumoare în sală.*) Eu vă rog să vă liniștiți și să ascultați ce spune Regulamentul. (*Rumoare în sală.*)

Punctul 1. Votul prin apel nominal se desfășoară în modul următor: Președintele ședinței explică obiectul votării și sensul cuvintelor „pentru” și „contra”.

Vă explic: cine este pentru susținerea în lectura a doua a proiectului nr.430 de modificare a Constituției spune „pentru”, cine este împotriva, nu dorește să susțină proiectul spune „contra”. (*Rumoare în sală.*) Eu vă citesc...

Următorul lucru: „unul dintre membrii Biroului permanent dă citire numelui și prenumelui deputaților. Fiecare deputat răspunde „pentru” sau „contra”.

Membrul Biroului care va citi numele deputaților va fi domnul Bodrug.

Doi. „După terminarea apelului, se repetă numele și prenumele deputaților care nu au răspuns la primul apel.”

Deci începem procedura de vot. (*Rumoare în sală.*) Vă rog... (*Rumoare în sală.*) Eu nu pot să dau cuvântul de procedură la 7 deputați din aceeași fracțiune. Vă rog, Frațiunea, să îmi prezentați cine vorbește.

Doamnă Postoico,

Cine vorbește în numele Frațiunii? (*Rumoare în sală.*)

Doamnă Postoico?

Doamna Maria Postoico:

Dacă nu e conectat.

Domnul Mușuc.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Mușuc,

Vă rog, de procedură din partea Frațiunii.

Domnul Eduard Mușuc:

Doamnă Palihovici,

Eu înțeleg și toată lumea deja înțelege că ceea ce ați vrut să faceți astăzi dumneavoastră – vreți să faceți un show.

Eu vă rog frumos, așa cum ați ratificat Acordul de Asociere, atunci ați avut o logică europeană, eu vă pun să urmați logica aceasta europeană, să începem de la autori, de la domnul Streleț, PLDM, PD, PL, PLR, toate fracțiunile să votați așa cum ați ratificat Acordul de Asociere, să vedem cum votați voi când ați venit cu acest proiect de lege în cadrul Parlamentului.

Noi insistăm ca acea ordine pe care ne-ați impus-o atunci când am... ați ratificat Acordul de Asociere, fix în aceeași ordine, începând de la autorii acestui proiect de lege, să votați. (*Rumoare în sală.*)

Doamna Liliana Palihovici:

În calitatea mea de Președinte al ședinței, am dreptul să fac acest lucru. Eu am anunțat toate regulile de vot.

Și am să-l rog pe domnul Bodrug să citească numele. (*Rumoare în sală.*) Votul începe. De procedură nu există în procesul votului. (*Rumoare în sală.*) Votul începe. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Oleg Bodrug:

Stimați colegi,
La moment, începem... *(Rumoare în sală.)*

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Bodrug,
Procedura de vot a început. Vă rog să citiți numele.

Domnul Oleg Bodrug:

Începem de la... *(Rumoare în sală.)* Bravo. Începem de la cea mai numeroasă fracțiune *(Rumoare în sală.)* și, totodată, de la stînga la dreapta.

Domnule Anghel Gheorghe,
Vă rog. *(Rumoare în sală.)*

Domnul Gheorghe Anghel:

Aceasta este o farsă electorală, un PR electoral al Partidului Liberal Democrat. Eu am să îmi expun poziția după ce vor vota autorii. *(Rumoare în sală.)*

Doamna Liliana Palihovici:

Eu vă rog să vă liniștiți. Și în cazul votului privind Acordul de Asociere ați fi fost primii, dacă ați fi rămas în sală. *(Rumoare în sală.)*

Domnule Bodrug,
Vă rog citiți.

Domnul Oleg Bodrug:

Anghel Gheorghe... *(Rumoare în sală.)*

Doamna Liliana Palihovici:

Noi nu putem continua atît timp cît deputatul este în sală și nu răspunde. *(Rumoare în sală.)*

Domnule Ghimpu,

Nu vă pot da de procedură, căci sîntem în proces de vot. *(Rumoare în sală.)*
Cum... *(Rumoare în sală.)*

Stimați colegi,

Eu pot să schimb și procedura, așa că... *(Rumoare în sală.)*

Așa. Stimați colegi,

Odată ce cineva încearcă să blocheze procedura de vot, eu am să continui exact în ordinea în care v-ați primit mandatele fiecare. *(Rumoare în sală.)*

Lista alfabetică, așa v-ați primit mandatele. *(Rumoare în sală.)*

Domnul Oleg Bodrug:

Nu, nu. *(Rumoare în sală.)*

Abramciuc Veronica.

Doamna Veronica Abramciuc:

Categoric – „contra”.

Domnul Oleg Bodrug:

Anghel Gheorghe.

Domnul Gheorghe Anghel:

Eu am să votez după autori.

Doamna Liliana Palihovici:

Dumneavoastră sabotați procedura de vot și încălcați Regulamentul.
(*Rumoare în sală.*)

Vă rog frumos, a doua... (*Rumoare în sală.*)

Nu strigați și vă spun foarte clar, a doua oară este citit numele celor care lipsesc în Sala de ședințe.

Domnul Oleg Bodrug:

Anghel...

Doamna Liliana Palihovici:

Dumneavoastră sînteți prezenți.

Domnul Oleg Bodrug:

Anghel Gheorghe. (*Rumoare în sală.*)

Agache Angel. (*Rumoare în sală.*)

Continuăm. Agache Angel.

Vă rog, conectați Agache.

Domnul Angel Agache:

„Pentru”.

Doamna Liliana Palihovici:

Eu vă rog frumos.

Doamnă Președinte Postoico,

Dumneavoastră puteți asigura ordinea în Frațiunea dumneavoastră sau nu puteți?

Este procedura de vot, deputatul care este în sală trebuie să spună „pentru” sau „împotriva”. (*Rumoare în sală.*)

Se citește a doua oară numele aceluia care nu au fost în sală. În caz contrar, dumneavoastră, pur și simplu, boicotați votul privind acest proiect. (*Rumoare în sală.*)

Multe ce vreți dumneavoastră. Este un Regulament pe care trebuie să îl respectați.

Eu vă rog să răspundeți „pentru” sau „contra” exact conform listei citite.

Vă rog, domnule Bodrug, citiți lista.

De procedură nu se admite în procesul de vot. (*Rumoare în sală.*)
Din cauză că dumneavoastră nu vă expuneți poziția „pentru” sau „contra”.
(*Rumoare în sală.*)

Domnul Oleg Bodrug:
Apolschi Raisa.

Doamna Raisa Apolschi:
„Pentru”.

Domnul Oleg Bodrug:
Apostolachi Iurie. (*Rumoare în sală.*)
Arhire Anatolie.

Domnul Anatolie Arhire:
Eu votez „pentru”.

Domnul Oleg Bodrug:
Babenco Oleg.

Domnul Oleg Babenco:
„Contra”.

Domnul Oleg Bodrug:
Balan Ion.

Domnul Ion Balan:
„Pentru”.

Domnul Oleg Bodrug:
Balmoș Galina. (*Rumoare în sală.*)
Bannicov Alexandr.
Barbulat Mihail – absent.
Oleg Bodrug – „pentru”. (*Rumoare în sală.*)
Da. Bolboceanu Iurie. (*Rumoare în sală.*)
Bondari Veaceslav. Tot nu este în sală? (*Rumoare în sală.*)
Ar fi bine tot timpul să nu fie.
Botnariuc Tatiana.

Doamna Tatiana Botnariuc:
„Против”.

Domnul Oleg Bodrug:
Brașovschi Gheorghe.

Domnul Gheorghe Braşovschi:
„Pentru”.

Domnul Oleg Bodrug:
Brega Gheorghe.

Domnul Gheorghe Brega:
„Pentru”.

Domnul Oleg Bodrug:
Butmalai Ion.

Domnul Ion Butmalai:
Butmalai Ion – „pentru”.

Domnul Oleg Bodrug:
Candu Andrian – lipsă.
Ceban Ion.
La doamna Greceanîi.

Domnul Ion Ceban:
„Pentru”.

Domnul Oleg Bodrug:
Chiorescu Iurie.

Domnul Iurie Chiorescu:
„Pentru”.

Domnul Oleg Bodrug:
Cimbriciuc Alexandru.

Domnul Alexandru Cimbriciuc:
Alexandru Cimbriciuc – „pentru”.

Domnul Oleg Bodrug:
Ciobanu Ghenadie.

Domnul Ghenadie Ciobanu:
„Pentru”.

Domnul Oleg Bodrug:
Ciobanu Maria.

Doamna Maria Ciobanu:

„Pentru”.

Domnul Oleg Bodrug:

Cojocaru Vadim.

Domnul Vadim Cojocaru:

„Pentru”.

Domnul Oleg Bodrug:

Corman Igor – absent.

Deliu Tudor.

Domnul Tudor Deliu:

„Pentru”.

Domnul Oleg Bodrug:

Diacov Dumitru. (*Rumoare în sală.*)

Doamna Liliana Palihovici:

Conectați, vă rog, microfonul la tribuna centrală.

Domnul Dumitru Diacov:

Eu vreau să vă spun, să îi informez și pe deputați, și pe procurori, și pe polițiști că eu renunț la orice imunitate parlamentară.

Nu am nevoie și nu am avut nevoie, și nu voi avea nevoie de imunitate parlamentară.

Eu nu votez pentru această inițiativă.

Eu consider că trebuie să reformăm sistemul de drept și atunci să votăm...

(*Aplauze.*)

Și să votăm pentru retragerea imunității, fiindcă eu nu doresc ca deputații din opoziție, de la guvernare să fie intimidați, să fie urmăriți de fiecare sergent, de fiecare procuror de la raion.

Din păcate, trebuie să recunosc că este o inițiativă populistă și ea trebuie votată atunci când societatea o să ajungă la un astfel de nivel. (*Aplauze.*)

Mulțumesc. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Oleg Bodrug:

Dimitriu Anatolie.

Domnul Anatolie Dimitriu:

„Pentru”.

Domnul Oleg Bodrug:

Dodon Igor.

Am să rog. Vlah a rugat.
Vlah Petru,
Vă rog. Încă... (*Rumoare în sală.*)

Domnul Petru Vlah:

Я – за.

Domnul Oleg Bodrug:

Domenti Oxana.

Domnul Oleg Reidman (*nu vorbește la microfon*):

Nu sînt, nu sînt în sală.

Domnul Oleg Bodrug:

Frumosu Elena.

Doamna Elena Frumosu:

„Pentru”.

Domnul Oleg Bodrug:

Focșa Gheorghe.

Domnul Gheorghe Focșa:

„Pentru”.

Domnul Oleg Bodrug:

Furdui Simion. (*Rumoare în sală.*)

Fusu Corina.

Doamna Corina Fusu:

„Pentru”.

Domnul Oleg Bodrug:

Gagauz Miron. (*Rumoare în sală.*)

Garizan Oleg.

Voce din sală... (*nu vorbește la microfon*):

Nu este în sală.

Domnul Oleg Bodrug:

Ghilețchi Valeriu.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

„Pentru”.

Domnul Oleg Bodrug:
Ghimpu Mihai.

Domnul Mihai Ghimpu:
Să apăs?
Domnule Cojocaru,
Într-o parte, te rog.
Da. „Pentru”.

Domnul Oleg Bodrug:
Godea Mihai.

Domnul Mihai Godea:
„Pentru”.

Domnul Oleg Bodrug:
Gorilă Anatolie (*rumoare în sală*).
Greceanîi Zinaida.

Doamna Zinaida Greceanîi:
Stimați colegi,
Cred că eliminarea corupției se produce prin respectarea Constituției, și nu prin modificarea ei.
„Contra”.

Domnul Oleg Bodrug:
Grișciuc Simion. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Simion Grișciuc:
„Pentru”.

Domnul Oleg Bodrug:
Vă rog, echipa tehnică mai atentă să fie.
Guțu Ana.

Doamna Ana Guțu:
„Pentru”.

Domnul Oleg Bodrug:
Hadârcă Ion.

Domnul Ion Hadârcă:
Desigur „pentru”.

Domnul Oleg Bodrug:

Adică, pun de două ori, plus, plus.
Hotineanu Vladimir.

Domnul Vladimir Hotineanu:

„Pentru”.

Domnul Oleg Bodrug:

Ionaș Ivan. (*Rumoare în sală.*)
„Pentru” – Ionaș.

Domnul Ivan Ionaș:

„Pentru”, „pentru”.

Domnul Oleg Bodrug:

Am rugat, echipa tehnică, fiți, vă rog, mai atenți.
Ioniță Veaceslav.

Domnul Veaceslav Ioniță:

„Pentru”.

Domnul Oleg Bodrug:

Ivanov Violeta.
Nu este în sală. (*Rumoare în sală.*)
Jantuan Stella.

Doamna Stella Jantuan:

Eu tot sînt pentru ca să scoată imunitatea acelor deputați care au votat
„pentru”. (*Aplauze.*)

Doamna Liliana Palihovici:

(*Rumoare în sală.*) Doamnă Jantuan,
Faceți-vă clară poziția, fiindcă nu știm cum să scriem în procesul-verbal.
(*Rumoare în sală.*)

Domnul Oleg Bodrug:

Doamnă Jantuan,
Concretizați, vă rog.

Doamna Stella Jantuan:

„Pentru”.

Domnul Oleg Bodrug:

Juravschi Nicolae.

Domnul Nicolae Juravschi:

„Pentru”.

Domnul Oleg Bodrug:

Lucinschi Chiril.

Domnul Chiril Lucinschi:

„Pentru”.

Domnul Oleg Bodrug:

Lupu Marian.

Domnul Marian Lupu:

„Pentru”.

Domnul Oleg Bodrug:

Mironic Alla. Sînt...

Mișin Vadim.

Domnul Vadim Mișin:

„Contra”.

Domnul Oleg Bodrug:

Mîndru Victor.

Mocan Mihail.

Mocanu Gheorghe.

Domnul Gheorghe Mocanu:

„Pentru”.

Domnul Oleg Bodrug:

Așa a scris.

Morcov Ghenadie.

Muntean Iurie. Muntean, vă văd, aici sînteți. (*Rumoare în sală.*)

Munteanu Valeriu.

Domnul Valeriu Munteanu:

„Pentru”.

Domnul Oleg Bodrug:

Mușuc Eduard. Mușuc Eduard nu este, da?

Nasu Maria.

Doamna Maria Nasu:

„Pentru”.

Domnul Oleg Bodrug:

Olaru Nicolae.

Domnul Nicolae Olaru:

Sînt de acord cu ceea ce a spus domnul Diacov, dar votez „pentru”.

Domnul Oleg Bodrug:

Palihovici Liliana.

Liliana Palihovici.

Doamna Liliana Palihovici:

„Pentru”.

Domnul Oleg Bodrug:

Petkov Alexandr. Ian uite. Domnule Petkov. (*Rîde.*)

Petrenco Grigore.

Pleşca Nae-Simion.

Domnul Nae-Simion Pleşca:

„Pentru”.

Domnul Oleg Bodrug:

Poleanschi Mihail.

Popa Gheorghe.

Postoico Maria. Nu?

Reidman Oleg. (*Rîsete în sală.*)

Reşetnicov Artur. El e cu domnul Reidman? (*Rîde.*)

Saharneau Valeriu.

Domnul Vladimir Saharneau:

Pentru eradicarea corupţilor, bandiţilor şi hoţilor în eşaloanele superioare ale puterii.

Domnul Oleg Bodrug:

Sîrbu Oleg.

Domnul Oleg Sîrbu:

„Pentru”.

Domnul Oleg Bodrug:

Sîrbu Serghei.

Domnul Serghei Sîrbu:

Jos imunitatea! Jos iresponsabilitatea! Pentru ridicarea imunităţii.

Domnul Oleg Bodrug:

OK. Solcan Mihail.

Domnul Mihail Solcan:

„Pentru”.

Domnul Oleg Bodrug:

Stariș Constantin.

Stati Sergiu.

Stoianoglo Alexandru.

Domnul Alexandru Stoianoglo:

„Pentru”.

Domnul Oleg Bodrug:

Stratan Valentina.

Doamna Valentina Stratan:

„Pentru”.

Domnul Oleg Bodrug:

Stratulat Ion.

Domnul Ion Stratulat:

„Pentru”.

Domnul Oleg Bodrug:

Streleț Valeriu.

Domnul Valeriu Streleț:

Avem astăzi o șansă foarte bună să începem reformarea organelor de drept și a organelor justiției prin reformarea concepției de imunitate a deputaților, de aceea, firește, votez „pentru”.

Domnul Oleg Bodrug:

Șova Vasili.

Știrbate Petru. (*Rîsete în sală.*)

Domnul Petru Știrbate:

„Pentru”.

Domnul Oleg Bodrug:

Șupac Inna – absent.

Tabuica Valeriu.

Domnul Valeriu Tabuica:

„Pentru”.

Domnul Oleg Bodrug:

Telnov Vladimir. Tot nu este.

Todua Zurabi.

Țap Iurie.

Domnul Iurie Țap:

„Pentru”.

Domnul Oleg Bodrug:

Țulea Oleg.

Domnul Oleg Țulea:

„Pentru”.

Domnul Oleg Bodrug:

Vacarciuc Andrei.

Domnul Andrei Vacarciuc:

„Pentru”.

Domnul Oleg Bodrug:

Vacarciuc Vadim.

Domnul Vadim Vacarciuc:

„Pentru”.

Domnul Oleg Bodrug:

Vieru Boris – absent.

Vitiuc Vladimir.

Vlah Irina. Da, e absentă. În delegație.

Vlah Petru a votat.

Voronin Vladimir.

Vremea Igor.

Zagorodnîi Anatolie. Nu este.

Zaporojan Lilian.

Domnul Lilian Zaporojan:

„Pentru”.

Domnul Oleg Bodrug:

Nu, eu am spus că Vlah...

Doamna Liliana Palihovici:

Stimați colegi...

Domnul Oleg Bodrug:

... a votat deja. El a plecat. (*Rumoare în sală.*)

Doamna Liliana Palihovici:

Eu clarific situația. Deputatul a solicitat să fie citit numele lui înainte de sfârșit, a plecat în delegație. Aceasta e claritatea.

Eu acum vă anunț, conform procedurii, se repetă numele celor care, chipurile, nu au fost în sală. Mai corect spus, se repetă numele celor care nu au răspuns la primul apel. După ce se repetă a doua oară numele, se anunță votul final. Aceasta este procedura stabilită de Regulament.

Vă rog, domnule Bodrug, citiți a doua oară numele.

Domnul Oleg Bodrug:

Aceasta este procedură și eu am să citesc numele celor care parcă erau absenți.

Agachi Anghel... Angel, cer scuze, am greșit.

Anghel Gheorghe.

Domnul Anghel Gheorghe:

Eu nu sînt împuternicit de electoratul comunist să votez pentru piarul electoral al Partidului Liberal Democrat. De aceea, votez contra categoric.

Domnul Oleg Bodrug:

Clar. Balmoș Galina.

Doamna Galina Balmoș:

Condamn această atitudine sfidătoare față de Legea Supremă și față de Statutul alesului poporului. Votez împotriva.

Domnul Oleg Bodrug:

Bannicov Alexandr. Bannicov Alexandr.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Bannicov,

Conectați microfonul. Conectați microfonul domnului Starîș.

Domnul Alexandr Bannicov:

С микрофона Константина Старыша я отвечаю «против».

Domnul Oleg Bodrug:

Bondari Veaceslav.

Domnul Veaceslav Bondari:

Categoric împotriva.

Domnul Oleg Bodrug:

Dodon Igor – absent.

Domenti Oxana.

Doamna Oxana Domenti:

Este o lege care contravine practicilor democratice europene, este o lege care, după părerea mea, a încălcat procedura constituțională. Eu votez „împotriva”.

Domnul Oleg Bodrug:

Am notat.

Gagauz Miron.

Domnul Miron Gagauz:

„Contra”.

Domnul Oleg Bodrug:

Garizan Oleg.

Domnul Oleg Garizan:

„Против”.

Domnul Oleg Bodrug:

Gorilă Anatolie.

Domnul Anatolie Gorilă:

„Contra”.

Domnul Oleg Bodrug:

Ivanov Violeta.

Doamna Violeta Ivanov:

Eu nu pot să votez o lege care contravine procedurilor constituționale.
„Contra”.

Domnul Oleg Bodrug:

Mironic Alla – absent.

Mîndru Victor.

Domnul Victor Mîndru:

Sînt împotriva show-lui organizat de Coaliția de guvernare.

Vă mulțumesc.

Domnul Oleg Bodrug:

Mocan Mihail.

Domnul Mihail Mocan:

„Contra”.

Domnul Oleg Bodrug:

Morcov Ghenadie.

Domnul Ghenadie Morcov:

„Contra”.

Domnul Oleg Bodrug:

Muntean Iurie.

Domnul Iurie Muntean:

Văd frământările Coaliției de guvernare. Așteptați surprize? Vreți surprize? Noi putem să vă facem surprize (*rumoare în sală*), dar de data aceasta relaxați-vă. „Contra”. (*Rîsete, rumoare în sală.*)

Domnul Oleg Bodrug:

Mușuc Eduard.

Domnul Eduard Mușuc:

Unicul om care a avut tărie de caracter și cred că soveste a fost Diacov din toată Coaliția, care a spus lucrurilor pe nume. În loc să informați Procuratura și instanțele de judecată, aiuriți cu imunitatea parlamentară.

Este un show de prost gust al lui Filat și al lui Streleț.

Eu votez categoric „contra”.

Domnul Oleg Bodrug:

Petkov Alexandr. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Alexandr Petkov:

Nu pot să nu îl susțin pe primul meu șef, autor al acestui proiect, domnul Dumitru Diacov. Dumnealui cunoaște adevăratul sens al cuvântului „parlamentarism”.

„Contra”. Categoric.

Domnul Oleg Bodrug:

Petrenco Grigore.

Domnul Grigore Petrenco:

„Contra”. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Oleg Bodrug (*nu vorbește la microfon*):
Dar Poleanschi Mihail a votat? (*Rumoare în sală.*)
Poleanschi Mihail.

Domnul Mihail Poleanschi:
«ПРОТИВ».

Domnul Oleg Bodrug:
Popa Gheorghe.

Domnul Gheorghe Popa:
„Contra”.

Domnul Oleg Bodrug:
Postoico Maria.

Doamna Maria Postoico:
Niciodată în viața mea nu am participat la show-uri, nu particip și nu voi participa. „Împotrivă”.

Domnul Oleg Bodrug:
Reidman Oleg.

Domnul Oleg Reidman:
„Contra”.

Domnul Oleg Bodrug:
Reșetnicov Artur.

Domnul Artur Reșetnicov:
Deci după 5 ani de prăfuire a acestui proiect și după câteva ore de dezbateri, s-a dovedit a fi, pur și simplu, o acțiune de PR a Partidului Liberal Democrat, care, în ajun de alegeri, vrea să vină și să amăgească iar alegătorii.
La astfel de promisiuni, făcute de un concurent electoral, noi sigur că nu vom participa. Acum s-a dovedit că este o acțiune deșartă, o acțiune care...

Doamna Liliana Palihovici:
Vă rog să vă anunțați votul. Luările de cuvânt au fost mai devreme.

Domnul Artur Reșetnicov:
Doamnă Președinte,
Dumneavoastră ați încălcat astăzi procedura. Și, deoarece este un proiect deșert, sigur că votăm „contra”.

Domnul Oleg Bodrug:

Stariș Constantin.

Domnul Constantin Stariș:

„Contra”.

Domnul Oleg Bodrug:

Stati Sergiu.

Domnul Sergiu Stati:

„Împotrivă.”

Domnul Oleg Bodrug:

Șova Vasile.

Domnul Vasilii Șova:

Уважаемые коллеги,

Вы знаете, наверно, сегодня вообще стыдно находиться в этом нашем зале, в стране, где коррупция зашкаливает. И я как член комиссии именно по правовым вопросам, который должен соблюдать правые процедуры, голосую «против».

Спасибо.

Domnul Oleg Bodrug:

Telnov Vladimir.

Domnul Telnov Vladimir:

„Contra”.

Domnul Oleg Bodrug:

Todua Zurabi.

Domnul Zurabi Todua:

Я очень рад, что эти... ярко дискуссия по этому законопроекту поставило под лампу правящая коалиция, и высветило всю популистскую суть этого законопроекта. Голосую «против».

Domnul Oleg Bodrug:

Vieru Boris – absent.

Vitiuc Vladimir.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Наши коллеги из фракции аргументировали наше голосование «против», но я хотел бы все-таки сделать еще одно предложение. После номинального голосования правящей коалиции по закону о секс-

меньшинствах, или, как в народе говорят, закону о гаях и лесбианках, мы перейдем к номинальному голосованию по другим законам.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnilor deputați,

Vă rog să vă anunțați votul prin... unul din...

Domnul Vladimir Vitiuc:

«ПРОТИВ».

Doamna Liliana Palihovici:

... unul din cuvintele...

Domnul Vladimir Vitiuc:

«ПРОТИВ».

Doamna Liliana Palihovici:

Așa este. „Pentru” sau „împotrivă”.

Vă rog.

Domnul Oleg Bodrug:

Vlah Irina – absentă.

Voronin Vladimir (*rumoare în sală*) – absent.

Vremea Igor.

Domnul Igor Vremea:

Mă miră ușurința cu care unii dintre dumneavoastră abordează, prin metode neconstituționale, adoptarea unei legi de modificare a Constituției.

„Contra.”

Domnul Oleg Bodrug:

Și Zagorodnîi Anatolie.

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Da. Este paradoxal, stimați colegi, atunci cînd un partid aflat la guvernare promovează asemenea idei năstrușnice în timpul în care liderului lor de partid i se dă pașaport diplomatic pe viață, atunci nu se uită la probleme respective.

De aceea, eu o să votez „împotrivă”.

Mersi.

Domnul Oleg Bodrug:

Aici s-a încheiat lista.

Doamna Liliana Palihovici:

Rog să citați numele tuturor acelor care nu au răspuns la primul apel.

Domnul Oleg Bodrug:

Au fost citite numele tuturor. Pare-mi-se că doar Barbulat Mihail nu a fost citit, dar restul toți au răspuns sau au fost absenți.

Doamna Liliana Palihovici:

Vă rog, Secretariatul, să ne dați numărul de voturi pozitive și numărul de voturi „împotrivă”.

Domnul Oleg Bodrug:

Număr și eu.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Ganaciuc,

De cât timp mai aveți nevoie pentru a-mi da rezultatul? (*Rumoare în sală.*)

Doamnă Postoico,

Și eu am numărat, dar vreau să îmi dea confirmare Secretariatul. (*Rumoare în sală.*) Aceasta este procedura.

Stimați colegi,

Conform procedurii de vot, în articolul optzeci și șase... șapte, litera a) se spune că legile constituționale se votează cu votul a 2/3 din numărul deputaților aleși.

Conform procedurii: au votat „pentru” – 55, „împotrivă” – 35.

Restul nu au fost prezenți în sală. (*Rumoare în sală.*) Vă rog... (*Rumoare în sală.*)

Eu pot să citesc lista cu răspunsul fiecăruia și dacă cineva zice că nu așa a răspuns, pentru a scoate orișice moment de contestare.

Arhire Anatolie... Nu, stați, stați, stați.

Abramciuc Veronica – „împotrivă”.

Agache Angel – „pentru”.

Anghel Gheorghe – „împotrivă”.

Apolschi Raisa – „pentru”.

Apostolachi Iurie – absent.

Arhire Anatolie – „pentru”.

Babenco Oleg – „împotrivă”.

Balan Ion – „pentru”.

Balmoș Galina – „împotrivă”.

Bannicov Alexandru – „împotrivă”.

Barbulat Mihail – absent.

Bodrug Oleg – „pentru”.

Bolboceanu Iurie – absent.

Bondari Veaceslav – „împotrivă”.

Botnariuc Tatiana – „împotrivă”.

Brașovschi Gheorghe – „pentru”.

Brega Gheorghe – „pentru”.

Butmalai Ion – „pentru”.

Candu Andrian – absent.
Ceban Ion – „pentru”.
Chiorescu Iurie – „pentru”.
Cimbriciuc Alexandru – „pentru”.
Ciobanu Ghenadie – „pentru”.
Ciobanu Maria – „pentru”.
Cojocaru Vadim – „pentru”.
Corman Igor – absent.
Deliu Tudor – „pentru”.
Diacov Dumitru – „împotrivă”.
Dimitriu Anatolie – „pentru”.
Dodon Igor – absent.
Domenti Oxana – „împotrivă”.
Frumosu Elena – „pentru”.
Focşa Gheorghe – „pentru”.
Furdui Simion – „pentru”.
Fusu Corina – „pentru”.
Gagauz Miron – „împotrivă”.
Garizan Oleg – „împotrivă”.
Ghileţchi Valeriu – „pentru”.
Ghimpu Mihai – „pentru”.
Godea Mihai – „pentru”.
Gorilă Anatolie – „împotrivă”.
Greceanîi Zinaida – „împotrivă”.
Grişciuc Simion – „pentru”.
Guţu Ana – „pentru”.
Hadârcă Ion – „pentru”.
Hotineanu Vladimir – „pentru”.
Ionaş Ivan – „pentru”.
Ioniţă Veaceslav – „pentru”.
Ivanov Violeta – „împotrivă”.
Jantuan Stella – „pentru”.
Juravschi Nicolae – „pentru”.
Lucinschi Chiril – „pentru”.
Lupu Marian – „pentru”.
Mironic Alla – absent.
Mişin Vadim – „contra”.
Mîndru Victor – „contra”.
Mocan Mihail – „contra”.
Mocanu Gheorghe – „pentru”.
Morcov Ghenadie – „împotrivă”.
Muntean Iurie – „împotrivă”.
Munteanu Valeriu – „pentru”.
Muşuc Eduard – „împotrivă”.
Nasu Maria – „pentru”.

Olaru Nicolae – „pentru”.
Palihovici Liliana – „pentru”.
Petkov Alexandru – „împotrivă”.
Petrenco Grigore – „împotrivă”.
Pleșca Nae-Simion – „pentru”.
Poleanschi Mihail – „împotrivă”.
Popa Gheorghe – „împotrivă”.
Postoico Maria – „împotrivă”.
Reidman Oleg – „împotrivă”.
Reșetnicov Artur – „împotrivă”.
Saharneau Vladimir – „pentru”.
Sîrbu Oleg – „pentru”.
Sîrbu Serghei – „pentru”.
Solcan Mihail – „pentru”.
Stariș Constantin – „împotrivă”.
Stati Sergiu – „împotrivă”.
Stoianoglo Alexandru – „pentru”.
Stratan Valentina – „pentru”.
Stratulat Ion – „pentru”.
Streleț Valeriu – „pentru”.
Șova Vasili – „împotrivă”.
Știrbate Petru – „pentru”.
Șupac Inna – absent.
Tabuica Valeriu – „pentru”.
Telnov Vladimir – „împotrivă”.
Todua Zurabi – „împotrivă”.
Țap Iurie – „pentru”.
Țulea Oleg – „pentru”.
Vacarciuc Andrei – „pentru”.
Vacarciuc Vadim – „pentru”.
Vieru Boris – „împotrivă”...
Vitiuc ... (*Rumoare în sală.*)
Absent. Scuzăți.
Scuzăți, vă rog.
Domnul Ghimpu,
Mulțumesc.
Vieru Boris – absent.
Vitiuc Vladimir – „împotrivă”.
Vlah Irina – absent.
Vlah Petru – „pentru”.
Voronin Vladimir – absent.
Vreimea Igor – „împotrivă”.
Zagorodnîi Anatolie – „împotrivă”.
Zaporojan Lilian – „pentru”.

Și... (*Rumoare în sală.*) Corect și, conform listei pe care am citit-o, eu încă o dată... (*Rumoare în sală.*)

Eu încă o dată număr, stimată doamnă președinte, exact ceea ce am citit acum. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55.

Datele pe care le-am anunțat eu sînt corecte, doamnă Postoico.

55 au votat „pentru”. (*Rumoare în sală.*) Eu nu știu ce ați...

55 – „pentru”, 35 – „împotrivă”.

Restul sînt, nu sînt prezenți în sală pentru procedura de vot.

Din păcate, proiectul nr.430 nu a întrunit 2/3 din numărul necesar și Constituția nu poate fi modificată.

Următorul subiect în ordinea de zi... (*Rumoare în sală.*)

Vreți pauză? (*Rumoare în sală.*)

Care procedură? Proceduri nu sînt aici, căci nu avem nici un subiect de vot. (*Rumoare în sală.*)

Stimați colegi,

Am înscrisi, de procedură, cinci deputați.

La rînd. Ion Butmalai. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Ion Butmalai:

Da. Mulțumesc...

Doamna Liliana Palihovici:

Fără declarații.

Domnul Ion Butmalai:

... doamnă Președinte al ședinței.

Vă rog liniște.

4 iulie, doisprezece întreg și 47. La ora 12 și 47 de secunde Vladimir Voronin a declarat: Petrenco ar trebui să își depună mandatul. Deputatul...

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule ...

Domnul Ion Butmalai:

... comunist Grigore Petrenco ...

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Butmalai ...

Domnul Ion Butmalai:

... trebuie să își depună mandatul.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Butmalai,
De procedură. Eu vă rog mult, de procedură.

Domnul Ion Butmalai:

Aceasta e o bucurie pentru noi că Vladimir Nicolaevici scapă de...

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Brega,
De procedură, vă rog.

Domnul Gheorghe Brega:

Mulțumesc.
Doamnă Președinte,
Eu aș vrea să anunțați clar, pentru că nu s-a înțeles, că domnul Vieru nu a votat...

Doamna Liliana Palihovici:

Eu am repetat de două ori, domnule Brega, și am spus că e absent. Nu întoarceți... Vă rog, subiectul e epuizat.

Nu, subiectul e epuizat. Eu mi-am cerut scuze și am anunțat încă o dată numele și am spus că domnul Boris Vieru este absent pe motiv de boală.

Domnul Streleț – procedură.

Domnul Valeriu Streleț:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Fac o precizare. Colegul nostru domnul Apostolachi are o problemă de sănătate, urgentă. Dacă ar fi fost în sală spunea cu siguranță „pro”.

Și solicit o pauză, din numele Frațiunii, de 45 de minute, pînă la ora paisprezece și un sfert.

Doamna Liliana Palihovici:

Doamna Greceanîi. De procedură.

Domnul Ion Ceban:

Doamnă Președinte,

Eu am o solicitare, cu titlu de excepție. Acum cîteva clipe am aflat că Rossia 24, un canal, a fost interzis de către...

Doamna Liliana Palihovici:

Eu vă anunț că procedura care... ceea ce anunțați dumneavoastră nu ține de procedura proiectelor care sînt astăzi în ordinea de zi. (*Rumoare în sală.*)

Declarații – la sfîrșitul ședinței, dacă vreți să faceți. Altfel nu. (*Rumoare în sală.*)

Alte subiecte de procedură nu sînt, domnule Cebanu. Numai la sfîrșitul ședinței, dacă doriți.

Pauză – 45 de minute. Revenim în sală la ora două și un sfert.

P A U Z Ă

*

* * *

D U P Ă P A U Z Ă

Doamna Liliana Palihovici:

Secretariatul,

Vă rog invitați deputații în sală.

Va trebui să așteptăm, nu avem cvorum.

Aștept raportorii, domnule Mușuc. În două – trei minute vin raportorii privind proiectele Guvernului. Ceea ce înseamnă raportor aceea înseamnă raportor, doamnă Ivanov...

Stimați colegi,

Continuăm ședința Parlamentului. Îl invit pe domnul Eșanu să prezinte proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, înregistrat cu nr.163 în data de 24 aprilie 2014.

Domnul Nicolae Eșanu – viceministru al justiției:

Stimată doamnă Președinte,

Doamnelor și domnilor deputați,

Proiectul de lege, supus atenției dumneavoastră, vine să reglementeze unele aspecte lacunare în Legea cu privire la zonele economice libere și în Codul vamal în ceea ce privește introducerea mărfurilor în zonele vamale.

Astfel, modificarea articolului 2 vine să introducă o noțiune „a mărfurilor autohtone introduse în zona liberă în scopuri necomerciale” în legătură cu faptul că astăzi legea prevede introducerea acestor mărfuri, dar nu există o definiție. Și, pentru a exclude diferitele interpretări, noi propunem ca legea să prevadă în mod expres definiția acestor mărfuri.

La articolul 3 se propune de introdus obligativitatea supunerii unei expertize obligatorii a Ministerului Economiei a tuturor proiectelor actelor normative, elaborate de către autoritățile administrației publice și administrației zonelor libere care urmează să reglementeze activitatea zonelor libere.

Și articolul 7 propune să se introducă posibilitatea pentru persoanele care introduc în zona liberă unele și aceleași tipuri de mărfuri să facă o singură declarație vamală pentru toată partida de mărfuri introdusă într-o anumită perioadă, stipulîndu-se că procedura detaliată de depunere a declarației respective va fi stabilită de Serviciul Vamal.

Rugăm să susțineți acest proiect în primă lectură.

Mulțumim.

Doamna Liliana Palihovici:

Și eu vă mulțumesc, domnule Eșanu.
S-au înregistrat cu întrebări doi deputați.
Doamnă Domentî,
Vă rog.

Doamna Oxana Domentî:

Domnule raportor,

Referitor la această lege veniți cu propunerea de a modifica articolul 3 alineatul (2), unde scrieți că proiectele de acte normative, elaborate de către autoritățile administrației publice, administrațiile zonelor libere, care urmează să reglementeze activitatea zonelor libere, sînt supuse unei expertize obligatorii la Ministerul Economiei.

Totodată, am aici și avizul Direcției generale juridice, unde se invocă că, în conformitate cu Legea nr.440 cu privire la zonele economice libere, deci nu se regăsește atribuția de elaborare a proiectelor de acte legislative printre atribuțiile administrației zonei libere, da? Ce fel de acte normative trebuie expertizate de Ministerul Economiei, dacă administrația zonelor libere nu are în atribuție să elaboreze acte normative decît să stabilească plăți și taxe, și nu și acte normative?

Domnul Nicolae Eșanu:

Stabilirea plăților și taxelor se face de asemenea prin acte normative. Deci un act prin care se stabilește o plată sau o taxă este un act normativ. Deci administrația zonelor economice libere are competența de a stabili reglementări privind modul în care funcționează agenții economici în zona liberă în limita competențelor stabilite în lege.

Doamna Oxana Domentî:

Dar nu și elaborarea de proiecte de acte legislative.

Domnul Nicolae Eșanu:

Legislative. Dar aici noi nu vorbim de acte legislative, vorbim de acte normative. Deci este vorba nu doar de administrația zonelor libere, dar și de autoritățile administrației publice.

Doamna Oxana Domentî:

Deci nu sînteți de acord cu Direcția generală juridică a Parlamentului?

Domnul Nicolae Eșanu:

Nu, nu sîntem de acord.

Doamna Oxana Domentî:

Cu argumentele invocate de ei?

Domnul Nicolae Eșanu:

Nu.

Doamna Oxana Domentii:

Totodată, orișice proiect de act normativ care implică activitatea de antreprenoriat trebuie să implice și o analiză a impactului de reglementare a proiectului de lege. Acesta nu se conține în anexa la acest proiect de lege. De ce nu există un astfel de document?

Domnul Nicolae Eșanu:

Deci dacă ne uităm la majoritatea normelor pe care le avem aici, vedem că, de fapt, nu se schimbă regulile de ducere a businessului, cu excepția articolului 7, la care am făcut eu referință, celelalte nu necesită după definiție.

În ceea ce privește articolul 7, nu a fost elaborată analiza impactului regulatoriu, avînd în vedere că, din start, este evident că aici este o normă care vine să faciliteze activitatea businessului și este evident că impactul regulatoriu va fi pozitiv.

Doamna Liliana Palihovici:

Mai aveți vreo întrebare, doamnă Domentii?

Domnul Furdui.

Domnul Simion Furdui:

Da. Mulțumesc.

Domnule Eșanu,

Eu vreau să mă refer la același articol 2, la care s-a referit colega mea. În principiu, zonele economice libere din Republica Moldova nu au dreptul de inițiative legislative, fiindcă cam acesta ar fi actul normativ.

Domnul Nicolae Eșanu:

Nu. E vorba de acte...

Domnul Simion Furdui:

Dați-mi voie să îmi expun gîndul. Eu am în vedere faptul că necesită expertizarea de către Ministerul Economiei a actelor normative și a regulamentelor de funcționare a zonelor economice libere.

Nu ar însemna aceasta, spuneți-mi vă rog, un drept pe care Ministerul Economiei îl va folosi în diferite activități ale sale îndreptate spre suspendarea anumitor reguli sau spre suspendarea anumitor regulamente de funcționare interioare pe care le va avea, inevitabil, oricare zonă economică liberă? Și cum se leagă aceasta cu principiul de autonomie, cu principiul democratic în Republica Moldova?

Domnul Nicolae Eșanu:

Principiul de autonomie nu presupune în sine de a nu asculta opinia altora.
Norma respectivă, dacă ne uităm la conținut...

Domnul Simion Furdui:

Nu este vorba de opinie, este vorba de expertizare. Este o diferență între opinie și expertizare.

Domnul Nicolae Eșanu:

Expertiza este aceeași opinie emisă de o persoană care este specialist într-un anumit domeniu.

Spre exemplu, Ministerul Justiției emite expertize juridice pentru toate proiectele de acte care se elaborează în Republica Moldova, inclusiv legislative. Și este dreptul autorului proiectului să accepte opinia Ministerului Justiției sau să o respingă.

În nota informativă, deci o expertiză niciodată nu poate să fie, după definiție, obligatorie pentru acel care o primește.

Inclusiv expertiza anticorupție: expertul își expune opinia, autorul proiectului îl adoptă în varianta în care el consideră că este corect.

Deci, prin pîrghia aceasta, ministerul nu dobîndește nici un drept de control, doar își va expune opinia.

Doamna Liliana Palihovici:

A doua întrebare.

Domnul Furdui.

Domnul Simion Furdui:

A doua întrebare nu o am.

Doamna Liliana Palihovici:

Nu aveți.

Domnul Reidman.

Domnul Oleg Reidman:

Mersi.

Господин Ешану,

Такое впечатление, что это бумага, вообще этот проект, совершенно лишний. Каждая свободная зона организуется на основании закона. Этот закон провозглашает определенную цель создания этой зоны. Дальше администрация зоны, администратор зоны назначается Министерством экономики на основе конкурса с целью îndeplinirea sarcinii de a... legii pentru crearea zonei.

Экспертизировать нужно его деятельность по результатам какого-то периода и посмотреть, какие он там принимает нормативные акты, или снять его с работы, или оставить его на работе и поправить и т.д., не за каждой

запятой ходить, чтобы он носил в Министерство экономики каждое свое распоряжение. Подмести там каждый день – это будет нормативный акт. Да? Вывезти мусор в 2 часа дня.

Значит, это вещь совершенно лишняя в этом законе, вторая лишняя вещь в этом законе – это таможенная декларация, рассчитанная на период, если завозятся одни и те же товары.

Совершенно лишнее дублирование в законе, потому что в Таможенном кодексе предусмотрено такое качество декларации как накопительная: декларирую в начале года, и потом тебе будут вычеркивать объемы, которые ты завез, и закрывать декларацию.

Таким образом, остается в этом законе один пункт из трех. Зачем нужен такой закон? Я предлагаю его отклонить.

Domnul Nicolae Eșanu:

Deci în privința expertizei Ministerului Economiei. Vreau să atrag atenție că întreaga legislație, inclusiv Parlamentul a modificat special legile, pentru a asigura o transparență a procesului de elaborare.

Și pentru ca noi să ajungem să avem norme prietenoase cu mediul de afaceri, este nevoie ca aceste norme să nu fie adoptate într-o procedură foarte redusă de către organul care urmează ulterior să le aplice.

Anume din acest punct de vedere considerăm că este justificat. Sigur că este opțiunea Parlamentului, dacă o să decidă că nu este necesar, pentru lectura a doua, poate fi eventual exclusă.

Dar eu vreau să vă reamintesc că noi, în ultimul timp, am modificat legile cu privire la procesul legislativ, Legea privind transparența procesului decizional, anume pentru a asigura o discuție cât mai largă și o implicare a unui număr cât mai mare de subiecți în procesul de elaborare a actelor normative.

Cît privește amendamentul de la articolul 7. Noi am pornit de la faptul că apar probleme în ceea ce privește activitatea practică în zonele economice libere. Dacă, eventual, analizăm și constatăm că nu există necesitate, sigur că poate fi exclus lucrul acesta.

Mulțumim.

Doamna Liliana Palihovici:

Doamna Domentî.

A doua întrebare.

Domnul Oleg Reidman *(nu vorbește la microfon):*

Nu. Eu...

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Reidman,

A doua întrebare, vă rog.

Domnul Oleg Reidman:

Da. Mersi.

Вы понимаете, господин Ешану, мы начинаем не с того, что есть в нашем законе и чем нужно пользоваться, а начинаем отталкиваться от практики. Таможня не хочет, чтобы они делали накопительную декларацию и требует от них декларацию на каждую партию товара, потому что за каждую декларацию таможня взимает таможенные сборы, вот почему.

Нужно взять таможню, стукнуть головой об стенку и сказать: следуйте закону, Таможенному кодексу, а не вводите дополнительную бумагу.
(*Rumoare în sală.*)

Domnul Nicolae Eșanu:

Deci noi am constatat că există o problemă practică și am considerat că Parlamentul ar trebui să excludă orice posibilități de interpretări. Decizia vă aparține.

Doamna Liliana Palihovici:

Doamnă Domentî,

A doua întrebare.

Doamna Oxana Domentî:

Domnule autor,

Vizavi de atribuția, totuși, de elaborare a proiectelor de acte legislative de către administrația zonelor economice libere. Eu citez din avizul Direcției generale juridice. De aceea, mie mi se par destul de raționale argumentele dumnealor. De aceea, rog să confirmați sau să infirmați aceste lucruri.

Deci conform prevederilor articolului 29 din Legea cu privire la actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale din 2003, au dreptul să inițieze elaborarea proiectelor de acte normative în conformitate cu atribuțiile și cu domeniile lor de activitate următoarele autorități publice: ministere, departamente, alte autorități aflate în subordinea Guvernului, autoritățile și instituțiile publice autonome, organele de specialitate etc.

Deci, prin prisma normelor legislative în vigoare, completarea propusă la articolul 3 alineatul (2) din Legea nr.440 creează o situație incertă vizavi de aspectul delegării dreptului administrației zonelor libere în elaborarea proiectelor de acte normative.

Deci potrivit articolului 5 alineatul (1) din Legea nr.440, administrația zonei libere are statut de persoană juridică și care își desfășoară activitatea pe principii de autofinanțare.

Prin urmare, în dependență de statutul deținut, acesta nu se încadrează în contextul prevederilor Legii nr.317 articolul 29 și nu poate participa la elaborarea de acte normative.

Domnul Nicolae Eșanu:

Deci încă o dată repet, conform Legii nr.440, administrația zonelor libere, care, într-adevăr, are statutul pe care l-ați menționat dumneavoastră, are un șir de atribuții care se realizează prin adoptarea regulamentelor care au caracter normativ.

Și, din punctul de vedere, ele adoptă regulamente aplicabile în zona economică liberă pentru agenții economici din zona economică liberă.

Doamna Oxana Domentii:

Atunci avem...

Domnul Nicolae Eșanu:

Și aceste acte ale lor, chiar dacă nu se regăsesc în Legea cu privire la actele normative ale Guvernului și ale altor autorități, ea oricum adoptă asemenea acte normative.

Doamna Oxana Domentii:

Atunci, rog Direcția generală juridică a Parlamentului, inclusiv Comisia juridică, numiri și imunități să se autosesizeze cu privire la acest aviz și să coordoneze legislația, pentru că există o contradicție astăzi în lege.

Mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Gagauz.

Domnul Miron Gagauz:

Да. Благодарю вас, господин Председатель.

Господин министр,

Поясните мне, пожалуйста. Статью 2 предлагается дополнить следующим предложением: «ввозимые в свободную зону отечественные товары, не предназначенные для коммерческой деятельности – товары не предназначенные для продажи и непосредственного использования в технологическом производственном процессе». Скажите, пожалуйста, что это за товары?

В свободную экономическую зону ввозятся либо товары для оборудования производственной деятельности, либо то из чего они делаются. Что имеется в виду?

Domnul Nicolae Eșanu:

Deci conform legii, agenții economici din zonele economice libere pot introduce mărfuri care nu sînt destinate scopurilor comerciale, altfel spus, în scopuri necomerciale...

Domnul Miron Gagauz:

Но какие, какие товары? Что надо ввозить?

Domnul Nicolae Eșanu:

Domnul Ioniță mă ajută și îmi sugerează una dintre opțiuni care spune că sînt apă pentru angajații colaboratorilor săi.

Deci sînt acele mărfuri introduse nu pentru desfășurarea activității comerciale, adică pentru producere, pentru vînzare, dar scopul este necomercial și acelea sînt introduse conform unui regim de...

Domnul Miron Gagauz:

Кроме ... что еще, туалетная бумага. Дальше что?

Domnul Nicolae Eșanu:

...так. Deci toate acele bunuri introduse în zona economică liberă nu pentru activitate comercială.

Au organizat o... corporativ în cadrul zonei economice libere. Deci ei introduc mărfuri pentru a organiza...

Domnul Miron Gagauz:

А, для корпоратива. Понятно теперь.

Спасибо. Понятно.

Domnul Nicolae Eșanu:

Eu v-am dat exemplu.

Domnul Miron Gagauz:

А то я переживал.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Ioniță.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule deputat...

Problema este că în prezent aceste bunuri pot fi introduse în zonă și agentul economic, dacă le importă din altă țară, fie România, fie din Ucraina, el nu are nici o dificultate, nu plătește taxă, nu plătește nimic.

Iar dacă din Republica Moldova, nu poate face acest lucru. Ele nu sînt comerciale, nu sînt în procesul de producție. Ele sînt lucruri pe care, de regulă, agentul economic le oferă salariaților lui: fie apă, fie alte lucruri de consum.

Ele nu participă în procesul de producție nemijlocit, dar agentul economic le oferă angajaților lui.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Gagauz.

A doua întrebare.

Domnul Miron Gagauz:

Mulțumesc.

Я хотел сказать вот о чем. Не проще ли было перечислить, что для жизнедеятельности нужна вода. Но не буду повторяться. Еще что-то конкретно и все. Потому что понятие товары не использовать в технологическом процессе и т.д., это очень широкое понятие.

И то, что вы можете ввозить под видом на первый взгляд товаров, которые не будут использоваться в производстве, свободно может быть использовано, и возникнет ситуация, при которой могут быть злоупотребления.

Так мне кажется.

Спасибо.

Domnul Nicolae Eșanu:

Eu vreau să atrag atenție. Noi nu introducem astăzi nici o reglementare prin mărfurile care pot fi introduse. Legea deja prevede acest lucru.

Noi venim doar cu o definiție pentru a exclude abuzurile.

În măsura în care considerați că definiția nu este bună, noi putem să o redactăm. Dar în lipsa acestei definiții, persoanele, oricum, pot introduce mărfurile în scopuri necomerciale în zona economică liberă.

Doamna Liliana Palihovici:

Alte întrebări nu sînt.

Vă mulțumesc.

Și invit comisia să prezinte raportul.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de Lege nr.163.

Această lege, într-adevăr, vine să îmbunătățească mediul de desfășurare a activităților în zona economică liberă, aduce anumite clarificări în definiții.

Mai mult ca atât, introduce un filtru suplimentar în intenția unor autorități de a reglementa activitatea din zona economică liberă, pentru a evita anumite situații neplăcute care au avut loc în trecut.

Comisa propune ca acest proiect de lege să fie susținut în primă lectură, iar pentru lectura a doua, inclusiv ceea ce a spus și domnul Gagauz, sub formă de redacție ne vom uita foarte atent ca să nu se întâmple anumite abateri.

Dar sensul este clar, logica este clară. Cu redacția convenită în lectura a doua vom veni inclusiv la alte subiecte. Dar pentru prima lectură comisia propune să susținem proiectul de lege.

Este un proiect de lege bun și vom veni în lectura a doua cu toate clarificările necesare.

Doamna Liliana Palihovici:

Întrebări pentru comisie nu sînt.

Deci, stimați colegi,
Nu s-a înregistrat nimeni pentru luare de cuvânt.
Comisia propune aprobarea proiectului de lege în primă lectură. Cine este pentru rog să voteze.
Cu majoritatea voturilor, proiectul nr.163 a fost votat în primă lectură.
Următorul proiect în ordinea de zi este proiectul de Lege nr.222 din 11 iunie 2014 pentru modificarea și completarea Legii privind societățile pe acțiuni.
Vă rog, domnule viceministru al economiei, prezentați proiectul.
A, Comisia Națională.
Domnul Filip,
Vă rog.

Domnul Iurie Filip – *vicepreședinte al Consiliului de administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare:*

Mulțumesc frumos, doamnă Președinte.

Stimați deputați,

Atenției dumneavoastră se propune un proiect de amendare a Legii cu privire la societățile pe acțiuni.

Este un proiect destul de vast. Vine să răspundă la mai multe probleme cu care se confruntă societățile pe acțiuni și acționarii acestor societăți în procesul de aplicare a principiilor de guvernare corporativă și anume aș evidenția câteva grupuri importante ale acestor amendamente.

În primul rând, cele ce țin de reglementarea funcționării organelor de conducere a societăților pe acțiuni, modul lor de formare și competențele. Aici se evidențiază faptul că se fixează exact care sînt competențele organului executiv în cazul în care consiliul societății este nefuncțional sau nu a fost ales.

La fel, se reglementează procedura de încetare înainte de termen a competențelor consiliului societăților.

Proiectul presupune că nu va mai fi posibilă încetarea înainte de termen a competențelor doar ale unor membri ai consiliului, ci a întregului consiliu în ansamblu în cazul în care el este ales prin vot cumulativ.

De asemenea, sînt o serie de amendamente care par elementare, dar care tot... necesare, cum ar fi stipularea exactă că adunările generale ale societăților pe acțiuni se desfășoară doar pe teritoriul Republicii Moldova.

Și, la fel, deci sînt o serie de noi prevederi cu privire la procedura de convocare a adunărilor generale, cerințele de informare a acționarilor și cvorumul societăților pe acțiuni.

O altă grupă de amendamente ține de procedura de răscumpărare de către acționarul majoritar a acțiunilor de la acționarul minoritar.

Deci aici se presupun anumite reglementări față de formarea prețurilor, cât și la procedura de transmitere a banilor, de deschidere a conturilor bancare la care sînt transferate resursele financiare pentru acțiunile răscumpărate.

Deci sînt niște, iarăși, propuneri de ordin tehnologic, dar care sînt extrem de necesare în practica aplicării legislației.

Și nu în ultimul rând, un mare compartiment ale acestor amendamente ține de așa-zisele tranzacții cu conflict de interese.

La fel, se propune o nouă definiție a acestor tranzacții cu precizarea exactă ce tipuri de tranzacții cad sub incidența acestor definiții, în ce valoare și cine anume din conducerea și colaboratorii societăților pe acțiuni cad sub incidența acestor prevederi.

Iar în final, vreau să vă mai atrag atenția că sînt și o serie de amendamente care poartă caracter redacțional, care vin să ajusteze, să coreleze textul legii cu textul Legii pieței de capital, care, recent, adică în toamna anului trecut, a intrat în vigoare și care este un text mai modern și din această Lege nr.171 cu privire la piața de capital sînt preluate o serie de noțiuni care se regăsesc și în Legea societăților pe acțiuni.

Mă refer la entitatea de interes public, la înlocuirea noțiunii de „preț de piață” cu „preț echitabil” și alte noțiuni de acest gen.

Acestea fiind spuse, sînt gata să răspund la întrebările dumneavoastră, în cazul în care ele au apărut, și solicit aprobarea acestui proiect de lege.

Doamna Liliana Palihovici:

Vă mulțumesc, domnule Filip.

Întrebări?

Domnul Brega,

Vă rog.

Domnul Gheorghe Brega:

Mulțumesc.

Aș vrea o... mai detaliat articolul 29 alineatul (4). Acționarul este obligat să repare prejudiciul material cauzat societății și/sau altor acționari ai societății în cazul în care, în mod abuziv, cu rea credință și neîntemeiat, înaintează cerere de chemare în judecată. Sînt de acord.

Dar apare alt... la finele acestui alineat. În acest caz, reparația prejudiciului nu exclude a atrage la răspundere contravențională sau penală în cazul în care faptele acționarilor constituie contravenții sau infracțiuni.

Am o întrebare către dumneavoastră.

Prima. Nu vă pare că îl pedepsiți de două ori? Aplicați pedeapsa de două ori.

Și a doua. Ce înseamnă „nu exclude”? Unde este limita „exclude” și unde este limita „nu exclude”?

Domnul Iurie Filip:

Deci...

Domnul Gheorghe Brega:

Pentru că aici e cam ambiguu. Eu pot să presupun că în cazul de față – nu exclude, dar în cazul de față – exclude. Depinde de atitudinea mea față....

Așa este părerea mea, în orice caz.

Aș vrea să aud răspunsul.

Mulțumesc.

Domnul Iurie Filip:

Deci este adevărat. S-ar putea forma astfel de situații când acționarul a conștientizat că acțiunile dînsului au adus prejudiciu și a reparat de bună voie acest prejudiciu.

Însă în cazul în care organele de drept au constatat că acțiunile lui oricum sînt o încălcare flagrantă a legislației, acționarul, prin această prevedere, este conștientizat de faptul că el oricum va purta răspundere și de drept. Adică răspundere în condițiile contravenționale sau penale în cazul în care instanțele respective vor decide acest lucru.

Oricum această prevedere, care se regăsește în compartimentul „Obligațiuni și responsabilități ale acționarilor” vine să responsabilizeze acționarii, să fie conștienți că ei oricum sînt pasibili de astfel de sancțiuni. Dar decizia, în ultimă instanță, va rămîne de partea organului de drept care va aplica această măsură.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Brega,
A doua întrebare, vă rog.

Domnul Gheorghe Brega:

Dumneavoastră spuneți că aceasta la decizia instanței de judecată. Păi, atunci aceasta trebuie de reflectat complet în altă lege. Ce înseamnă ambiguu „nu exclude”? Ori este tras la răspundere, ori excludem. Pentru că atunci cînd lăsăm loc de interpretare, începe corupția.

De aceea, ori excludem cuvintele „nu exclude”, ori ce facem? Pentru că nu este corect. Ori introduceți în altă lege. Este Legea Codul penal, este Legea Codul contravențional, dar dumneavoastră introduceți complet în altă lege. Eu am să fac un amendament.

Domnul Iurie Filip:

Da. Mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Reidman.

Domnul Oleg Reidman:

Спасибо.

Вопросы такие. Вы заменяете слово «регистратор» на «регистрационное общество и центральный депозитарий». Разве эти два понятия не обобщаются словом «регистратор»? Для чего это нужно?

Нам известно, что центральный депозитарий вообще дело, так сказать, мутное. У нас уже есть SRL, которое называется центральный депозитарий. Зачем?

Вот регистратор – это вещь понятная, это организация, которая осуществляет регистрацию. Регистратором может быть регистрационное общество, может быть центральный депозитарий, может быть еще кто-то, кто разрешен законом, да? Для чего вот это делается в законе?

Domnul Iurie Filip:

Deci, după cum am spus, acesta e tocmai amendamentul care ține de corelarea textului Legii societății pe acțiuni cu textul Legii pieței de capital. Corect ați menționat: în Legea pieței de capital se regăsește noțiunea de „societate de registru” și noțiunea de „depozitar central”. Deci aici nu este altceva decât se preiau aceste noțiuni și se înlocuiește ceea ce astăzi este că registrul este ținut în mod obligatoriu ori de un registrator, ori poți să te adresezi depozitarului și astăzi puteți să vă adresați depozitarului național care are această licență.

Confuzia de denumire nu ține de cadrul legislativ, deci este o coincidență de denumire și în nici un fel nu înseamnă că acest depozitar central deține și licența de depozitar central.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Reidman, a doua întrebare.

Domnul Oleg Reidman:

Nu a doua, aceeași întrebare. Дело в том что, называя эти два понятия как «регистратор», вы тем самым закрываете вообще путь к дальнейшему развитию этого направления, такого как регистрация. Назвали бы в одном законе «регистратор», который включает в себя это, это и это. В другом законе назвали бы «регистратор» и все. Тогда, изменив, один закон и добавив, кто может еще заниматься регистрацией, вы бы не лазили по всему законодательству об акционерных обществах. Это замечание.

Вопрос к статье XXXVIII. Изменение в статье 78: приобретение акции общества публичного назначения осуществляется посредством инвестиционного общества. Не ограничение ли это на рынке капитала? Изменение в статью 78, статья XXXVIII проекта.

Domnul Iurie Filip:

Deloc nu văd unde vedeți dumneavoastră aici limitare. Deci, astăzi, orice ofertă publică se face prin intermediul unui participant profesionist la piața valorilor mobiliare. Aici vine să se precizeze că acest participant profesionist trebuie să aibă statut de societate de investiții, iarăși în concordanță cu Legea pieței de capital. Știți că acolo noțiunile de „broker”, „dealer”... și acestea au fost înlocuite cu noțiunea de „societate de investiții” care poate fi de diferite tipuri în dependență de licența pe care o va obține.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Reidman în continuare.

Domnul Oleg Reidman:

При обсуждении еще Закона о рынке капитала мы говорили о том, что, как корабль назовешь, так он и поплывет – инвестиционное общество. Брокеры, которые занимаются покупкой, продажей или осуществлением операций с публичными офертами и т.д., совершенно не обязательно являются инвестиционными, они никаких инвестиций не делают. Отсюда начинается путаница и потом произвольное чтение органами публичного управления того, что делают эти общества, понимаете?

Я просто к редакции, вам работать потом с этим, и чтобы у нас не возникало тех вопросов, о которых мы сегодня говорим, что завтра вы скажете: так, ты брокер, ты имеешь лицензию на эти все вещи, но ты не сделал инвестиции, поэтому долой твою лицензию, и до свидания.

Статья XLII, изменение в статью 84: приобретение контроля любым лицом, если оно не противоречит законодательству о защите конкуренции и законодательству о рынке капитала. По рынку капитала все понятно. Не противоречит законодательству о защите конкуренции.

Противоречить законодательству о защите конкуренции может только практика лица, имеющего контроль. Во время приобретения контроля еще никто не знает, противоречит он Закону о защите конкуренции или не противоречит?

Противоречие Закону о защите конкуренции возникает тогда, когда своим контролем лицо начинает злоупотреблять против рыночных правил. Поэтому эту вот штуку «не противоречит Закону о защите конкуренции», мне кажется, следует исключить.

Спасибо.

Domnul Iurie Filip:

Mulțumesc.

Dar, din câte cunosc, legislația în domeniul concurenței... deci aici se presupune că, în cazul în care persoana achiziționează un pachet majoritar, deci obține controlul asupra unei societăți, s-ar putea întâmpla ca astfel el să obțină poziția dominantă pe piață, controlînd și o altă societate care desfășoară activitate în același domeniu. Și atunci se intră în contradicție cu legislația concurenței și, în cazul de față, dacă, nu mă înșeală memoria, el trebuie să obțină prealabil avizul Consiliului Concurenței. Acest lucru se presupune în acest amendament.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Reidman, a treia întrebare.

Domnul Oleg Reidman:

Nu, nu a treia. Значит, это за ранее ставит барьеры на пути развития рынка капитала. Повторюсь еще раз, приобретение характеристики доминанты или характеристики монополиста, или еще какой-либо характеристики, которая отражена в Законе о конкуренции, не влечет за собой нарушения конкурентных правил.

Поэтому не должно быть приобретение контроля запрошено prealabil, никак не должно быть, оно должно быть потом рассмотрено и взято под контроль. И по сигналам с рынка должны быть приняты решения по продаже части контроля и т.д., но никак не prealabil.

Спасибо.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Valeriu Munteanu.

Domnul Valeriu Munteanu:

Eu am o întrebare legată de articolul 29 alineatul (4) despre necesitatea introducerii acestor prevederi care vin să ridice capacitatea legislativă în vederea excluderii abuzurilor pe care le comit acționarii în cadrul societăților comerciale și pentru tragerea la răspundere a acestora, inclusiv penală. Îmi place acest cuvânt.

Și am să vă aduc un exemplu și să îmi spuneți dacă nu sînt tardive aceste modificări pe care le faceți dumneavoastră. Există așa o Societate pe Acțiuni numită „Banca de Economii” și un acționar numit statul Republica Moldova, da, cu reprezentanții săi, știm foarte exact că, prin anumite acțiuni cvasilegale, statul a rămas fără 22 la sută din acțiuni, iar după aia rușii s-au căpătuit acolo și au pus mîna pe Bancă.

Spuneți-ne, vă rog frumos, prezența acestei... sau a acestui alineat, a acestor modificări în lege anul trecut ar fi exclus sau ar fi diminuat șansele ca ai voștri colegi, am vrut să spun ai noștri, dar nu erau ai noștri, de la Guvern să facă opera aceasta de delapidare a averii publice? Prima întrebare.

Vă mulțumesc.

Domnul Iurie Filip:

Îmi vine greu acum să clasific dacă acțiunile sau situația, la care v-ați referit, a adus sau nu a adus prejudiciu societății pe acțiuni respective. Deci starea financiară a societății respective, deci evoluția ei ține de competența altui regulator pe piața financiară a Moldovei.

Dar în cazul în care acțiunile unui acționar, mă iertați de tautologie, fie el chiar și stat, ar aduce prejudicii societății, el este pasibil de responsabilitate, așa cum prevede acest proiect de lege.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Munteanu.

A doua întrebare.

Domnul Valeriu Munteanu:

Este adevărat și vă mulțumesc pentru răspuns.

Doar acțiunile prin care o acțiune la Banca de Economii a fost adusă de la 42 sau 37 de lei, depinde care punct inițial îl luăm, pînă la 5 lei, cînd le-a fost închinată Banca rușilor, acestea sînt acțiuni suficiente.

Este adevărat, în același timp, că nu instituția pe care o reprezentați trebuie să vegheze acest lucru.

Legea, respectiv, nu are efect retroactiv. Dar noi avem convingerea că și legea în vigoare în 2013 și 2014 era suficientă, ca o bună parte din colegii aceia să ajungă acolo unde merită, adică la pușcărie.

Mulțumesc. (*Rumoare în sală.*)

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Mușuc.

Domnul Eduard Mușuc:

Vă mulțumesc, doamnă Președinte.

Eu vreau să susțin cele spuse de colegul meu domnul Reidman. Și vreau să mă refer la o lege pe care noi tot am examinat-o aici, care nu este încă adoptată în ultimă lectură, eu mă refer la Legea cu privire la piața de capital. Noi nu am aprobat-o. Ea nu a intrat în vigoare. Da, domnule Ioniță?

Domnul Iurie Filip:

Ea a intrat în vigoare.

Domnul Eduard Mușuc:

Aceasta... da ultima lege pe care noi am aprobat-o în primă lectură și care acum urmează să o dezbatem, să intre în lectură finală.

Domnul Iurie Filip:

Vă referiți, probabil, la amendamentele la Legea pieței de capital. Proiectul nr.537.

Domnul Eduard Mușuc:

Posibil.

Eu de ce vă întreb? Deoarece noțiunile pe care dumneavoastră le propuneți de a fi modificate, ele se iau din legea care deja a intrat în vigoare sau din legea care încă există la nivel de proiect?

Domnul Iurie Filip:

Nu. Noțiunile se iau din Legea nr.171, care a intrat în vigoare pe 14 septembrie 2013.

Domnul Eduard Mușuc:

Adică din Legea care deja este în vigoare, nu din proiectul de lege pe care noi... Aceasta a fost întrebarea.

Domnul Iurie Filip:

Da.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Bondari.

Domnul Veaceslav Bondari:

В статье XXV названного закона, пункт 18 предлагается: мажоритарный акционер вправе требовать от миноритарных акционеров продать ему принадлежащие им ценные бумаги в порядке и на условиях, установленных Законом №171 от 12 июля 2012 года о рынке капитала. Что значит требовать? А если акционер откажется?

Domnul Iurie Filip:

Deci în Legea nr. 171, la care am făcut referință, stimați deputați, se introduce o chestiune absolut nouă pentru piața moldovenească așa-numitul principiu „squeeze-out”, când acționarul majoritar, care deține mai mult de 90% din acțiuni, este în drept să ceară de la acționari să i se vîndă acțiunile lui.

Acționarul minoritar are, atunci, dreptul de a alege ori de a vinde în condițiile în care se propune, ori nu, dar trebuie în mod expres să își manifeste dorința.

În cazul în care el nu răspunde la solicitare sau nu își manifestă în nici un fel această decizie, rămîne acționar sau nu, acționarul majoritar are dreptul în mod imperativ să răscumpere acțiunile. (*Rumoare în sală.*)

Doamna Liliana Palihovici:

A doua întrebare.

Domnul Bondari.

Domnul Veaceslav Bondari:

Это к тому же вопросу. Хорошо, а если акционер не находится в стране или каким-то образом не может по-другому отреагировать, как потом ему вернуть свое имущество, которое автоматом отберут?

Domnul Iurie Filip:

Deci în cazul în care dînsul nu își manifestă voința, acționarul majoritar... iată acest lucru și este stipulat în proiectul de lege actual pe care îl prezint, îi deschide... societatea mai exact, îi deschide un cont bancar în numele acestui acționar și îi transferă încolo mijloacele financiare care i se cuvin contra valorii acțiunilor pe care le deține.

Valoarea acțiunilor se determină, iarăși, conform legii, printr-un anumit algoritm care presupune un preț echitabil, formarea unui preț echitabil.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Bondari,

Mai aveți întrebare?

A treia, vă rog.

Domnul Veaceslav Bondari:

Aceasta tot e cu... la prima întrebare, am în vedere.

Хорошо, это хорошо, когда цена акций остается стабильной, а если у нас, как в Банка де Економий: в 2010 году цена акции 200 лей, сегодня цена акции 17 лей благодаря нашему любимому Правительству, есть разница, что человек получает на счет и что потом он возвращает.

Domnul Iurie Filip:

Anume din aceste considerente, în lege este preluată noțiunea de „preț echitabil”, nu „preț de piață”.

Prețul echitabil se formează ca cel mai bun preț din câteva criterii: ori prețul de piață format în ultimele 12 luni mediu ponderat pe toate tranzacțiile care au avut loc cu aceste acțiuni ale acestui emitent, ori prețul de la bursă în ultimele 6 luni tot ponderat, ori prețul format ca raport între activele nete ale societății la o singură acțiune sau prețul... în final, prețul estimat de o companie specializată.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Furdui.

Domnul Simion Furdui:

Da. Mulțumesc.

Domnule Filip,

Spuneți-mi, vă rog, eu, iarăși, vreau să mă refer la prețul echitabil și la prețul de piață. Din ceea ce lămurii voi, parcă, la prima vedere, este o intenție bună ș.a.m.d., dar este o diferență mare între prețul echitabil și prețul de piață, fiindcă prețul de piață este realitatea lucrurilor, realitatea cât costă o acțiune, prețul echitabil poate fi în sus sau în jos.

Dar întrebarea mea constă în altceva. Spuneți-mi, vă rog, dar ce faceți dumneavoastră în cazul de față cu investitorii de portofoliu la care activitatea de bază este: astăzi cumpără 2% de la o societate pe acțiuni, mâine le vinde, poimâine iară cumpără ș.a.m.d. Nu credeți că prețul echitabil și prețul de piață... aici vom intra în contradicție?

Și deschiderea contului de societate de acțiuni. Voi, practic, diminuați oamenii care se ocupă, în principiu, cu aceasta, investitori de portofoliu.

Domnul Iurie Filip:

Da. Mulțumesc, domnule deputat.

Dacă am înțeles corect îngrijorările dumneavoastră cât privește prețul echitabil. Prețul echitabil, ca și noțiune, cel puțin așa cum e definit în lege, el înglobează prețul de piață.

Deci prețul echitabil este cel mai bun preț dintre prețul de piață sau prețul format ca estimare a activelor raportat la o singură acțiune, sau prețul evaluat de un evaluator licențiat, în cazul în care nu există preț de piață. Avem mai multe situații de acest gen când acțiunile nu se tranzacționează la bursă, dar oricum trebuie să fie format un preț.

Deci, în cazul acesta, nu văd riscul contradicției între noțiunea de preț echitabil și preț de piață.

Cît privește așa-zii investitori de portofoliu, care, spre regret, în Moldova, practic, nu îi avem. Aici eu intuiesc că dumneavoastră ați sesizat o altă problemă și care se regăsește în acest proiect de lege.

Este adevărat că au apărut așa fenomene pe piață cînd anumite persoane inițiate, care cunosc, răscumpără de la acționarii neinițiați, la un preț mai moderat acțiunile societăților. Și, pe urmă, folosindu-se de alt drept, că în cazul în care este acționar majoritar, acționarul minoritar poate impune acționarului majoritar să i se răscumpere acțiunile la prețul echitabil despre care am vorbit, ei fac aceste, să zic așa, operațiuni de speculații neloiale.

Și, în cazul acesta, noi venim cu altă propunere, nu știu dacă ați remarcat-o, că dreptul de a cere răscumpărarea obligatorie a acțiunilor se păstrează doar pentru acționarii care și-au primit acțiunile ca rezultat al procesului de privatizare, adică contra bonurilor patrimoniale sau moștenitorii lor.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Furdui.

Domnul Simion Furdui:

Domnule Filip,

În primul rînd, eu vreau să vă rog să nu insultați oamenii care și-au făcut profesia din vînzarea și cumpărarea acțiunilor, eu am în vedere investorii de portofoliu, prin faptul că...

Nu, dumneavoastră singur ați spus, adineauri, că acestea sînt speculații. Acestea nu sînt speculații, aceasta este o activitate economică pe care o desfășoară un oarecare număr de oameni.

Și eu cred că dumneavoastră nu trebuie să vă bucurați și să declarați de la tribuna Parlamentului că acești oameni nu există în Republica Moldova. Ei există, poate că încă sînt puțini la număr. Și noi sîntem, ca legiuitori, obligați să ne gîndim și la dînșii, fiindcă tot este o activitate economică.

Altă întrebare este că dumneavoastră nu vreți să faceți o reformă în bursa de valori, în activitatea ei.

În ceea ce privește prețul echitabil, eu cred că dumneavoastră aici un pic nu spuneți adevărul pînă la capăt.

Prețul echitabil poate deveni prețul la care este convenabil să îl ofere majoritarul în cazul în care vrea să procure de la minoritar acțiunile. Este un preț pe care el îl propune, el îl calculează în baza nu știu la ce și motivează că acesta este un preț echitabil, măcar că prețul de piață poate să fie mult mai mare.

De aceea, eu vreau să vă spun că noi, în lectura a doua în Comisie, o să avem discuții destul de serioase pe marginea acestor două probleme pe care le-am discutat astăzi în Parlament.

Mulțumesc.

Domnul Iurie Filip:

Domnule deputat,
Eu îmi cer iertare, dacă cineva a fost lezat...

Domnul Simion Furdui:

Păi, i-ați numit speculanți.

Domnul Iurie Filip:

... sau s-a simțit insultat prin formula mea.
Eu am folosit cuvântul speculații în sensul modern al noțiunii.
Toată piața de capital se ține pe speculații.

Domnul Simion Furdui:

Speculantul nu poate fi modern. Speculantul nici în sens normal, nici în sens... nu poate să fie Valeriu. E om sau nu e om, să fim serioși.

Domnul Iurie Filip:

Mulțumesc frumos și mă iertați.

Doamna Liliana Palihovici:

Alte întrebări nu sînt.
Vă mulțumesc, domnule Filip.
Invit Comisia economie, buget și finanțe să prezinte raportul.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,
Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de Lege nr.222.
Într-adevăr, vine să aducă mai multe corectări, avem și lacune în legislația privind societățile pe acțiuni.

Vreau aici să menționez că multe din problemele ridicate astăzi de către colegi au fost discutate în comisie cînd s-au examinat alte proiecte de lege. Atunci noi ne-am expus, am venit în plen, am fost susținuți.

De aceea, vreau să vă asigur că tot ce s-a vorbit să formulați sub formă de amendamente. Noi cu mare grijă le vom discuta încă o dată în comisie și, în lectura a doua, vom veni cu un proiect de lege care să corespundă tuturor rigorilor unei legi care vine să îmbunătățească cadrul de reglementare a ceea ce înseamnă societățile pe acțiuni.

Comisia, cu majoritatea voturilor, propune Parlamentului aprobarea legii în primă lectură.

Doamna Liliana Palihovici:

Întrebări pentru comisie.
Domnul Reidman.

Domnul Oleg Reidman:

Господин председатель,

В отношении права требовать выкупа акций у миноритарных акционеров мне кажется, что здесь вопрос поставлен с ног на голову.

Нужно делать наоборот. Миноритарии, которые чувствуют себя ущемленными в управлении обществом и т.д., имеют право требовать выкупа у него акций, продать свои акции, а не наоборот.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule Reidman,

Dacă... aici vreau să... am menționat... Acest aspect noi l-am discutat în comisie când am votat Legea privind piața de capital, doi ani în urmă și atunci exact inițial autorul a venit cu ideea că majoritarul poate cere și noi în Parlament am votat că minoritarul poate obliga majoritarul să îi procure acțiunile și sînt patru tipuri de preț, la prețul maxim din cele patru.

De aceea, este un subiect de discuție pentru lectura a doua. Ați văzut că și domnul Furdui a menționat acest lucru.

Cred că în lectura a doua comisia va veni cu soluții bune.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Reidman. A doua întrebare.

Domnul Oleg Reidman:

...întrebare.

В отношении preț echitabil, я хотел бы поддержать коллегу Фурдюя. Это вообще неправильное понятие, которое вводится, которое используется в этом законе, потому что это в значительной степени зависит от мажоритарного акционера.

Если акции хорошие, приносят хороший доход, они 12 месяцев не будут торговаться на бирже, вне биржи шесть месяцев не будут торговаться на бирже, в результате их предложат к покупке по цене чистых активов, поделенных на количество акций.

Это совершенно неправильно, потому что мажоритарий может нагнать себе долгов и сделать чистые активы значительно ниже, чем они на самом деле есть. То есть здесь не учитывается доходность акции и т.д.

Это понятие должно быть исключено.

Domnul Veaceslav Ioniță:

De asta și...

Domnul Oleg Reidman:

Как вы считаете?

Domnul Veaceslav Ioniță:

... s-a vorbit în comisie. Noi cred că în comisie o să continuăm discuția. De aceea și nu s-a acceptat atunci ideea că obligarea minoritarului să își vîndă că mecanismele cele patru nu îți permite să vezi care e prețul adevărat de multe ori.

Dar în comisie discutăm.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Bondari.

Domnul Veaceslav Bondari:

Господин председатель комиссии,

Значит, опять статья XXV пункт 16. Вы добавляете в закон этот пункт, где получается, что миноритарный акционер, получивший акции иным способом, чем за бонусы, народное достояние, вправе требовать приобретения принадлежащих ему мажоритарных акций.

А почему те, что за бонусы приобрели, не имеют право требовать? Они что получили их просто так?

Или на каком основании?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule deputat,

Nu este proiectul meu. Eu prezint raportul comisiei. Este proiectul venit de la Guvern.

Dar întrebarea dumneavoastră mie cel puțin mi se pare pertinentă și chiar vă încurajez să dați amendament. Eu nu văd proprietatea deosebită după forma cum a fost procurată.

Proprietatea este procurată proprietate, indiferent de modul cum a fost obținută.

Căci dacă a primit o donație, tot e proprietate.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Filip.

Vă rog, dacă aveți aici de adăugat.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Dar cred că în comisie cel mai bine o să discutăm acest subiect.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Filip,

Vă rog.

Domnul Iurie Filip:

Probabil că e confuzie, domnule deputat.

Deci eu și am menționat actualmente, tocmai proiectul propune... presupune că acționarul care a primit acțiunile ca rezultat al privatizării contra bunurilor

patrimoniale, inclusiv moștenitorii lor vor avea dreptul să ceară de la acționarul majoritar răscumpărarea în orice timp, oricând va dori dânsul.

Anume așa e scris.

Domnul Veaceslav Ioniță:

... traducere incorectă.

Domnul Iurie Filip:

Dar poate... în limba rusă nu am, mă iertați, nu am consultat în limba rusă.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Dar, oricum, ideea e clară, domnule deputat.

Domnul Iurie Filip:

Dar pentru ceilalți acționari li se păstrează dreptul de a cere răscumpărarea de la acționarul majoritar doar în condițiile Legii nr.171, care presupune anumit termen.

Mulțumesc.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Oricum, ideea e clară, domnule deputat.

O discutăm în comisie și...

Doamna Liliana Palihovici:

Doamna Maria Ciobanu.

Doamna Maria Ciobanu:

Eu am o rugămintă către domnul Reidman.

E foarte greu de urmărit ceea ce vorbește dumnealui. Să vorbească într-o singură limbă: fie română, fie rusă, fie franceză.

Eu înțeleg că dumnealui e poliglot.

Și se referă la toți colegii deputați: vorbiți, vă rog, într-o singură limbă. De dorit în limba română.

Mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Alte întrebări nu sînt.

Vă mulțumesc, domnule președinte. (*Rumoare în sală.*)

Stimați colegi...

Stimați colegi,

Eu rog liniște în sală.

Domnule Reidman,

Vă rog liniște în sală.

Supun votului aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege pentru modificarea și completarea Legii cu privire la societățile pe acțiuni, înregistrat în Parlament cu nr.222. Cine este pentru rog să voteze.

Cu majoritatea voturilor, proiectul nr.222 a fost aprobat în primă lectură.

Următorul proiect pe care îl vom dezbate este proiectul de Lege cu nr.191 din 26 mai 2014 privind cerințele de proiectare ecologică aplicabile produselor cu impact energetic.

Vă rog, domnule Copaci, prezentați proiectul.

Domnul Tudor Copaci – *viceministru al economiei*:

Stimată doamnă Președinte,

Stimați deputați,

Produsele cu impact energetic au o pondere importantă în consumul de resurse naturale și de energie.

Totodată, marea majoritate a categoriilor de produse disponibile pe piață atestă grade foarte diferite de impact asupra mediului, deși produsele prezintă performanțele funcționale similare.

Numeroase produse au un potențial de îmbunătățire semnificativă în vederea reducerii impactului asupra mediului și a economisirii de energie și alte resurse pentru o mai bună proiectare, ceea ce conduce, de asemenea, la economii pentru producători și pentru utilizatorii finali.

Estimativ 80% din impactul produsului asupra mediului este rezultatul etapei de proiectare a produsului.

Există două abordări complementare de a reduce energia consumată de produse. O abordare constituie etichetarea, care, de fapt, sensibilizează consumatorii și explicit trebuie să conducă la schimbarea comportamentului energetic.

Iar a doua abordare – impunerea unor cerințe de performanțe energetice asupra produselor la etapele proiectării acestora.

Reieșind... acest lucru, statele Uniunii Europene au aprobat un cadru comun pentru stabilirea cerințelor în materie de proiectare ecologică aplicabile produselor cu impact energetic, cu excepția mijloacelor de transport de pasageri sau de mărfuri.

Similar țărilor Uniunii Europene, Republica Moldova și-a propus introducerea cerințelor de proiectare ecologică pentru produsele consumatoare de energie și alte resurse.

Legea va avea un impact pozitiv asupra utilizatorilor finali, care ar putea beneficia de produse mai eficiente, reducerea de consum, reducerea de emisii CO₂, astfel contribuind la un mediu ambiant mai curat și la sănătatea publică.

Totodată, pornind de la aceea că majoritatea produselor de pe piața locală deja dețin marcajul CE, aceasta nu va influența prețul produselor.

Legea nu presupune crearea unui cadru nou instituțional.

În contextul celor spuse, solicităm susținerea acestui proiect de lege.

Mulțumim.

Doamna Liliana Palihovici:

Vă mulțumesc și eu, domnule viceministru.

Sînt întrebări.

Domnul Gagauz,

Vă rog.

Domnul Miron Gagauz:

Благодарю вас господин председатель.

Господин министр,

В этом проекте закона есть экономический аспект, как вы подчеркиваете.

В связи с этим у меня возникает следующий вопрос: не могли бы вы озвучить цифры. Какое количество энергии экономика Республики Молдова потребляет: электроэнергии, газа, других энергетических ресурсов? И введя положения данного законопроекта, насколько процентов мы будем меньше потреблять электроэнергии, газа и прочего? Если есть, конечно, такая возможность.

Domnul Tudor Copaci:

Noi avem obiectivul principal, stimate domnule deputat, care e pus în Strategia energetică a Republicii Moldova 20 pînă în anul 2030, deci obiectivul principal sau indicatorul principal este 20% de la consumul pe care îl avem acum pe măsuri de... toate măsurile acestea aferente: eficienței energetice, proiectări corespunzător ș.a.m.d.

Acum, în momentul de față, este foarte complicat de calculat, deoarece, odată cu dezvoltarea economiei, creșterea PIB-ului, crește și consumul de energie electrică despre care ați menționat. De aceea, la momentul actual nu poate fi estimat, dar avem... corespunzător pentru care încercăm să atingem.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Gagauz – a doua întrebare.

Domnul Miron Gagauz:

Да. Благодарю вас.

По первому вопросу я не удовлетворен ответом, потому что все-таки вы представляете Министерство экономики, которое должно владеть и оперировать четкими и ясными цифрами, для того чтобы было возможно принять правильное решение.

Финансовый аспект. Вы здесь утверждаете, что этот закон не требует дополнительных расходов из государственного бюджета, учитывая, что маркировки СЕ, представление информации о продуктах... меняется в обязанности производителей и, подчеркиваю, импортеров.

Я еще хочу узнать, как вы будете ставить СЕ на газ, и какова будет реакция Украины, России на поставку наших товаров туда, когда мы фактически прекратим приобретение товаров из востока в связи с тем, что на

них не будет вот этого СЕ? И как это отразится на экономике и политике нашей страны?

Domnul Tudor Copaci:

Da. În primul rînd, aş vrea să menţionez faptul că noi, cum am avut posibilitatea să importăm produse atît din Rusia, cît şi din alte ţări, avem şi posibilitatea cu marcajul СЕ. Vreau să menţionez că majoritatea companiilor din Rusia deja proiectează conform directivelor europene şi fac exporturi în Uniunea Europeană şi în multe ţări ale lumii.

De aceea, eu vreau să menţionez că marcajul СЕ este o solicitare pentru consumator, care, practic, conduce la economisirea tuturor resurselor corespunzătoare, vorbim de energia electrică şi alte resurse, apă şi multe alte elemente.

Totodată, nu se referă la gaz. Deci noi vorbim cu impact energetic care consumă energie electrică. Produsele care consumă energia electrică nu au nimic cu instalaţiile de gaz.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Gagauz.

Domnul Miron Gagauz:

Спасибо большое.

Господин министр,

Вы в проекте закона этого не пишете, вы пишете энергоресурсы, энергопотребляющие, а наша экономика помимо электроэнергии употребляет и газ. Поэтому хотите вы уйти от этого, не хотите, вы столкнетесь с этим. Это первое.

Второе. Я хотел бы подчеркнуть, что проектные нормы Евросоюза и Российской Федерации в корне отличаются, в принципе отличаются, и вы никогда не сможете их совместить.

Поэтому я бы предложил во втором чтении все-таки посмотреть, есть некая возможность каким-то образом найти такой подход, чтобы по крайней мере нанести минимальный ущерб нашей экономике на первом этапе.

Спасибо.

Doamna Liliana Palihovici:

Vă mulţumesc.

Alte întrebări nu sînt.

Invit Comisia mediu şi schimbări climatice să prezinte raportul. Coraportul. Atunci Comisia economie, buget şi finanţe – raportul. Da, vă rog. Cer scuze.

Domnul Veaceslav Ioniţă:

Stimaţi colegi,

Comisia economie, buget şi finanţe a examinat proiectul de Lege nr.191. Acest proiect de lege vine ca să ne conformăm rigorilor şi directivelor Uniunii

Europene, este o marcare CE care aduce o informare în plus consumatorului privind eficiența energetică a obiectelor, bunurilor cu impact energetic.

Comisia, cu majoritatea voturilor, propune plenului Parlamentului aprobarea proiectului de lege în primă lectură, iar pentru a doua lectură vom ține cont de coraportul Comisiei coraportoare de mediu și schimbări climatice, de avizele și propunerile deputaților și în lectura a doua vom veni cu sinteza necesară.

Doamna Liliana Palihovici:

Întrebări pentru comisie nu sînt.

Vă mulțumesc.

Stimați colegi...

Raportul... Coraportul Comisiei mediu și schimbări climatice.

Vă rog, doamnă Ivanov.

Doamna Violeta Ivanov:

Stimați colegi,

Comisia mediu și schimbări climatice a examinat proiectul de Lege privind cerințele în materie de proiectare ecologică și aplicarea produselor cu impact ecologic.

Deci procedura înaintată a fost respectată. Comisia subliniază că în acest proiect au fost încălcate prevederile articolului 22 din Legea nr.780, deoarece nu au fost supuse expertizei ecologice, așa cum prevede legea. Deci mai grav este că această încălcare nu este o abatere, dar este deja o normă.

În scopul îmbunătățirii proiectului de lege, comisia a înaintat un șir de amendamente, ele se conțin în raport, la număr sînt șase. Și, ca urmare a examinării inițiativei legislative, Comisia mediu și schimbări climatice propune proiectul de lege deci pentru a fi aprobat în primă lectură.

Mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Întrebări pe marginea coraportului nu sînt.

Vă mulțumesc, doamnă Ivanov.

Stimați colegi,

Supun votului aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.191. Cine este pentru rog să voteze. Cu majoritatea voturilor, proiectul nr.191 a fost aprobat în primă lectură.

Următorul subiect în ordinea de zi este moțiunea simplă asupra stării grave criminogene în țară, înaintată de către un grup de deputați.

Stimați colegi,

Pînă a începe examinarea moțiunii, vă propun să aprobăm un regulament. Dacă sînteți atenți, propun următorul regulament. Informația pe care o va prezenta ministrul afacerilor interne pînă la 15 minute, runda de întrebări și răspunsuri în jur de 45 de minute, avizul Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică, luări de cuvînt și procedura de vot. Acesta este regulamentul propus. Cine este pentru acest regulament rog să voteze.

Eu am propus, alte solicitări nu au fost înregistrate, votul a fost realizat. Deci purcedem ... Ce voturi să calculez în sală? Decizia se ia cu majoritatea celor prezenți. (*Rumoare în sală.*) Cum nu au fost majoritatea? Majoritatea celor prezenți au fost. Începem dezbaterile... Cvorum avem. Majoritatea celor prezenți pentru regulament...

De procedură, domnul Mușuc.

Domnul Eduard Mușuc:

Doamnă Președinte,

Eu vă rog frumos, nu vă grăbiți.

Doamna Liliana Palihovici:

Nu mă grăbesc.

Domnul Eduard Mușuc:

Eu vă rog frumos, haideți să verificăm prezența în sală și să verificăm cine și cum a votat. Poate de la dumneavoastră, de la Prezidium, vi se pare că a votat majoritatea, dar de aici s-a văzut clar că majoritatea nu a votat pentru acest regulament.

Doamna Liliana Palihovici:

Mie nu mi se pare, eu sînt sigură.

Domnul Eduard Mușuc:

Eu vă rog frumos, ca să fiți sigură, să verificăm prezența în sală în fiecare sector și după aceasta să verificăm care este situația cu voturile.

Doamna Liliana Palihovici:

Aceasta nu costă nimic altceva decît încă două minute în plus. Și am să vă demonstrez acuși că a fost majoritatea.

Vă rog, sectorul nr.1, prezența în sală.

N u m ă r ă t o r i i:

– 25.

Doamna Liliana Palihovici:

Ați numărat bine? (*Rumoare în sală.*) Eu vă rog să numărați corect. (*Rumoare în sală.*) În sală, în sectorul nr.1 eu văd doar 23. Vă rog nu induceți plenul în eroare.

Domnul Sergiu Stati:

Nu, d-apoi este Zurabi acolo.

Doamna Liliana Palihovici:

Eu număr strict deputații care sînt la locul lor. (*Rumoare în sală.*) Mai numărați o dată. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Sergiu Stati:

Nu, este și domnul Todua și vine domnul Reșetnicov.

Doamna Liliana Palihovici:

Nu numărăm pe cine vine...

Domnul Sergiu Stati:

Adică în total 24.

Doamna Liliana Palihovici:

... numărăm cine sînt în sală. Sînt 22. (*Rumoare în sală.*) Nu era în sală.

Domnule Mușuc,

Eu vă demonstrez acum, nu adăugați deputații care nu erau în sală, eu vă demonstrez că noi am votat cu majoritatea celor prezenți.

În sectorul nr.1, vă rog să anunțați corect numărul acelor prezenți.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 24. (*Rumoare în sală.*)

Sectorul nr.2 – 33.

Doamna Liliana Palihovici:

În sectorul nr.1 sînt 23. Vă rog frumos să spuneți exact.

Sectorul nr.2?

Sectorul nr.2,

Vă rog să anunțați...

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.2 – 33.

Doamna Liliana Palihovici:

Sectorul nr.3?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.3 – 21.

Doamna Liliana Palihovici:

În total, în sală, sînt 77 de deputați la moment. Vă rog să...

Domnule Morcov,

Cînd o să fiți președintele ședinței, o să numărați dumneavoastră.

Trecem la examinarea moțiunii.

Cuvînt i se oferă domnului ministru Recean.

Domnule Petkov,

Mai repet încă o dată. A fost majoritatea celor prezenți. Au votat pentru regulamentul de dezbatere a moțiunii.

Eu vă propun să trecem la dezbaterea moțiunii și să nu pierdem timpul prețios. (*Rumoare în sală.*)

Domnule ministru,

Veniți, vă rog, aici.

Până atunci, eu îi mai rog încă o dată pe acei care susțin regulamentul propus să voteze.

Stimați deputați,

Eu vă rog să ridicați mâinile acei care susțineți regulamentul propus pentru dezbaterea moțiunii. Vedeți, domnilor deputați, că este majoritatea?

Domnule ministru,

Vă rog. (*Rumoare în sală.*)

Domnule ministru,

Vă oferim cuvântul.

Domnul Dorin Recean – *ministrul afacerilor interne:*

Nu. Eu vreau ca domnii deputați comuniști să fie atenți odată ce m-au convocat aici.

Bună ziua, stimată doamnă președinte al Parlamentului,

Stimați deputați,

Onorată asistență,

La etapa actuală, Republica Moldova trece printr-o perioadă istorică. A fost semnat și ratificat Acordul de asociere cu Uniunea Europeană. De aceea, permiteți-mi încă o dată să-i felicit pe toți cetățenii țării noastre cu prilejul acestei realizări remarcabile care este a noastră, a tuturor.

Da, domnilor deputați comuniști, Republica Moldova nu a cedat în fața greutăților, ci a făcut o alegere fermă pentru viitor. (*Rumoare în sală.*) Moțiunea de astăzi este o dovadă în plus a faptului că liderii comuniști încearcă să provoace o criză în Guvern și să arunce iarăși țara în trecut. Această moțiune trădează însă și frica lor, pentru că ei au dat faliment din punct de vedere ideologic. Ei nu mai au nici un proiect pentru țară. Iar Moldova niciodată nu o să mai fie acel stat din timpurile comuniste când acei care aveau un alt punct de vedere erau maltratați, așa cum s-a întâmplat la 7 aprilie 2009.

Ca și precedentele, moțiunea de astăzi este construită pe minciuni, pe denaturări și pe șmecherii politice. Este o încercare evidentă de a submina activitatea Ministerului Afacerilor Interne, care este unul dintre fundamentele stabilității în țară mai ales în această perioadă responsabilă din istoria noastră contemporană. (*Rumoare în sală.*)

Convingerea noastră, domnule Mușuc, este că am ales o cale corectă, că reformele pe care le-am demarat la Ministerul Afacerilor Interne sînt exact cele necesare pentru a moderniza sistemul.

Nefericirea comuniștilor legată de aceste reforme denotă un singur lucru: că ei nu au nici un interes privind construirea unor forțe profesionale ale poliției.

Cînd v-ați aflat la putere, ați folosit ministerul în scopuri politice, distrugîndu-i independența. Nu ați avut nici un interes în combaterea corupției și asigurarea transparenței. Ați beneficiat mult prea mult de sistemul netransparent și corupt pe care l-ați construit atunci cînd ați fost la putere și care servea intereselor unor anumite persoane.

Iar rezistența pe care o depuneți astăzi față de reforme ne demonstrează că avem dreptate și că facem exact ceea ce trebuie să facem pentru a avea un sistem de poliție modern, un sistem de poliție european.

Onorată asistență,

În ultimele luni, sîntem cu toții martorii unei campanii puternice contra poliției, poliției de frontieră, Ministerului Afacerilor Interne și contra mea personal. Această campanie este coordonată atent și include actori care știu foarte bine ce fac, dar și personaje accidentale.

Cum nu există pădure fără uscături, așa nu există și o societate fără oameni bezmetici în stare să își vîndă țara din orgoliu, din meschinărie sau din simplă prostie. Există un grup de oameni care ar dori destabilizarea situației în Republica Moldova și care au nevoie de o criză sistemică în Ministerul Afacerilor Interne și în Poliție.

Domnul Voronin știe foarte bine cine anume venea la el cu scenarii care includeau vărsări de sînge și lupte cu poliția în timpul numeroaselor proteste, inclusiv proteste în masă organizate de comuniști în ultimii ani. Toate aceste proteste au fost gestionate de Poliție profesionist și s-au încheiat fără violențe.

Poliția a stat ca un zid viu între tabere opuse în mai multe rînduri și a demonstrat, prin fapte, că apără ordinea publică și asigură protecția cetățenilor în mod competent, indiferent de culoarea politică și revendicările acestora.

Vă asigur că eforturile de a submina stabilitatea din țară vor eșua și în continuare. Reformele în cadrul forțelor de poliție vor fi duse la bun sfîrșit. Ministerul de Interne va asigura în continuare respectarea legii și ordinea publică, fără a ține cont de interesele personale ale cuiva. Ne aflăm în serviciul tuturor cetățenilor Republicii Moldova și muncim pentru prezentul și viitorul lor. Și nici un interes nu poate fi mai presus decît acest scop.

Onorată asistență,

Drept răspuns la învinuirile nefondate aduse mie și ministrului în ansamblu, voi puncta 3 direcții majore în care au decurs reformele.

De la investirea mea în funcție, obiectivul major asupra căruia s-a concentrat Ministerul de Interne a fost asigurarea unui serviciu de nivel european și crearea unui fundament solid pentru profesionalizarea și depolitizarea acestei instituții.

Într-un timp foarte restrîns, am efectuat o reformă substanțială a serviciului poliției. L-am separat de factorul politic, reușind să creăm o structură modernă cu un efectiv care funcționează în mod profesionist fără părtinire politică. Am depus un efort serios pentru a combate corupția în sistem și a ne debarasa de persoane care comit abuzuri și ilegalități. Efectele acestei profesionalizări nu au întîrziat să apară. Conform ultimului sondaj realizat de Institutul de Politici Publice, încrederea cetățenilor în poliție a sporit cu 8 la sută și este doar început. Și această

creștere a încrederii într-o instituție de bază a statului îi deranjează pe toți acei care nu vor ca Republica Moldova să aibă instituții puternice.

A doua direcție majoră ține de reformele structurale. Datorită acestor reforme, am reușit să creăm o bază tehnică mai dezvoltată pentru minister. Am consolidat infrastructura. I-am dotat și echipat pe angajați. În acest scop, ministerul a realizat mai multe proiecte și programe finanțate de la buget, dar și din banii donatorilor externi. Modul în care au fost cheltuiți acești bani a fost supravegheat cu maximă strictețe și a fost un succes. Am creat și o Poliție de frontieră modernă. Și am consolidat serviciul de migrație și azil.

Astăzi, la punctele de intrare în Republica Moldova, sîntem întâmpinați de polițistul de frontieră cu o prestație de nivel european. Iar pe drumurile țării noastre ordinea publică este asigurată de agenții unei poliții de patrulare contemporană ajutată de sisteme de video monitorizare moderne. S-au făcut pași importanți pentru a aduce în Republica Moldova sistemul unic de reacționare la situații de urgență. Am extins rețeaua de unități de pompieri și salvatori în sate în Republica Moldova.

A treia direcție ține de includerea ministerului în colaborare strînsă cu colegii din statele Uniunii Europene și alte țări. Serviciile noastre colaborează activ cu colegii lor din Germania, Franța, Marea Britanie, Belgia, Italia ș.a. Cel mai edificator exemplu privind aceste eforturi este reținerea în comun cu carabinieri italieni, în ianuarie anul curent, a unui grup criminal din 27 de membri condus de Ion Gușan, alias Patron, care șantaja și estorca bunuri și mijloace financiare de la cetățenii Republicii Moldova. Am devenit partea unui sistem internațional eficient și modern. Și vom continua eforturile noastre în această direcție.

În tot acest timp, am beneficiat și de sprijinul permanent al partenerilor de dezvoltare din UE și SUA și sîntem mîndri de aprecierea și încrederea manifestată față de noi prin oferirea pentru anii 2014 – 2016 a unui suport bugetar considerabil de 21 milioane de euro pentru a continua implementarea regimului liberalizat de vize și a Acordului de Asociere.

Am să dau citire celor spuse de doamna Cecilia Malmstrom, Comisarul European pentru afaceri interne, despre reformele efectuate în cadrul MAI. Vă rog atenție. Citat: „Am lansat dialogul pe vize cu Moldova în iunie 2010 și în mai puțin de patru ani călătoriile fără vize în zona Schenghen au devenit o realitate pentru cetățenii Republicii Moldova. Aceasta demonstrează că efortul autorităților din Republica Moldova dau rezultate și că Uniunea Europeană își respectă angajamentele. În particular, Republica Moldova a reformat cu succes Ministerul Afacerilor Interne, a modernizat Poliția de Frontieră, a dezvoltat cooperarea în domeniul combaterii criminalității cu țările membre ale UE și a dezvoltat o bază solidă pentru cooperarea polițienească internațională, a dezvoltat un cadru solid de aprofundare a cooperării cu Ucraina în domeniul managementului frontierei”. Citat închis.

Onorată asistență,

Unul dintre mesajele vehiculate în dreapta și în stînga de către comuniști ține de așa-numita creștere a criminalității. Este o minciună care pretinde să se bazeze

pe date statistice. Creșterea statistică a numărului de infracțiuni este alimentată de trei grupuri:

Infracțiuni în domeniul transportului. Mă refer aici la conducerea în stare de ebrietate, violența în familie și infracțiuni contra minorilor. Statistic, aceste trei grupuri reprezintă 25 la sută din toate infracțiunile și sînt în creștere în ultimul an. Aproape cu 65 la sută a crescut și rata depistării infracțiunilor ce țin de evaziunea fiscală. Fără creșterea statistică din aceste grupuri de infracțiuni datele ar arăta nu o creștere cu 8 la sută, ci o scădere cu două la sută.

Ce se întîmplă însă cu crimele deosebit de grave?

Domnilor deputați comuniști,

Vă rog să fiți atenți aici. (*Rumoare în sală.*)

În primele cinci luni ale anului curent, numărul de omoruri s-a redus de la 95 la 78 sau aproximativ cu 20 la sută.

În această perioadă, avem cu 40 la sută mai puține tâlhării, cu 3% mai puține jafuri, cu 1% mai puține furturi, cu 8% mai puține violuri. De aceea am spus și voi repeta: legenda creșterii criminalității este o minciună repetată de zi cu zi de cei care au interese legate de Ministerul Afacerilor Interne. Poliția a demonstrat mai multă eficiență, mai multă prezență în teritoriu, mai multă capacitate de reacție și profesionalism. Toate cazurile se raportează și nu sînt trecute sub tăcere precum se întîmpla în timpurile guvernării comuniste.

Onorată asistență,

Sînt conștient că mai este mult de muncit pînă să răspundem tuturor așteptărilor pe care cetățeanul le-a avut și le mai are. Tocmai de aceea și accelerăm reformele, insistăm tot mai mult să combatem corupția și în continuare luptăm cu criminalitatea și infracționalitatea. Dar deja este o mare diferență, o diferență fundamentală în comparație cu ceea ce a fost în timpul guvernării comuniste.

Noi am creat o bază solidă recunoscută la nivel local și internațional pentru ca Ministerul Afacerilor Interne să-și îndeplinească sarcinile în interesul public al cetățenilor Republicii Moldova, și nu în interesul unui cerc îngust de persoane.

Nu mă miră faptul că deputații comuniști nu sînt de acord cu aceste reforme și încearcă să le submineze. Pe parcursul acestor ani ei nu au salutat nici un efort sănătos care a adus beneficii clare țării și cetățenilor noștri. Călătoriile fără vize în Uniunea Europeană, semnarea Acordului de Asociere, reformele în domeniul educațional și cel al justiției, schimbările reale în cadrul Ministerului Afacerilor Interne – toate aceste lucruri comunistii se prefac a nu le vedea ori a le califica drept minore și neimportante.

Domnilor deputați comuniști,

Ar fi trebuit deja să însușiți o lecție simplă, oamenii te urmează dacă le oferi un proiect pozitiv de dezvoltare și încredere în viitor. Voi nu aveți nici una, nici alta. Cu sau fără Partidul Comunistilor, Republica Moldova merge înainte și nu are de gînd să se întoarcă înapoi, iar Ministerul de Interne, în comun cu alte instituții de stat de profil, veghează cu maximă responsabilitate asupra ordinii publice, a stabilității și securității cetățeanului și o va face de aceeași manieră în continuare.

Vă mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Stimați colegi,

Întrebări?

Primul care s-a înregistrat cu întrebări este domnul deputat Valeriu Munteanu.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule ministru,

O să am pentru dumneavoastră doar două întrebări.

Ne-ați spus că încercați să creați o poliție modernă și europeană, iar cineva, vă citez, cineva duce împotriva dumneavoastră o campanie puternică de denigrare a Ministerului de Interne și a dumneavoastră personal.

Nu știu dacă a existat vreo dată... întotdeauna opoziția a luptat, într-un fel, politic cu guvernarea, dar nu cred că a existat de la revoluție încoace vreo dată când propriii ostași au luptat împotriva comandantului. Da. Or, citez din scrisoarea a 21 de deputați PLDM scrisă pe dumneavoastră și legat de... inclusiv de criminalitate. În perioada de conducere a Ministerului de Interne... domnul Recean, criminalitatea în Republica Moldova a crescut. Probabil, colegii dumneavoastră de partid cunosc mai bine. Dar să lăsăm chestiile astea din bucătăria dumneavoastră internă.

Și acum întrebare. Să trecem de la aspectele procedurale la poliția politică, da. În ziua... alaltăieri, mai exact, știm foarte exact incidentul cu Primarul General Dorin Chirtoacă, pentru toată lumea... cred că și cîinii de la poartă de la PLDM au înțeles foarte exact că este o comandă politică, că s-a făcut o înscenare.

Dar să clarificăm niște lucruri, ca lumea să înțeleagă și mai bine.

Spuneți-ne, vă rog frumos, cum comentați dumneavoastră prezența la fața locului și dacă vreți o să vă aducem filmări în acest sens, a persoanelor de la Direcția numărul 5. Pentru acei care nu cunosc ce înseamnă Direcția numărul 5, asta-i Direcția misiuni speciale, da, care făceau acțiuni de filaj împotriva domnului Dorin Chirtoacă. Or, aceste acțiuni pot fi realizate doar cu autorizarea judecătorului de instrucție.

Există aceste autorizări ale judecătorului de instrucție și cum comentați dumneavoastră această primă parte a întrebării.

Mulțumesc.

Domnul Dorin Recean:

Mulțumesc, domnule Munteanu.

Dumneavoastră, probabil, faceți parte din categoria acelor politicieni care aruncați cu anumite lucruri în public după care ceilalți trebuie să se justifice.

Eu vreau să vă spun următorul lucru. Eu, ca ministru, nici o dată nu voi accepta ca factorul politic... (*Rumoare în sală.*) să influențeze politicul... (*Rumoare în sală.*) Să influențeze poliția.

Eu doar am spus foarte clar: ancheta și la interne, și la procuratură se clarifică ce exact s-a întâmplat.

Eu vreau să încurajez fiecare cetățean al Republicii Moldova să respecte legislația, să nu traverseze la roșu, să nu treacă pe contrasens, să nu meargă băut la volan, să pună centura, să nu vorbească la telefon, pentru că acel cetățean care merge pe contrasens, traversează la roșu, depășește viteza, pune în pericol viața nu doar a lui, dar și a celor din jur. (*Rumoare în sală.*)

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Munteanu,
A doua întrebare.

Domnul Valeriu Munteanu:

Da, este, v-ați eschivat, domnule ministru. Nu contează că a făcut politică, v-ați eschivat să-mi răspundeți la întrebarea dacă la operațiunea de intimidare a Primarului General, această operațiune eșuată, erau prezenți colaboratori ai Direcției misiuni speciale.

Dar o să vă clarificați probabil mai târziu.

Vă mai ajut, ca să clarificăm pentru toată lumea că a fost o comandă politică. Eu vă mai ajut și dumneavoastră o să ne ajutați în acest sens.

Sînteți gata astăzi să puneți la dispoziție opiniei publice înregistrările pentru că Primarul General s-a deplasat conform legendei din Piața Marii Adunări Naționale la Ciocana, respectiv Colonița și de la Colonița înapoi în municipiul Chișinău la Primărie.

Pînă să ajungă la Colonița și înapoi au existat cel puțin trei sau patru filtre video, da. Sînteți gata să puneți la dispoziție opiniei publice...

Domnul Dorin Recean:

Da.

Domnul Valeriu Munteanu:

... luările de... filmările prin care să vedem de cine a fost escortat domnul primar încolo și înapoi și dacă era o operațiune realizată, inclusiv de către Direcția misiuni speciale, și nu doar de cetățeanul pe care îl folosiți uneori pentru anumite misiuni speciale, iarăși pentru intimidare. Dar aveți grijă, domnule ministru, ca acele înregistrări ale camerelor de luat vederi să fie integre, să nu cumva ele să dispară, să nu cumva să fie trunchiate, ca să vedem dacă trei mașini merg încolo și trei mașini merg înapoi, din urma domnului Chirtoacă, poate vedem cine-i acolo și dumneavoastră o să vă ușurați și o să vedeți că-i politică. Dar nu trebuie să vă rușinați, greu se reformează Poliția din Republica Moldova.

Mulțumesc.

Domnul Dorin Recean:

Domnule Munteanu,

Eu am vrut să vă dau și eu o întrebare: eu trebuia să răspund la întrebarea aceasta sau era importantă doar întrebarea? (*Rumoare în sală.*)

Doamna Liliana Palihovici:

Doamna Fusu.

Doamnă Fusu,

Vă rog. (*Rumoare în sală.*)

Doamnă Fusu,

Vă rog. V-ați răzgândit sau...

Doamna Corina Fusu:

Nu, nu m-am răzgândit.

Doamna Liliana Palihovici:

Atunci adresați întrebările.

Doamna Corina Fusu:

Din presă, domnule ministru, aflăm că cetățeanul Andrei Donică, implicat în regretabilul conflict foarte urât de alaltăieri, a fost anchetat de Poliție pentru trafic de droguri, fiind apoi eliberat. Aceasta ne duce la gândul că ar putea exista o înțelegere între Poliție și acest cetățean în schimbul unor servicii prestate de domnul Donică, ceea ce a și făcut în seara de alaltăieri.

Întrebarea s-ar rezuma la faptul... pentru că din toate materialele video, vizionate atât la posturile de televiziune, cât și pe Internet reiese că ar fi existat o înțelegere și o coordonare între cetățeanul Andrei Donică și organele de ordine – Poliția rutieră. Aceasta e prima întrebare la care aștept răspuns.

Domnul Dorin Recean:

Mulțumesc.

Eu, chiar fiind ministru de interne, nu cunosc natura conflictului dintre acest cetățean Donică și cetățeanul Dorin Chirtoacă și chiar mi-i greu să expun care este natura conflictului lor. Dorin Chirtoacă, într-o discuție telefonică, mi-a confirmat că, într-adevăr, l-a văzut pe acest Donică de mai multe ori.

Eu vreau să vă spun că Donică este un cetățean care critică absolut toată lumea. Dar, încă o dată, eu nu cunosc care este natura conflictului dintre cetățeanul Donică și cetățeanul Chirtoacă.

Doamna Liliana Palihovici:

Doamnă Fusu,

Vă rog a doua întrebare.

Doamna Corina Fusu:

Totuși nu am aflat răspunsul, dacă adevărat scrie presa că cetățeanul Andrei Donică ar fi fost anchetat pentru trafic de droguri? Dacă cunoașteți lucrurile acestea.

Domnul Dorin Recean:

Eu nu cunosc.

Doamna Corina Fusu:

Așa scrie presa. Ar fi trebuit să vă sesizați, să autosesizați, totuși.

Domnul Dorin Recean:

Presa scrie foarte multe lucruri. Dar, accentuez încă o dată, nu cunosc natura conflictului dintre cetățeanul Donică și cetățeanul Chirtoacă.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Ghimpu.

Eu am dat deja a doua întrebare.

Domnule Ghimpu,

Uitați-vă, timpul doamnei Fusu...

Doamnă deputat,

Dumneavoastră aveți timpul pentru două întrebări. Eu v-am oferit microfonul de două ori să adresați aceste întrebări. Vă rog faceți ...Hai să așteptăm să vă expire timpul, vreți? (*Rumoare în sală.*)

Doamnă Fusu,

Vă rog frumos, când vi se oferă timpul pentru a adresa întrebarea, să o faceți.

Vă rog să conectați încă o dată microfonul doamnei Fusu în mod de excepție.

Doamna Corina Fusu:

Apelul telefonic la 902 a fost făcut la ora 21.00. La ora 22.00 Dorin Chirtoacă a fost blocat de către cetățeni în civil și mai apoi de către mașinile Poliției, după ce a fost efectuat, la cererea lui Dorin Chirtoacă, testul, alcotestul și care a indicat 0,00. De ce Poliția nu a făcut proces-verbal, anexînd la acest proces-verbal și rezultatele testului care indica zero alcool?

Domnul Dorin Recean:

Mulțumesc, doamnă deputat.

Poliția a urmat procedura necesară, securitatea internă și Procuratura verifică încă o dată. Se face ancheta internă și verifică încă o dată, să ne asigurăm cu toții că Poliția a făcut ceea ce trebuia să facă.

Eu vreau să vă spun că Poliția primește zilnic în medie 130 de apeluri în ceea ce privește ordinea publică în traficul circulației rutiere, dintre care 40 – 50 dintre aceste apeluri se referă la șofatul în stare de ebrietate, dintre care 70 – 80 la sută sînt adevărate. Poliția acționează conform procedurilor.

Vă mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Înainte de a da cuvîntul următorului deputat, eu am să rog invitații, care au locuri speciale, să-și ocupe locurile. Și să respectați regulile pentru prezența în Sala de ședințe.

Domnul Ghimpu.

Vă rog conectați microfonul domnului Valeriu Munteanu.

Domnul Mihai Ghimpu:

Mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Și da, da, urmează domnul Brega, după care domnul Streleț, după care domnul Reșetnicov și o listă foarte mare cât tot ecranul. (*Rumoare în sală.*) Nu strigați, domnule Petrenco. Toți deputații prezenți în sală au dreptul să adreseze întrebări.

Domnule Ghimpu,

Vă rog.

Domnul Mihai Ghimpu:

Mulțumesc.

Domnule ministru,

Faptul că dumneavoastră fugiți de răspunsuri demonstrează că faceți politică și dovada este că și alaltăieri a fost tot o comandă politică. Eu când v-am întrebat la telefon și v-am rugat, ca interpelare, clarificați-vă ce s-a întâmplat. De unde știa Poliția și cetățeanul că trebuie să se întâlnească la aceeași oră? Dumneavoastră ați spus că au ieșit din bar. Deja ați demonstrat că ați făcut politică în această problemă. Acum întrebarea mea: cât va dura această politică în cadrul Ministerului de Interne?

Iată, astăzi, s-a votat imunitatea deputaților, dar n-a trecut. Ridicare. Și dacă se adopta această lege, eu sînt convins că Poliția ar fi, de acum pînă deseară, arestat vreo 10 deputați. Dar dumneavoastră veniți în Parlament și faceți politică aici. Eu vă rog să vă abțineți de la acest lucru. Legea trebuie respectată și comenzile politice trebuie excluse. Dumneavoastră răspundeți la întrebare: de ce... sau mai bine-zis la care apeluri acționează serviciul 902? După instrucțiunea dumneavoastră, trebuie să fie numărul mașinii, modelul mașinii. Aici n-ați spus nimic, ați spus doar: un cetățean. Cum de a reacționat Poliția la așa apel și peste o oră abia a reacționat? Cum adică a încheiat ancheta?

Eu vă întreb: dumneavoastră, ca ministru, ce ați făcut de alaltăieri pînă azi, știind că veniți azi în Parlament, aici? Ce, ați venit să vă bateți joc de noi aici? Să-mi spuneți că ancheta? Răspundeți ca ministru acum. Aici e Parlament, nu-s subalternii dumneavoastră acolo, sergenți.

Și a doua întrebare am s-o am.

Domnul Dorin Recean:

Bine. Mulțumesc, domnule președinte Ghimpu.

În ceea ce privește urmărirea. Încă o dată repet, nu cunosc natura conflictului celor doi cetățeni.

Doi. Ancheta internă va stabili toate faptele care s-au întâmplat.

Doamna Liliana Palihovici:

A doua întrebare, domnule Ghimpu.

Domnul Mihai Ghimpu:

Domnule ministru,

Nu manipulați cu lumea. Nu este vorba de un conflict dintre Chirtoacă și un cetățean, este vorba de acțiuni ilegale ale Poliției dumneavoastră, a ministerului dumneavoastră. Aici nu-i vorba de conflict. Că dacă nu se implica Poliția, cetățeanul cela nu putea să-mi demonstreze nimic. Lăsați politica dumneavoastră aici, vă rog eu frumos. Dacă se demonstrează că acțiunile Poliției au fost ilegale, vă dați demisia?

Domnul Dorin Recean:

Da.

Domnul Mihai Ghimpu:

Bine. Mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Petkov, de procedură. Conectați, vă rog, microfonul domnului Petkov.

Domnul Alexandr Petkov:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

De procedură, doamnă Președinte.

Stimați colegi,

Eu rog să nu uitați că moțiunea de cenzură a fost depusă de Frațiunea PCR. Noi vedem interesul mare al unor reprezentanți ai altor partide, mai ales de la PLDM, iată de la PL. Dumneavoastră, domnule Ghimpu, trebuia atunci să vă gândiți când i-ați dat vot de încredere lui Recean. *(Din sală domnul Ghimpu: nu i-am dat.)* Aha.

Și, doamnă Președinte,

Eu personal am văzut că beculețul verde s-a aprins la microfonul domnului Streleț mai târziu decât la mine. Și noi avem dubii că dumneavoastră n-o să ne dați nouă posibilitatea să punem întrebări.

De aceea vă rog insistent: în lista întrebărilor să fie dintâi reprezentanții opoziției, iar apoi, dacă cineva de la guvernare dorește să-l apere pe cel care promovează criminalitatea la Ministerul de Interne, poftim. Dar vă rog foarte mult: noi nu credem că noi am fost ultimii în listă.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule deputat,

Eu am înțeles. Și pentru a scoate orișice motiv de interpretare, eu am să citesc următorii înscriși... după listă, cum sînt înscriși. *(Rumoare în sală.)* Poate... Nu v-am scos, fiindcă dumneavoastră atunci când apăsați, în același moment, ar putea să solicite înscrierea patru, cinci deputați.

Lista este următoarea: Brega, Streleț, Reșetnicov, Mușuc, Chiorescu, Stati, Grișciuc, Mîndru, Godea, Reidman, Garizan, Gagauz, Ghilețchi, Vreamea,

Brașovschi, Zagorodnii, Bondari, Balmoș, Anghel, Ciobanu. Aceștia sînt pînă acum înscriși.

Dumneavoastră ați vorbit și erați după domnul Stati. Și din această cauză v-au scos. Eu mi-am notat lucrul acesta, domnule Petkov.

Următorul vorbitor – domnul Brega. (*Rumoare în sală.*)

Din cauză că este lista plină, după ce pleacă un vorbitor, se trece...

Domnul Gheorghe Brega:

Mulțumesc.

Doamnă Președinte,

Îmi luați din timp.

Doamna Liliana Palihovici:

... apare altul.

Domnul Gheorghe Brega:

Mulțumesc.

Domnule ministru,

Ceea ce se întîmplă acum... ceea ce s-a întîmplat acum cu Primarul general Dorin Chirtoacă, ceea ce s-a întîmplat cu atașatul militar a României. Îmi amintește de vremea anarhiei de pe timpurile lui Mahno. Deci, dacă o să se prelungească așa, înseamnă că o să fie foarte grav.

Eu vreau să vă spun un singur lucru. Sper că aceasta nu este făcută la comanda dumneavoastră. Sper că nu este făcută la comanda liderilor dumneavoastră de partid. Dar aș vrea și să cred, dar de crezut nu pot să cred.

De aceea, răspundeți, vă rog, la două întrebări. Care a fost motivul că Poliția, fiind prezentă la fața locului, cînd acești doi, nu vreau să spun cine sînt ei, trei persoane de la ONG și-au permis să facă samavolnicie... Prezența Poliției nu i-au oprit. Și Poliția nu a luat controlul de acum asupra sa, să fie înlăturați.

Deci aceasta ce înseamnă? Aceasta înseamnă că Poliția a fost mîna în mîna cu acei care au instrumentat acest scenariu. Care a fost motivul că Poliția nu i-a înlăturat? Și a doua întrebare pe urmă.

Domnul Dorin Recean:

Mulțumesc, domnule Brega.

Încă o dată repet. Ancheta internă va determina încă o dată exact, pas cu pas, ce s-a întîmplat. Și toată lumea va fi pedepsită, dacă a greșit, dacă a greșit.

Al doilea lucru, de asemenea, foarte important. Cetățeanul care este în conflict cu celălalt cetățean deja a fost chemat la poliție, citat la poliție, ca să ne clarificăm cu acțiunile lui.

Și un dosar, și altul vor fi finalizate și puse la dispoziția publicului, pentru ca să judece.

Pe de altă parte, toate filmările video sînt deja disponibile în spațiul public.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Brega,
A doua întrebare.

Domnul Gheorghe Brega:

Domnule ministru,

Deci ceea ce s-a produs este o samavolnicie din partea unor reprezentanți ai ONG. Conform articolului 352 din Codul penal, la samavolnicie, alineatul (2) litera c), deci în cazul în care samavolnicia este însoțită de amenințare cu vătămarea integrității corporale sau a sănătății se pedepsește cu amendă de la 500 la o mie de unități convenționale sau cu închisoare de la 3 la 5 ani.

Acum, vă întreb: dumneavoastră ați... Poliția a făcut proces-verbal, a intentat dosare penale, căci de acum este timpul, pe aceste persoane, conform legislației în vigoare. Presupunem că nu este o comandă politică. Poliția are de acum intentat dosar penal pe aceste persoane civile, care au încălcat grav sau dacă nu, înseamnă că sînt la comandă și sînt dirijați de acei care au dat comandă.

Mulțumesc.

Răspundeți, vă rog. Sînt dosare penale pe aceste 2, 3 persoane sau nu?

Domnul Dorin Recean:

Domnule Brega,

Dosarele penale sînt administrate de Poliție. Ceea ce vă confirm eu acum, că acel cetățean a fost deja citat la Poliție, pentru ca să se clarifice cu toate circumstanțele... Poliția... și exact ca și dumneavoastră, ca și legiutor, reiese din prezumția nevinovăției și a cetățeanului Donică, și a cetățeanului Chirtoacă în aceeași măsură.

Încă o dată exprim și vă confirm faptul că cetățeanul Donică a fost citat la Poliție.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Streleț.

Domnul Valeriu Streleț:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Stimate domnule ministru,

Nu vă vom menaja cu careva întrebări simple, din motive că avem și noi, într-adevăr, anumite viziuni, îngrijorări, în special, ceea ce ține de procedura de echipare a subdiviziunilor poliției.

Remarcăm că sînt procurate automobile noi, echipamente, uniforme pentru Poliția de patrulare. Dar întrebarea este de ce anume aceste subdiviziuni, fiindcă observăm un anumit decalaj în echipare și dotare la alte subdiviziuni ale Poliției, cum ar fi sectoriștii, spre exemplu, Poliția criminală ș.a.m.d.

Care sînt viziunile dumneavoastră de echilibrare a echipării deferitelor subdiviziuni ale Poliției, adică să nu fie concentrată doar pe unele domenii și dacă da, atunci din ce cauză?

Domnul Dorin Recean:

Mulțumesc mult, domnule Streleț.

Noi a trebuit să facem reorganizările și reforma pornind de la constrângerile bugetare care există. Eu întotdeauna am purtat discuții și la nivel de Guvern, și la nivel de Parlament în ceea ce privește alocarea resurselor necesare pentru echiparea Poliției.

De asemenea, am făcut foarte multe demersuri. Și partenerii de dezvoltare din exterior au fost generoși să ne ofere granturi pentru echiparea Poliției.

Obiectivul nostru este să avem capacitatea de intervenție de maximum 15 minute de la momentul apelului. Și am început de la priorități. Dacă acum doi ani, Poliția intervenea în medie în 45, 50 de minute, astăzi putem să intervenim în jumătate de oră.

În doi ani, trebuie să ajungem la acel standard european de 15 minute din momentul apelului. Respectiv, noi canalizăm prioritar aceste resurse în dependență de priorități.

Acum, anul 2014, anul 2015, anul 2016 sînt anii cînd vom puncta pe două direcții. Unu. Este eficiența și echiparea fiecărui polițist în parte. Și doi. Este integritatea sistemului și lupta contra corupției.

Iată în cazul acestui program vom merge. Și în fiecare acele 170 de sectoare vom avea echiparea completă a grupelor operative cu automobilele necesare, cu chiturile criminalistice necesare și cu conectivitatea la sistemele informaționale ale Ministerului Afacerilor Interne, pentru ca să putem să intervenim prompt și să acționăm prompt asupra fenomenului de infraționalitate și criminalitate.

Vă mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

A doua întrebare.

Domnul Streleț.

Domnul Valeriu Streleț:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Am remarcat că sînt vehiculate cu multă insistență anumite cazuri legate de edilul capitalei noastre. Dar, totodată, anume în capitală se întîmplă multe cazuri tragice legate de accidentarea pietonilor pe pasajele pietonale, nemarcarea corespunzătoare a străzilor.

Acum, recent, am văzut în media că s-a întîmplat un caz tragic. O fetiță de 5 ani a fost spulberată pe trecerea de pietoni de către microbuzul pe ruta 120.

Eu aș vrea să întreb: cine este responsabil de organizarea circulației rutiere în orașul Chișinău, în special? Poate și în alte municipii, dar aici se întîmplă aceste cazuri.

Și doi. Cine este responsabil de organizarea transportului public în orașul Chișinău, care face să moară oameni, fiindcă ieri s-a răsturnat un microbuz de pe ruta 155 și toți 13 pasageri au nimerit în spital, inclusiv un minor în stare gravă. Iată aceste întrebări sînt foarte interesante. Poate ne spuneți dumneavoastră?

Domnul Dorin Recean:

Noi de nenumărate ori ne-am adresat consiliilor locale și în mod special Primăriei pentru a schimba din rădăcină sistemul de transport public din Chișinău.

De ce? Pentru că aceste microbuze, rutiere sînt o problemă ecologică, o problemă de securitate, o problemă de victimizare a copiilor noștri.

Și vreau să vă dau un exemplu. Deja de mai mult de un an de zile, am solicitat Primăriei să schimbe normele de securitate din aceste microbuze. Am spus foarte clar că este inadmisibil să avem pasageri în picioare.

Am spus că este absolut necesar să echipăm microbuzele cu centuri de siguranță, pentru că, de exemplu, din accidentul de alaltăieri, copilașul de 5 ani nu era să aibă de suferit dacă ar fi fost prins cu centura de siguranță.

Noi și în continuare... astăzi... (*Rumoare în sală.*) Eu mă refer la cel de alaltăieri. Astăzi un copilaș a fost strivit. Problema este că, atît timp cît există sistemul actual corupt de alocare a rutelor în cadrul municipiului Chișinău, atît timp noi vom avea aceste microbuze dimensionate incorect, care, într-un fel, creează prea mult trafic în Chișinău și care creează o problemă de gestionare corectă a resurselor umane. Mă refer la șoferi, mă refer la disciplinare, mă refer la controlul asupra stării de ebrietate la volan ș.a.m.d.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Reșetnicov.

Domnul Artur Reșetnicov:

Mulțumesc.

Domnule ministru,

Am ascultat atent discursul dumneavoastră și, ori voluntar, ori involuntar, ați încercat să omiteți sau să fugiți de la teme fixate în moțiune și ați încercat, de fapt, să vă victimizați, chipurile comuniștii, deoarece ministrul de interne este liberal-democrat, vor să-l demită numai pentru faptul că este liberal-democrat.

Ori nu este adevărat, ori nu este adevărat pentru că dumneavoastră n-ați venit aici cu cifre, cu situația gravă criminogenă, noi am atras atenție în moțiunea noastră de cenzură simplă la situația gravă criminogenă, la incapacitatea Ministerului Afacerilor Interne nu numai de a descoperi infracțiuni, dar și de a preîntîmpina comiterea infracțiunilor.

Ori dumneavoastră puteți aici să încercați să induceți în eroare 101 de deputați, dar întreaga populație cunoaște care este situația criminogenă la ziua de astăzi în Republica Moldova.

Și așa vrea să vă reîntorc la cifrele luate din evidența statistică a Ministerului de Interne și două întrebări exact pe cifre.

În urma așa-numitei reforme a MAI, practic a fost distrus așa serviciu important cum ar fi Serviciul de patrulă și santinelă. În rezultat, numai în prima jumătate a anului curent, numărul de infracțiuni comise în locuri publice a ajuns la 2404. Adică cu 18% mai mult decît în perioada anului trecut; inclusiv omoruri comise în locuri publice – plus 100%; leziuni corporale grave – plus 33%; furturi a

unităților de transport – plus 42%; răpire de transport – plus 41%; iar atele de huliganism – plus 237%.

Întrebarea: credeți că scopul reformei, în ghilimele, a Poliției a fost atins cu așa stare criminogenă în domeniul securității publice?

Domnul Dorin Recean:

Mulțumesc, domnule Reșetnicov.

Încă o dată am să repet acele statistici pe care, probabil, nu ați vrut să le băgați în seamă.

Încă o dată. Omorurile s-au redus cu aproximativ 20 la sută. În această perioadă tâlhăriile s-au redus cu 40 la sută.

Noi avem cu trei la sută mai puține jafuri. Avem cu 1% mai puține furturi și cu 8% mai puține violuri.

Acest, această presupusă creștere a criminalității ș.a.m.d. este o legendă pe care v-ați inventat-o.

Eu vreau să vă spun că atunci când exista așa-numita Poliție rutieră ș.a.m.d., noi am avut, de exemplu, pînă în anul 2009, decesuri pe drumurile țării cîte 500 de persoane.

Eu vreau să vă spun că 500 de persoane la trei membri ai familiei asta-i un sat întreg care a avut de suferit pe parcursul unui an.

Iată că, în rezultatul reorganizării patrulării, în rezultatul reorganizării Poliției rutiere și a Regimentului „Scut”, noi am realizat o diminuare doar în 2013 cu 30 la sută a numărului de decese pe drumuri.

Deci noi am ajuns de la 500 de decese în anul 2009, la sub 300 în anul 2013 – 2014.

În continuare, patrularea împreună cu celelalte subdiviziuni ale Ministerului Afacerilor Interne acționează asupra diminuării infracționalității.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Reșetnicov,

A doua întrebare.

Domnul Artur Reșetnicov:

Mulțumesc.

Sigur că dumneavoastră citiți cifrele care vă aranjează și evitați cifrele care eu vi le-am citit tot din computerul Ministerului Afacerilor Interne.

Domnule ministru,

Cunoașteți că pe noi nu ne interesează culoarea ministrului afacerilor interne, pe noi ne interesează în societate, în țară să fie liniște, oamenii să se simtă în siguranță.

Și, în general, criminalitatea nu are culoare decît culoarea neagră.

Și acum trec la a doua întrebare, la eficiența activității ministerului și iarăși apelez la cifrele care sînt la dispoziția Ministerului Afacerilor Interne. Atenție, din 18 mii 141 de cauze penale înregistrate la Ministerul Afacerilor Interne în judecată

au fost trimise numai 4516. Adică numai 24% din numărul total. Adică nici măcar fiecare al patrulea dosar nu a ajuns în judecată.

Iar în municipiul Chișinău, din cele 6634 de cauze penale, în instanța de judecată au fost trimise 1332. Adică numai 20%. Adică fiecare al cincilea caz.

Deci întrebarea: cum apreciați din punct de vedere al eficienței activității organelor de urmărire penală a Ministerului Afacerilor Interne în țară, în general, și în municipiul Chișinău, în special, avînd astfel de cifre triste?

Domnul Dorin Recean:

Domnule Reșetnicov,

Eu vă invit să nu manipulați cu cifre și să vă spun următorul lucru. Din 18 mii de infracțiuni constatate în jumătate de an, peste 8 mii au fost deja rezolvate. (*Rumoare în sală.*)

Păi, încă o dată repet, este foarte important să utilizați cifrele corecte. Nu toate, nu toate. Nu, nu, nu. Atenție, nu manipulați cu aceste cifre. Finalitatea cazului fie este în Procuratură, fie este în instanța de judecată.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Mușuc.

Domnul Eduard Mușuc:

Da. Vă mulțumesc, doamnă Președinte.

Domnule ministru,

Dumneavoastră ați venit în plenul Parlamentului și, în loc să vorbiți despre situația criminogenă în țară, ați lansat un discurs politic. Practic, un atac la adresa opoziției. Practic, de vreo 20 de ori ați rostit cuvîntul „comuniști”. Nici n-am vorbit, practic, despre situația creată în țară, criminogenă, lucru care, de fapt, astăzi trebuia să-l discutăm. Așa se creează impresia că dumneavoastră la minister nu luptați cu criminalii, dar luptați cu comuniștii.

Bine. Dumneavoastră ziceți că noi avem o atitudine premeditată față de dumneavoastră sau față de conducerea ministerului. Mă rog, este părerea dumneavoastră.

Dar vreau să vă întreb: dar majoritatea Frațiunii Partidului Liberal Democrat, partid care v-a înaintat și vă susține pînă în ziua de astăzi, care s-au adresat conducerii partidului ca să fiți demisi din funcție, tot au o apreciere eronată în privința situației care s-a creat în țară, situația criminogenă?

Domnul Dorin Recean:

Dumneavoastră ați fost aici, ați avut posibilitatea să comunicați cu colegii mei. Eu am mai repetat și mai repet, domnule Mușuc: Partidul Liberal Democrat este un partid care are o structură democratică internă.

După... (*Rumoare în sală.*) După congresele Partidului Liberal Democrat nimeni nu se duce la spital cu oasele rupte de la jumătate de oră de aplauze pentru un proiect sau pentru lider. Îmi cer scuze pentru astfel de exprimare, dar... (*Aplauze.*)

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Mușuc,
Vă rog, a doua întrebare.

Domnul Eduard Mușuc:

A doua întrebare. (*Rumoare în sală.*)

Eu cred că lucrurile care s-au discutat astăzi și comportamentul dumneavoastră în plenul Parlamentului, unul, de altfel, obraznic, nu este admisibil pentru un ministru de interne.

Aici vreau să vă întreb. Într-adevăr, noi cunoaștem foarte bine poziția sinceră a grupurilor, practic a tuturor grupurilor parlamentare, inclusiv a grupului parlamentar care v-a înaintat pe dumneavoastră și vreau să vă întreb: dumneavoastră veți accepta vot închis astăzi pentru moțiunea aceasta simplă?

Domnul Dorin Recean:

Da.

Domnul Eduard Mușuc:

Da. Doamnă Președinte,

Eu vă rog frumos să înregistrați propunerea Frațiunii PCRM de a vota astăzi moțiunea simplă prin vot închis.

Pacientul... clientul... acceptă. Eu cred că formațiunile parlamentare la fel acceptă.

Să votăm în mod închis.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule deputat,

Am înregistrat propunerea dumneavoastră și rugămintea mea către domnii deputați prezenți în sală, să vorbească corect și respectuos în Sala de ședințe.

(*Rumoare în sală.*)

Următorul deputat care dorește să adreseze întrebări, domnul Chiorescu.

Domnul Iurie Chiorescu:

Domnule ministru,

Dumneavoastră, în debutul discursului, ați pomenit despre importanța Acordului de Asociere a Republicii Moldova la Uniunea Europeană și noi apreciem acest lucru.

Dar, domnule ministru, câți bani au fost alocați pentru reforma Poliției, inclusiv din resursele externe? Întrucât este clar că acum Poliția este mult mai... s-a schimbat la față, să spunem așa, este reformată și dotată. Dar, totuși, câți bani au fost alocați anume din sursele externe?

Domnul Dorin Recean:

Din resurse externe au fost alocate 42 milioane de dolari și peste 17 milioane de euro pe parcursul ultimilor doi ani.

Mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Chiorescu,

A doua întrebare.

Domnul Iurie Chiorescu:

Și a doua întrebare.

Domnule ministru,

Din câte am înțeles, astăzi a fost descoperită crima sau atacul de la „Metro”.
Și dacă este așa, dumneavoastră să confirmați sau să infirmați. În cazul în care,
într-adevăr, așa este, noi felicităm colegii de la Ministerul Afacerilor Interne.

Domnul Dorin Recean:

Nu comentez acest lucru. Este responsabilitatea Poliției și a procurorilor.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Stăți,

Vă rog.

Domnul Sergiu Stăți:

Mulțumesc.

Domnule raportor,

Vreau să vă... La început, aș vrea să spun că nu m-a inspirat în nici un fel
raportul prezentat de dumneavoastră, nici nu vreau să spun că a fost politizat. A
fost „nikakoi” și dumneavoastră v-ați „vîpendrit” aici, dar n-ați prezentat raportul
ministrului de interne.

Și acum propriu-zis întrebarea.

Se vehiculează foarte serios și cred că argumentat, deci învinuirile aduse
direct la adresa dumneavoastră referitor la epurările de cadre întreprinse în
Ministerul de Interne, inclusiv pe criterii politice. Și, de aceea, vreau să vă întreb,
ca să ne informați despre fluxul de personal sau, cel puțin, despre acei care au fost
concediați din cadrul efectivului Ministerului de Interne începînd cu 2009 și pînă
acum în 2014.

Mulțumesc.

Domnul Dorin Recean:

Mulțumesc, domnule deputat.

De la investirea mea am pus două criterii: eficiența și integritatea. Și iată că,
gradual, toți acei din Ministerul Afacerilor Interne, de la Poliție, Poliția de
Frontieră, Situații excepționale, Carabinieri care nu trec fie un test, fie altul, ori sînt
plecați, ori sînt nevoiți să plece.

Doamna Liliana Palihovici:

A doua întrebare, domnule Stăți.

Domnul Sergiu Stati:

Mulțumesc.

Domnule ministru,

Vă rog eu foarte mult să-mi răspundeți concret, v-am formulat o întrebare concretă și vreau să primesc un răspuns concret de la dumneavoastră, nu filozofie de..., dar concret: câte persoane au plecat de la Ministerul de Interne pe parcursul anilor 2009, 2010, 2011 și, respectiv, pînă în 2014, care au fost plecați din cadrul Ministerului de Interne? Concret.

Domnul Dorin Recean:

Pe parcursul anilor 2012 – 2014, aproximativ 35 la sută din efectiv nu a trecut fie testul de eficiență, fie testul de integritate, fie ambele.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Petkov.

Domnul Alexandr Petkov:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule ministru,

Chiar vreau acum un răspuns extrem de concret, luînd în considerație o rezonanță extrem de mare a cazului despre care o să vorbesc în continuare.

Acum o zi, a fost dată publicității investigația internațională a organizației OSSRP, cred că cunoașteți așa organizație, reflectată deja astăzi la „Euronews”, aceasta special pentru domnul Chiorescu, care spune despre succese. Potrivit acestei investigații, autoritățile și în special internele, domnule ministru, nu fac față traficului ilegal de armament, inclusiv în Ucraina în condițiile de război.

Domnule Recean,

În investigația respectivă nu se spune nici un cuvînt despre implicațiile fostei guvernări, numai meritele așa-numite ale guvernării din care faceți parte și de dumneavoastră personal.

Eu rog respectuos să ne aduceți claritate, cum jurnaliștii străini dau de traficantii de armament, care au fost eliberați de autoritățile moldave, iar ministerul condus de dumneavoastră poate doar să raporteze, chipurile, descoperiri spectaculoase. Eu rog un răspuns extrem de concret.

Domnul Dorin Recean:

Domnule Petkov,

În primul rînd, permiteți-mi să vă felicit, pentru că, pînă în 2009, „Rails Project” n-ar fi avut capacitatea și posibilitatea să investigheze orice în această țară. *(Aplauze.)*

Al doilea lucru foarte important. Dacă vă amintiți și citiți cu atenție știrile, atunci, în 2013, Poliția Republicii Moldova împreună cu procurorii l-au prins pe acest cetățean criminal, l-au întemnițat pentru 20 de ani, dar, pînă la urmă, așa s-a întîmplat că sistemul justiției i-a redus pedeapsa la șapte luni, după care el a plecat.

Eu acum mă bucur că celelalte instituții responsabile de aplicarea legii din Republica Moldova prind aceeași dinamică ca și dinamica reformării în cadrul Ministerului Afacerilor Interne și că la următoarea încarcerare a cetățeanului Druță nu se va mai repeta experiența de anul trecut.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Petkov,
A doua întrebare.

Domnul Alexandr Petkov:

Da. Vă mulțumesc.

Nu am primit un răspuns concret și asta vorbește despre lipsa responsabilității, în primul rînd, de către dumneavoastră și a respectului față de Parlament, domnule ministru.

A doua întrebare.

Domnule ministru,

Eu am chiar și acum în fața mea cîteva documente. Primul – despre implicarea unor angajați ai MAI în afacerile mafiei aurului și sînt, cel puțin, 12 SRL protejate de colaboratorii MAI. Și dumneavoastră cunoașteți acest lucru întrucît vi s-a raportat. Este copia de pe raport.

Doi. În cadrul ministerului se acordă grade militare persoanelor care nu merită și nu fac față lucrului, în primul rînd. Și, în al doilea rînd, nu corespunde această inițiere în grad a legii respective. Și aveți la acest subiect raportul șefului Direcției generale resurse umane. Cred că o cunoașteți dumneavoastră.

Dumneavoastră aveți în subordinea dumneavoastră un angajat care este adjunctul dumneavoastră, care, nefăcînd nici o lună în armată, are grad de colonel.

Spuneți-mi, vă rog, toate raportările care au fost raportate, toate raporturile le luați în considerație sau le anulați pur și simplu? Pentru că nu este nici o reacție. Și atunci putem vorbi de mușamalizarea unor cazuri criminale, în alte cazuri – a unor cazuri care nu corespund legii în totalitate.

Mulțumesc.

Domnul Dorin Recean:

Mulțumesc, domnule deputat.

Vă felicit din nou, pentru că ... (*Rumoare în sală.*) Deci vă felicit din nou, înțeleg că activitatea Ministerului Afacerilor Interne este mult mai transparentă acum. Nu știu despre ce exact vorbiți atunci cînd este vorba despre SRL-uri, aur ș.a.m.d.

Eu pe toți cetățenii Republicii Moldova îi încurajez atunci cînd cred că s-a comis o ilegalitate, să meargă imediat, dacă nu au încredere la Ministerul Afacerilor Interne, la Procuratură, CNA ș.a.m.d.

În ceea ce privește gradul de colonel al adjunctului meu. El a fost acordat în virtutea Legii nr.320 din decembrie 2012, conform legislației în vigoare.

Vă mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Precizare. Domnul Petkov.

Domnul Alexandr Petkov:

Doar o precizare, domnule ministru.

Iată, în nota informativă, eu am să citesc doar o jumătate din alineat. Vă aduc la cunoștință că angajatul MAI Constantin Bordian împreună cu alți angajați ai MAI, cât și șefa Camerei de Stat pentru Supravegherea Marcării a Ministerului Finanțelor Marina Margarint, au format o schemă criminală, conform căreia prejudiciază interesele economice ale statului în proporții deosebit de mari. Asta este pe masa dumneavoastră.

În raportul respectiv, despre care vorbiți dumneavoastră, șeful Direcției generale resurse umane Oleg Babin vă aduce la cunoștință că se aplică o politică selectivă privind expedierea în DGRU a ordinelor pe efectiv, fapt ce nu contribuie la relevarea timpurie a abaterilor la aplicarea procedurilor de personal și, astfel, la promovarea în gradul special de către factorii de decizie, urmează să se țină cont de prevederile de mai sus, care sînt legale. Și nu se ține cont. Eu v-am citat acum din notele care sînt și astăzi pe masa dumneavoastră.

Vă mulțumesc mult.

Domnul Dorin Recean:

Mulțumesc, domnule Petkov.

Încă o dată am să remarc faptul că Ministerul Afacerilor Interne devine o instituție mult mai transparentă.

Eu, în calitate de ministru, întotdeauna fac verificări în ceea ce privește procedurile interne. Și, respectiv, persoanele responsabile produc pentru mine rapoartele necesare. Și, în baza acestor rapoarte se iau deciziile pentru ajustarea sistemului, pe care dumneavoastră, din 2001 pînă în 2009, l-ați tot exploatat.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Grișciuc.

Domnul Simion Grișciuc:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Domnule ministru,

În urma insinuării unora precum că... care au dorit să arunce umbră asupra ministerului sau asupra ministrului, nu îmi dau seama cum că lucrurile nu merg tocmai bine sub aspect economico-financiar.

Am fost și eu unul dintre acei 21 care... s-a menționat astăzi că au semnat acolo o petiție, ca să vedem cum stau lucrurile. Știu că este raportul deja. Insinuările nu s-au cam adevărit.

Mai târziu, a apărut, din nou, în presa străină, așa cum s-a menționat, în ziarul „The Guardian” o informație precum că Chișinăul ar fi una din capitalele europene cu gradul cel mai înalt de criminalitate sau cel puțin a treia de la urmă.

Vreau să știu dacă aceste lucruri sînt adevărate. Dacă se întreprinde sau s-a întreprins ceva. Sau dacă nu este din nou o tentativă de a arunca umbră asupra lucrului ministerului.

Domnul Dorin Recean:

Mulțumesc, domnule Grișciuc, pentru această întrebare.

Unu. Trebuie să înțelegem că acel raport al... utiliza datele din 2009 și a fost produs în 2012. Dar, atenție, erau datele din 2009.

Iată, din 2009 pînă în 2013, indicele de omoruri per 100 de mii de locuitori a scăzut de la 6,7 la 3,1. Iar în acest an, avem în continuare o scădere cu aproximativ 20 la sută a ratei omorurilor.

Doamna Liliana Palihovici:

Ultimul deputat care va adresa întrebări este domnul Mîndru. (*Rumoare în sală.*) Noi am votat 45 de minute pentru întrebări și răspunsuri, care au trecut deja. Domnul Mîndru – extra timp. (*Rumoare în sală.*) Au fost și alte propuneri. Eu am supus votului. (*Rumoare în sală.*)

Doamnă Postoico,

Noi am votat.

Domnule Mîndru,

Vă rog, adresați întrebările.

Domnul Victor Mîndru:

Vă mulțumesc, doamnă Președinte.

Iarăși, domnule ministru, referitor la criminalitate. În informația prezentată de dumneavoastră, ați spus că problema creșterii criminalității este o legendă inventată.

Datele statistice oficiale ale ministerului ne dovedesc viceversa. Date concrete luate din informația de la minister. În prima jumătate a anului 2014, creșterea criminalității... o să vă dau exemplul acolo unde este cea mai mare: în Cantemir – plus 41,67%, Glodeni – plus 37, Șoldănești – 37, Ungheni – 32, Criuleni – 32 ș.a.m.d.

Spuneți, vă rog, această problemă a fost pusă în discuție în cadrul căreiva ședințe a Colegiului Ministerului Afacerilor Interne într-o stabilă pricinile și a elabora măsurile necesare de diminuare a acestei creșteri?

Vă mulțumesc.

Domnul Dorin Recean:

Mulțumesc, domnule Mîndru, pentru această întrebare. (*Rumoare în sală.*)

Acum, rog stimații deputații comuniști să asculte și răspunsul, pentru că este foarte important.

Am zis: nu trebuie să manipulăm cu aceste statistici. Și o să vă dau un exemplu. De exemplu, infracțiunile în legătură cu drogurile, creșterea lor, adică depistarea lor a crescut cu aproximativ 20 la sută. Mai departe. Infracțiunile economice depistate și administrate de către Poliție au crescut cu 30 la sută.

Evaziunile fiscale au fost depistate cu peste 135 la sută. Contrabanda a crescut... depistarea, cu peste 50 la sută. Avem mai departe creșterea numărului de șoferi descoperiți în stare de ebrietate la volan, creștere de peste 30 la sută.

Domnule deputat,

Dacă noi am fi vrut să avem statistică frumoasă, trebuia Poliția să nu lucreze și aceste creșteri pe care vi le-am spus eu și pe care le-ați remarcat și dumneavoastră, dar la nivel regional, ele nu aveau să aibă loc.

Deci noi trebuie să înțelegem ce înseamnă aceste statistici. Aceste statistici și această creștere reflectă o eficiență și o activitate mai bună a Poliției. (*Rumoare în sală.*)

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Mîndru,

A doua întrebare.

Domnul Victor Mîndru:

Vă mulțumesc.

A doua întrebare.

Dumneavoastră la prima întrebare... ca temperatura medie a bolnavului pe spital. A doua întrebare.

Domnul Dorin Recean:

Nu. Eu vorbesc despre cazuri foarte concrete, domnule deputat.

Domnul Victor Mîndru:

Domnule ministru,

Problemă socială, mai mult socială, care prevede colaboratorii dumneavoastră. Cred că sînteți la curent.

În Legea cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului pînă în 2009 era prevăzut articolul conform căruia în cazul în care colaboratorului poliției nu i se acorda spațiu locativ în termenul stabilit și în condițiile prevăzute de legislație, el avea dreptul la compensare. După cum știți, din 2009 a fost anulată această prevedere.

Noi, în 2013, am ieșit cu o inițiativă legislativă care prevede să restabilească acest drept pentru colaboratorii dumneavoastră.

Părerea dumneavoastră, susțineți acest proiect, nu îl susțineți? Vă rog.

Domnul Dorin Recean:

Domnule deputat,

Eu vă mulțumesc foarte mult. Dar permiteți-mi, totuși, să fac o remarcă avînd caracter politic, totuși.

Știți, în aprilie 2009, atunci cînd ați avut de ales între a asigura ordinea publică, a asigura securitatea cetățenilor pe de o parte, iar pe de altă parte să plecați în mod democratic de la putere, dumneavoastră, de fapt, ați ales să sacrificați copiii și să sacrificați polițiștii. (*Rumoare în sală.*)

Și de aceasta, mi-e foarte dificil să înțeleg grija dumneavoastră pentru polițiști, pentru că noi, în Legea nr.320, pe care am aprobat-o în decembrie 2012, am crescut, de fapt, gradul de protecție a polițistului.

Și anume. Avem prevederi în ceea ce privește achitarea pentru polițiști a concediilor de maternitate, pentru că dumneavoastră i-ați plătit în cazurile acestea cu o sută de lei. Noi am presupus și am prevăzut, și facem acest lucru ca, atât polițiștii, cât și mamele copiilor polițiștilor, să poată să aibă aceste alocații.

Mai departe. Noi, la Ministerul Afacerilor Interne, am făcut inventarierea activelor neutilizate și avem deja proiecte prin care vom da efectiv locuințe de serviciu pentru polițiști.

Avem prevederi clare în ceea ce privește retribuirea polițiștilor și membrilor familiilor polițiștilor atunci când este vorba despre deces sau vătămare gravă. În acest sens alocațiile au fost mărite.

Mai departe. Avem prevederi expres stipulate în lege pentru asigurarea medicală garantată de stat, inclusiv pentru membrii familiilor polițistului, inclusiv pentru tratamentul în instituțiile medicale ale Ministerului Afacerilor Interne.

Mai departe. Avem prevederi în Legea nr.320 în ceea ce privește indemnizații mai mari plătite în caz de eliberare de serviciu la pensionare, reducere sau lichidarea subdiviziunii corespunzător vechimii în muncă.

Tot, de asemenea, în Legea nr.320 există prevederi clare privind protecția socială a membrilor familiilor polițiștilor. Și este stipulat clar dreptul de călătorie a polițistului fără plată.

Prin urmare, domnule deputat, îmi este greu să văd cum vă îngrijiți. Dar vă rog să știți că Ministerul Afacerilor Interne și ministrul Afacerilor Interne are foarte multă grijă de polițiști. *(Aplauze.)*

Doamna Liliana Palihovici:

Vă mulțumesc, domnule ministru.

Timpul rezervat întrebărilor a expirat.

Continuăm dezbaterile prin luări de cuvânt. Avem mai mulți deputați înscriși cu luări de cuvânt.

Primul în listă este domnul Ion Ceban pe care îl invit la tribună.

Domnule Ceban,

Îmi cer scuze. Mai este încă raportul.

Domnule ministru,

Sînteți liber.

Raportul comisiei. Și după aceasta – luările de cuvânt.

Domnule ministru,

Ați vrut să mai spuneți ceva?

Vă rog.

Domnul Dorin Recean:

Eu doar am vrut să mulțumesc colegilor mei din Poliție, din Poliția de Frontieră, de la pompieri și salvatori și de la carabinieri, de la Biroul Migrației și Azil, cu care împreună am trecut prin acest efort de transformare.

Vă mulțumesc mult încă o dată, dragii mei colegi. (*Aplauze.*)

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule președinte al comisiei,
Vă rog, prezentați avizul comisiei.

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Stimată doamnă Președinte al ședinței,
Stimați colegi,

Comisia a examinat, în cadrul ședinței, moțiunea simplă asupra stării grave criminogene în țară, a politicilor în domeniul apărării ordinii și securității publice, precum și a activității Ministerului Afacerilor Interne, inițiată de către un grup de deputați, membri ai Frațiunii PCRM.

În ultimul an ministerul, și-a concentrat eforturile asupra implementării obiectivului Programului de dezvoltare strategică al MAI menită să asigure un suport consolidat în realizarea reformării instituționale, organizaționale și funcționale, sporirea gradului de siguranță și protecția cetățenilor, asigurarea transparenței și controlului activității în partea societății civile.

Totodată, menționăm că MAI a întreprins un complex de măsuri organizatorico-practice orientate către combaterea criminalității și menținerea ordinii de drept pe întreg teritoriul țării. Sporirea eforturilor de prevenire și combatere a factorilor criminogeni rămâne a fi o prioritate pentru MAI.

Subdiviziunile MAI desfășoară încontinuu acțiuni concrete ce contribuie la reducerea cazurilor de comitere a faptelor antisociale și la eficientizarea procesului de asigurare a securității personale a cetățenilor atât cantitativ, cât și calitativ, prin politici și intervenții menite să reducă potențialul infracțional și cauzele ce favorizează comiterea ilegalităților.

Accentul de bază va fi în continuare plasat pe modernizarea și ralierea la standardele europene în cadrul legislativ normativ și a procedurilor utilizate în activitatea cotidiană în vederea prestării serviciilor de înaltă calitate în domeniul afacerilor interne.

Reforma instituțională a sistemului afacerilor interne prezumă ca efect schimbarea percepției atât a cetățenilor, cât și a angajaților de la un model în care structurile de forță apără interesul statului, la un model în care acestea sînt în serviciul cetățeanului.

În contextul celor enunțate mai sus, precum și luînd în considerație raportul prezentat de ministrul afacerilor interne, nu s-au constatat confirmări asupra celor invocate în moțiunea de cenzură cu referință.

Totodată, comisia comunică despre imposibilitatea luării unei decizii finale pe marginea prezentei moțiuni din lipsa majorității voturilor.

Doamna Liliana Palihovici:

Vă mulțumesc și eu, domnule președinte.
Următorul subiect este... (*Rumoare în sală.*)
Către cine întrebări?

Dar nu este audiat președintele comisiei. (*Rumoare în sală.*) Care este întrebarea? (*Rumoare în sală.*) Pe marginea raportului? (*Rumoare în sală.*)

Domnul Garizan. (*Rumoare în sală.*)

Corect, acesta este aviz. Este aviz și întrebările țin doar de conținutul avizului, nu de alte teme. De avizul comisiei. Este aviz, repet încă o dată.

Domnul Garizan.

Domnul Oleg Garizan:

Госпожа Палихович,

Спасибо.

У меня такое впечатление, что вы ведете урок в классе, а не в Парламенте Республики Молдова находитесь.

Это мое частное мнение.

Doamna Liliana Palihovici:

Это ваше мнение. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Oleg Garizan:

Правильно, я его и высказываю. Да. Но мне приятно что вы его хоть услышали в конце концов. Теперь я хотел бы задать вопрос.

Александр Дмитриевич, этот вопрос, конечно, адресован не столько вам, сколько господину министру, и господин министр, если посчитает нужным, вам поможет.

У меня вопрос такого порядка. Мы с вами земляки, и те события, которые у нас были в Народном Собрании Гагаузии, когда ваш коллега по партии применил физическую силу к руководителям автономии, там много вопросов возникло с правомерностью деятельности именно правоохранительных органов.

Насколько полиция вела себя в данной ситуации правильно, по инструкциям, адекватно, как она должна была вести себя.

Вот у меня вопрос. Не кажется ли вам, что когда на следующий день после этих событий комиссара снимают с должности, это косвенное, не является ли косвенным признанием, что полиция вела себя неправильно, и когда через некоторое время комиссара восстанавливают в должности.

Вот логику данных назначений, снятий, как это можно объяснить, в том числе, конечно, господин министр может помочь. Это ему.

Вас спасла госпожа Палихович, господин министр. Вы бы могли сказать, что вы готовы ответить на все вопросы, но вы удрали с центральной трибуны.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnilor deputați,

Încă o dată vreau să vă zic că în Regulament... la aviz nu se adresează întrebări.

Am dat voie să adresați întrebări strict cu privire la conținutul avizului, nu la alte subiecte. Dacă întrebările nu vor fi adresate referitor la conținutul avizului, eu am să vă închid microfonul.

Dacă aveți ceva de spus.

Domnule Stoianoglo,

Aveți ceva de comentat?

Nu? (*Rumoare în sală.*)

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Eu pot... ce pot comenta despre activitatea care aparține ministrului afacerilor interne? (*Rumoare în sală.*)

Da, poftim.

Doamna Liliana Palihovici:

... de procedură, domnul Godea.

Domnul Mihai Godea:

Stimați colegi,

Eu am o chestiune de procedură și rog să nu vă supărați, n-are nici un sens dezbateră astăzi în Parlament. Dar, de procedură, comisia n-a adoptat raportul și nici avizul. (*Rumoare în sală.*)

La ce răspunsuri... asupra la ce să răspundă domnul președinte Stoianoglo? (*Rumoare în sală.*)

Doamna Liliana Palihovici:

Stimați colegi,

Eu mai repet încă o dată, Regulamentul nu prevede întrebări referitoare la avizul comisiei. Citiți-l mai atent.

De procedură, domnul Ghimpu.

Domnul Mihai Ghimpu:

Mulțumesc.

Domnule președinte al comisiei,

Spuneți, vă rog, ce ține de aviz, dar fiți atent, dumneavoastră sînteți președintele comisiei, Poliția... Primăria municipală sau alte primării are în subordinea sa poliție sau nu?

Și cine răspunde de faptul dacă în microbuze oameni stau în picioare și încalcă regulile de circulație?

Că ministrul a spus că...

Doamna Liliana Palihovici:

Întrebarea nu este referitoare la avizul, la conținutul avizului comisiei, domnule deputat. (*Rumoare în sală.*)

Nu este.

Domnule Ghimpu,
Întrebarea nu ține de conținutul avizului comisiei.
Da, vă rog, finalizați-vă gândul.

Domnul Mihai Ghimpu:

Mulțumesc.

Domnule președinte,

Avizul dumneavoastră nu corespunde cu realitatea. Cum de ați venit cu așa aviz dumneavoastră în sală. Realitatea în societate este alta.

Uitați-vă exemplul de alaltăieri cu Primarul General. *(Rumoare în sală.)*

Doamna Liliana Palihovici:

De procedură, domnul Streleț.

Domnul Valeriu Streleț:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

De fapt, este absolut evident că întrebările care ar putea urma vor fi la fel de ridicole ca și cea care a fost acum enunțată.

De aceea, invoc dreptul Frațiunii de a propune, în baza articolului 108, să încheiem aceste dezbateri la această etapă, fiindcă ne dăm seama că va fi doar un show al absurdului.

De aceea, vă rog, în conformitate cu articolul, să puneți la vot închiderea dezbaterilor la acest...

Doamna Liliana Palihovici:

Supun votului propunerea înaintată. Cine este pentru încheierea dezbaterilor? *(Rumoare în sală.)*

Cu votul majorității, dezbaterile au fost încheiate.

Avem o listă cu deputați care s-au înscris pentru luări de cuvânt.

Primul în listă este domnul deputat Ceban. Vă rog. *(Rumoare în sală.)*

Domnule Ceban,

Vă rog să vă începeți luarea de cuvânt.

Domnul Ion Ceban:

Nu, ei se revoltă foarte corect.

Dumneavoastră, stimați colegi,

Ieri ați ratificat, alaltăieri ați ratificat un acord internațional.

Or, astăzi despre ceea ce vorbiți, democrație, valori și tot așa mai departe nu corespunde absolut realităților.

Este normal ca acei care au înaintat o moțiune de cenzură să pună toate întrebările pe care le au. Este o procedură democratică și este nenormal atunci când... Nu, nu le-au pus. Nici eu n-am pus. Eu am vrut să pun o întrebare, două, dar n-am avut această ocazie.

Eu am să încerc să fiu foarte succint, domnilor deputați, stimate domnule ministru. Eu am ascultat cu mare atenție raportul, am ascultat cu mare atenție întrebările și răspunsurile la aceste întrebări.

Domnule ministru,

Eu am o senzație foarte proastă. Deci 21 de deputați din fracțiunea care v-a investit în funcție pot spune că au un vot de neîncredere față de ceea ce faceți. Chiar așa. *(Rumoare în sală.)*

Instituțiile internaționale constată unele grave abateri și încălcări. Dumneavoastră spuneți că nu este adevărat. Presa locală ne spune foarte multe lucruri în fiecare zi despre crimele grave și excepțional de grave, despre furturi, despre faptul că am ajuns, în stradă, mașinilor să le fie scoase roțile și tot așa mai departe și dumneavoastră spuneți că lucrurile acestea nu există, ne arătați niște rapoarte.

Presa internațională constată lucruri extrem de grave.

Ori dumneavoastră vă faceți, domnule ministru, mă scuzați, mort în păpușoi. Corect.

Domnule ministru,

Eu când am ascultat ce spuneți dumneavoastră despre faptul că există respect față de polițiști, pe de o parte, pe de altă parte, faptul că polițiștii respectă reformele pe care le-ați făcut dumneavoastră, eu am impresia că dumneavoastră nu vorbiți nici cu oamenii, dar nici cu acei pe care-i aveți în subordine. *(Rumoare în sală.)*

Timpul trece. Eu mă descurc, nu aveți grijă.

Ca să-mi continui gândul.

Domnule ministru,

Eu am citit cu atenție raportul Ministerului Finanțelor, eu citesc sistematic rapoartele Curții de Conturi, presa, eu mă uit sistematic la statistici și vreau să spun că ceea ce numiți dumneavoastră reformă, este, de fapt, un coșmar în domeniul Poliției.

Dumneavoastră când ați venit, ați venit ca o persoană tânără la conducerea unui minister, din mediul de afaceri, o persoană cu rucsac în spate, o persoană care ați spus că veți face reformă în stilul celor care au fost făcute în Georgia. Așa am auzit eu.

Ce avem în momentul de față? O reformă din care au fost duși foarte mulți profesioniști afară, oameni care, într-adevăr, erau cu integritate, oameni care erau profesioniști în domeniu și oameni care știau să muncească, pe ceilalți i-ați lipsit absolut de garanțiile sociale. Ne-ați vorbit de niște lucruri la maternitate sau nu știu ce. Întrebați polițiștii dacă se simt ei confortabil după reformele dumneavoastră. Pe ei întrebați-i.

Și dacă îi întrebați pe ei, veți înțelege de ce rata criminalității crește. Nu ceea ce ne arătați dumneavoastră. Pentru că de mult timp n-am mai avut ca unele cărucioare, ca telefoanele mobile să fie furate, ca roțile de la mașină să fie furate, oglinzile de la mașină. Ca omorurile, despre care n-ați vorbit astăzi, începând cu Basarab, Țurcanu, cele de la Durlești ș.a.m.d. Spuneți-mi un omor grav sau

excepțional de grav care a fost descoperit de către MAI. Și dumneavoastră ne veniți aici cu statistici.

Domnule ministru,

Eu vreau să vă întreb, există rapoarte foarte clare despre delapidări de fonduri, nu 10 mii de lei, nu 50, nu 100 de mii de lei, dar sînt milioane de lei despre care se spune că au fost furate de la MAI cu suportul conducerii. Este un lucru absolut de grav. Eu mă refer la acei 21 de deputați care au sesizat și la mulți alții.

Oameni buni,

Lucrurile acestea sînt absolut grave.

Reforma la sat. Fără polițist, reforma... și sub conducerea dumneavoastră se fac furturi de fonduri, inclusiv din sumele alocate de către instituțiile... *(s-a întrerupt.)*

Domnule ministru,

Eu v-aș sugera să fiți foarte prudent. Pentru că ați spus că reformele au fost în stilul celor georgiene, să nu ajungeți ca primarul din Georgia, din Tbilisi, pentru că aveți toate șansele, ținînd cont inclusiv de colegialitatea oamenilor pe care îi aveți în partid. Pentru demisie în mod categoric.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Gheorghe Anghel.

Deoarece am mai mulți deputați din partea Frațiunii Comuniste, vă rog să-mi spuneți cine vorbește în numele Frațiunii? Cui să-i dau timpul de 7 minute? Dumneavoastră? OK.

Domnul Gheorghe Anghel:

Onorat Parlament,

Stimați deputați,

Starea criminogenă din țară a căpătat proporții îngrozitoare. Potrivit unui studiu recent al Organizației Națiunilor Unite la capitolul „Criminalitate”, municipiul Chișinău se află pe primul loc dintre orașele europene unde acest indicator este cel mai înalt.

Noi, deputații Frațiunii Partidului Comuniștilor, deja ani la rînd, batem alarma cerînd audieri parlamentare cu participarea Procurorului General, ministrului de interne în legătură cu această situație. Refuzul majorității parlamentare, dar și al instituțiilor respective de a pune în discuție acest subiect, pe de o parte, vorbesc despre faptul că guvernarea nu împărtășește această îngrijorare de care este pătrunsă, de fapt, întreaga societate. Iar pe de altă parte, că dumneavoastră, stimați colegi ai Coaliției majoritate, nu doriți să schimbați această stare de lucruri.

Pe zi ce trece, devine tot mai evident că creșterea bruscă a criminalității este rezultatul logic al activității guvernării din ultimii cinci ani, sînt roadele pe care le culegeți în urma așa-numitor reforme. Reforma în Ministerul de Interne, pe care, în viziunea dumneavoastră, ați efectuat-o deja, a avut ca rezultat dezorganizarea

activității acestei instituții, iar autoritatea ei în fața populației s-a prăbușit pînă la un nivel de neînchipuit pînă acum.

Încercările de a face schimbări în MAI nu numai că au fost stîngace, nechibzuite, neprofesioniste, dar și dăunătoare sistemului de ocrotire a ordinii de drept. Modificarea structurii ministerului și a subdiviziunilor teritoriale a redus din capacitatea Poliției de a interveni operativ. De exemplu, crearea Inspectoratului Național de Patrulare care a preluat funcțiile Poliției Rutiere în partea ce ține de patrularea rutieră, scoaterea lor din subordinea inspectoratelor raionale de Poliție, avînd în vedere și dotarea lor tehnică, a diminuat posibilitatea serviciilor operative de a reacționa pe urme fierbinți la descoperirea crimelor și reținerea infractorilor pe urme fierbinți.

Nu-i clar de ce și subdiviziunile teritoriale ale Poliției de Frontieră nu intră în componența inspectoratelor teritoriale de Poliție? Astfel, ca și Patrula Rutieră, ele nu pot fi implicate în acțiuni comune. În așa mod, Poliția Criminală, rămasă de una singură, nu reușește să facă față responsabilităților care-i revin. În primul rînd, din cauza că nu este dotată din punct de vedere tehnico-material.

De exemplu, 20 de colaboratori ai Poliției Criminale din raionul Ștefan Vodă au la dispoziție un singur automobil de modelul „VAZ 2107” cu vîrsta de peste 15 ani. În general, la capitolul „Asigurarea tehnico-materială” se creează impresia că Poliția a fost lăsată în voia sorții și nu mai este finanțată de la stat.

Polițiștii sînt nevoiți să întrețină, să repare și să alimenteze automobilele de serviciu din cont propriu. Din salariu ei achită serviciul corporativ al telefoniei mobile, utilizate în interes de serviciu. Deja al treilea an de cînd polițiștii nu mai sînt dotați cu uniformă de serviciu. S-a ajuns pînă la aceea că polițiștilor nu li se mai eliberează nici măcar legitimații de serviciu.

Peste 1/3 din polițiști în loc de legitimație poartă cu sine o foaie de hîrtie standard A4 numită de ei „prostire”. Cum credeți, domnule Recean, care este credibilitatea cetățenilor față de polițiștii îmbrăcați în civil care prezintă astfel de documente? Acestea sînt doar cîteva detalii sumbre din realitatea crudă a condițiilor în care sînt impuși să activeze polițiștii.

Pentru a descrie mai larg situația, nu este suficient timpul regulamentar pentru această luare de cuvînt, dar cred că nici nu este necesară. Domnul Recean știe cu mult mai bine care este situația reală, este obligat s-o cunoască mai bine ca orice. Întrebarea este: de ce s-a ajuns la aceasta? De ce dumnealui nu intervine către Guvern, către Parlament cu propuneri concrete care ar contribui la ridicarea calității serviciului instituției pe care o reprezintă?

Sînt foarte multe semne de întrebare la care parțial găsim răspunsuri luînd cunoștință de rezultatele inspectării financiare tematice a activității economico-financiare a Ministerului de Interne, efectuate de către Ministerul Finanțelor. Iată cîteva extrase din nota informativă a acestei inspectări.

În rezultatul verificării corectitudinii desfășurării de către MAI a achizițiilor publice au fost constatate ilegalități la procurarea produselor petroliere pentru anul 2014 la prețuri majorate neîntemeiat cu un milion 710 mii lei. În baza contractului nr.141 din 20 decembrie 2012, între MAI și „DAAC Auto” – SRL au fost procurate 90 de automobile „Škoda Rapid Active” la prețul de 12 437 euro fiecare,

în pofida faptului că pe site-ul oficial al agentului economic menționat prețul autoturismului de acest model era indicat de 11 200 sau cu 1 237 euro mai puțin. Astfel, suma totală plătită suplimentar a constituit 111 335 euro sau 2 milioane 115 mii lei.

La fel, s-a constatat că, pe parcursul anilor 2012 – 2013, pentru serviciile de telefonie mobilă, prestate de către Întreprinderea „Moldcell” – SA, MAI a suportat cheltuieli neîntemeiate în sumă totală de un milion 490 mii lei.

Au fost depistate cazuri când MAI și subdiviziunile acestuia au achiziționat mărfuri și servicii în baza licitațiilor publice, organizate de către grupul de lucru al MAI, care, la evaluarea ofertelor, n-a studiat pe deplin piața de desfacere, inclusiv cea internațională.

Prin ce, la efectuarea decontărilor cu intermediari, au fost suportate cheltuieli suplimentare în sumă totală de 3 milioane 842 de mii de lei.

Și tot așa, sute de mii și milioane de lei supraplătite la lucrări și materiale de construcție, la procurarea echipamentului, confecționarea uniformei etc.

Dar vîrf la toate este ceea ce s-a constatat la Departamentul Poliției de Frontieră, unde inspecția financiară a stabilit că, citat: „în anii 2012 – 2014 Departamentul Poliției de Frontieră a beneficiat de 9 proiecte, programe de asistență în valoare totală de 49,3 de milioane de euro și 23 de milioane de dolari SUA. Conform cursului oficial al leului la data începerii proiectelor, programelor, circa un miliard de lei. În evidența contabilă a Departamentului Poliției de Frontieră al MAI, fiind înregistrate bunuri materiale în valoare totală de numai 234 milioane de lei.” Astfel... (*Rumoare în sală.*) A-a-a, încă o dată suma.

Doamna Liliana Palihovici:

Vă trece și minutul pe care vi l-am adăugat.

Domnul Gheorghe Anghel:

Vă rog frumos, nu mă întrerupeți.

Acestea sînt doar o parte din delapidările de fonduri care au dus... care au loc în MAI. (*Rumoare în sală.*)

Eu nu cunosc în ce măsură este implicat în aceste afaceri ministrul de interne domnul Dorin Recean, însă este cunoscut faptul că despre încălcarea legislației de către grupul de lucru pentru achiziții publice al MAI, inspecția financiară a informat conducerea ministerului după finisarea inspectărilor efectuate pe parcursul anului 2013. Însă conducea MAI nu a reacționat.

Despre toate acestea și încă multe alte nereguli în cadrul MAI, diplomatic fiind spus, stimați colegi din Coaliția majoritară, sînteți foarte bine informați. Acum, după ce, alaltăieri, cu mare fast și entuziasm exagerat, ați depus jurămîntul în fața ambasadurilor europene, promițînd că o să luptați...

Moțiunea de astăzi este și primul test cît de sinceri sînteți în dorința de a construi o Moldovă europeană. Ca să nu picați testul, ca și liceenii bacul, eu v-aș sugera ideea, așa cum zice un coleg de-al vostru, să procedați așa cum se procedează în țările europene.

Votați demisia ministrului de interne. Iar Procuratura Generală să aplice legea, dînd o apreciere juridică.

Încă o dată, dacă nu ați auzit, vă spun că la Departamentul...

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule deputat,

Dumneavoastră ați avut deja de 3 ori depășirea termenului. (*Rumoare în sală.*)

Vă rog, eliberați tribuna centrală.

Următorul vorbitor este Anatolie Gorilă.

Vă rog să țineți cont că aveți la dispoziție 5 minute.

Domnul Anatolie Gorilă:

Mulțumesc.

Da. Două, două, doamnă Guțu. (*Rumoare în sală.*) Una. Una.

Stimați deputați,

Eu îmi cer scuze, nu m-am pregătit special să ies în fața dumneavoastră (*rumoare în sală*), dar, văzînd comportarea rușinoasă chiar a domnului ministru, chiar rușinoasă, și ascultînd raportul fenomenal în ghilimele pe care l-am auzit astăzi, am hotărît să ies, să vă spun cîteva cuvinte. Ascultînd raportul domnului ministru, eu mi-am adus aminte de o emisiune pe care nu demult am văzut-o, unde domnul Prim-ministru actual se lăuda, la o întîlnire cu cetățenii de la Nordul Moldovei că, de cînd a venit la putere, Moldova s-a prefăcut într-un șantier mare. Eu am fost timp de o lună în 10 raioane și cam acest șantier nu l-am văzut. Nu știu unde l-a văzut domnul Leancă, dar cam nu este acest șantier în Moldova. Fix așa, astăzi, am auzit... (*rumoare în sală*), ascultați, ascultați. Fix așa, astăzi, am auzit în cuvîntarea, în raportul domnului ministru. De vreo 10 ori s-a accentuat cuvîntul „reformă”.

În primul rînd, domnule Recean, dar și stimată majoritate parlamentară, vreau să vă aduc la cunoștința dumneavoastră că din 1992 nici o guvernare nu a putut reforma Ministerul Afacerilor Interne, nici una. Și nici dumneavoastră nu ați făcut-o. Nici dumneavoastră, nici guvernarea actuală, nici guvernarea precedentă și nicidecum domnul Recean.

La domnul Recean s-a primit un element în reforma pe care el o numește reformă. El, din motive politice, a curățat ministerul. Iată pentru aceasta puteți să îi puneți nota 10. Pe jumătate i-a fugărit, jumătate s-au dus singuri. Iată tot ce a făcut domnul Recean. (*Rumoare în sală.*)

Acum, despre reformă. Iar mă adresez către domnul Recean.

Domnule Recean,

Să mă scuzați, dar nu v-ați dus... nu v-a dus nici pe dumneavoastră, nici pe locuitorii dumneavoastră mintea și capul, fără obidă, ca să născociți măcar un proiect de reformă al vostru să fie. Nu l-ați luat de la gruzini, cum ați spus, chiar l-ați furat de la români.

Și dați-mi voie să vă dau citire unui mic alineat dintr-un articol. Este ziarul de astăzi. Este în limba rusă și vi-l citesc, să mă scuzați.

„Сходства между структурами и под ведомостями МВД двух стран – Молдовы и Румынии. Генеральный инспекторат полиции в Молдове. Генеральный инспекторат полиции в Румынии. Служба гражданской защиты и чрезвычайных ситуаций la noi. La români Инспекторат гражданской защиты и чрезвычайных ситуаций. Пограничная полиция la Moldova. Пограничная полиция în România. Департамент войск карабинеров în Moldova, Jandarmerie în România. Бюро по миграции и беженцам. Инспекция по миграции и беженцам. Служба внутренней безопасности и борьбы с коррупцией și fix așa și în România”. (*Rumoare în sală.*) Ascultați-mă, ascultați-mă.

Stimați deputați,

Ca să vedeți rezultatele reformei cu care se laudă domnul Recean, eu l-aș sfătui pe domnul Recean să facă o deplasare spre orașul Cahul, spre raionul Cahul. Și rezultatele reformei o să le vadă pe marginea drumului la Leova, Hîncești, la Cantemir. Pe marginea drumului cum stau reformele cu mâna întinsă și cu „papka” subțioară. Eu am în vedere polițiștii din sector. Cum stăteau 30 de ani în urmă pe marginea drumului, fix așa stau și acum. Și pierd jumătate de zi ca să ajungă la locul de lucru.

Este o mare deosebire de 30 de ani în urmă și de ziua de astăzi. Dacă 30 de ani în urmă șoferii se opreau și le acordau ajutor, astăzi nu se oprește nimeni. Aceasta dovedește încă o dată cum merg reformele cu care vă laudați. Și arată atitudinea cetățenilor Moldovei față de Poliție și față de Ministerul Afacerilor Interne.

A doua vreau să vă aduc la cunoștință, stimați prieteni. Cum vă uitați dumneavoastră la așa un element de reformă când Serviciul Securitate Internă dă aviz negativ în privința a 260 de colaboratori de poliție, care au toți dosare și care trebuiau să fie avansați în grad și în funcție, aviz negativ, dar ministrul afacerilor interne personal semnează toate documentele și toți au fost avansați și în grad, și în funcție. Frumos? Iată acesta este un element de reformă.

Mai departe. Vreau să vă aduc la cunoștință cele mai proaspete cifre. Așa o notă privind activitatea de combatere a corupției în organele afacerilor interne pe parcursul a 3 luni anul 2014. Pe parcursul a 3 luni 2014, au fost depistate 28 de infracțiuni de corupție. Respectiv cu 12% mai mult decât în anul 2013.

Analiza cifrelor de acte de corupție comise de către colaboratorii de Poliție denotă creșterea cu 91%, stimați prieteni, a numărului faptelor...

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule deputat,

Termenul dumneavoastră a expirat. Eu i-am dat 2 minute în plus deputatului care a vorbit în numele Frațiunii. Scuzați, aceasta este. (*Rumoare în sală.*) 30 de secunde, să vă finalizați gândul.

Domnul Anatolie Gorilă:

Mulțumesc.

Cu 91% a numărului faptelor de corupție pasivă cu un grad de pericol social sporit săvârșite de către polițiști, prin estorcarea și primirea mitei, pentru a nu trage la răspundere penală infractorii suspectați de săvârșirea infracțiunilor.

De asemenea, au fost curmate tentativele colaboratorilor de poliție corupți de a săvârși trafic de influență asupra ofițerilor de urmărire penală și procurorilor.

Astfel, în perioada de referință au fost următoarele genuri de acte de corupție comise de polițiști...

Doamna Liliana Palihovici:

30 de secunde au expirat.

Domnule deputat,

V-am rugat să vă finalizați gândul, dumneavoastră ați început să citiți de la început. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Anatolie Gorilă:

Vă mulțumesc și vă felicit cu reformele pe care le-ați efectuat în cadrul Ministerului Afacerilor Interne.

Doamna Liliana Palihovici:

Următorul vorbitor – domnul Deliu.

Domnul Tudor Deliu:

Stimați colegi,

Mă bucur că comparațiile făcute de domnul Gorilă încă o dată ne demonstrează că ne aliniem la standardele europene.

Cred că deja ați înțeles că ori de câte ori Partidul Comuniștilor va încerca să vină cu o moțiune, fie simplă sau de cenzură, nu voi ezita să mă implic, pentru a da o replică celor care își cîntă ultimul marș și cu disperare încearcă să-i schimbe acordurile.

Și epopeea moțiunilor continuă. De această dată tunurile sînt îndreptate asupra Ministerului Afacerilor Interne.

Stimați deputați comuniști,

Chiar de la începutul moțiunii aduceți o serie de învinuiri la adresa conducerii ministerului. Vreau să vă asigur că am cîte un contraargument pentru fiecare din ele, dar nu voi insista asupra lor și asta deoarece, ca de obicei, în asemenea situații, manipulați cu probleme identificate pe anumite sectoare și le transformați în unele generale pentru întreaga societate.

În primul rînd, vreau să vă spun că unul din motivele pentru care oamenii recurg la diverse acțiuni infracționale este calitatea vieții. Iar calitatea vieții, stimați comuniști, nu a fost generată de Ministerul de Interne sau de actuala guvernare, ci de voi, care ani la rînd ați hrănit oamenii doar cu promisiuni gen „Satul moldovenesc”, Strategia de eradicare a sărăcirii, al căror efect a fost zero și, respectiv, determinînd oamenii să plece peste hotare sau să recurgă la gesturi disperate.

Și dacă tot apelați la această statistică, atunci nu manipulați și dați cifre, și nu doar cele care vă convin. Sau poate acei care v-au asistat la scrierea motiunii nu au reușit să dea de datele Biroului Național de Statistică, care spune cu totul altceva.

Desigur, există și poziții unde numărul infracțiunilor înregistrate, atenție, stimați deputați, anume înregistrate, a crescut, iar aceasta se datorează reformelor inițiate de Ministerul de Interne, prin care oamenii și-au recăpătat încrederea în această instituție și se adresează pentru a-i apăra, a le apăra drepturile, iar acei de la Ministerul de Interne, la rîndul lor, nu caută să mușamalizeze cazul, ci îl înregistrează și pornesc cauzele de rigoare.

Cetățenii au tot mai mare încredere în această instituție, iar despre acest lucru vorbesc și sondajele de opinie care demonstrează percepția oamenilor, și nu poziția partidelor sau motivul cuiva în conducerea acestora.

Ce ține de reforme, stimați deputați comuniști, aveți noroc de pașaportul diplomatic care vă dă coridor verde peste tot, inclusiv în țările Uniunii Europene unde acum, miercuri, în timpul ratificării Acordului, așa, mai moldovenește, ați șters putina din sală și rușine să vă fie.

Dar impresia oamenilor despre ceea ce a avut loc în Republica Moldova este cu totul alta decît cea pe care v-o închipuiți.

Poliția de Frontieră nu mai este grănicerul sovietic care te strivește cu privirea la verificarea actelor, Poliția Rutieră are nu doar un alt aspect și nume, care, apropo, este unul mai prietenos, dar și o altă mentalitate. Camerele de supraveghere aduc corecțiile necesare și nu iartă pe nimeni. Eu v-o spun din propria experiență.

Stimați autori ai motiunii,

Nu ar strica dacă v-ați uita la moțul din fruntea dumneavoastră.

Mai țineți minte de dosarul „heroina”, cel „cu sacii de fasole”? S-a rezolvat? (*Rumoare în sală.*) Cred că da, dar pentru voi, ați obținut ceea ce a urmat. Poate vă simțiți deranjați de faptul că tot acei de la Ministerul de Interne au găsit la domiciliul activistului vostru arsenalul de arme?

De fapt, eu personal mă pricep de unde vine această motiune. Probabil, de la lacrimile unora răpiți în toamna anului 2010, care încă nu s-au uscat, iar colegii lui nu i-au spus adevărul. (*Aplauze.*)

Stimați colegi,

Reformele demarate de Ministerul Afacerilor Interne sînt pentru modernizarea societății, protejarea fiecărui cetățean și corectarea celor care admit abateri. Toate acestea le dorim și noi, motiv din care vă îndemn să respingem această motiune, căci, mă rog, ne așteaptă următoarea pe care ați depus-o ieri.

Dar, probabil, Partidul Comuniștilor nu poate face altceva decît să se moțăie cu motiunile.

Mulțumesc. (*Aplauze.*)

Doamna Liliana Palihovici:

Următorul deputat pe care-l invit la tribuna Parlamentului este domnul Petkov.

Domnul Alexandr Petkov:

(Rumoare în sală.) ... Ioane,

Să te uiți la tine.

La... start mai puneți o dată.

Ar fi bine, domnule Recean, să fiți, cel puțin, mai sincer cu deputații și mai îndrăzneț în rapoartele dumneavoastră, măcar la fel cum atunci când, în fața Parlamentului, ați recunoscut că oligarhul Plahotniuc a fost monitorizat de Interpol chiar în perioada când ispășea mandatul de prim-vicepreședinte al Parlamentului.

Dar vedem că îndrăzneala s-a epuizat sau chiar a fost acoperită de substanța la care țineți cel mai mult. Am în vedere asfaltul.

Ați încercat să ne aduceți niște exemple de ameliorare a situației criminogene și văd că ați uitat că vă mai aude și lumea din afara Parlamentului. Și toată lumea cunoaște că cifrele din raportul dumneavoastră, domnule Recean, nu corespund situației reale. Sînteți la al cincilea an de guvernare și e cazul deja să răspundeți pentru faptele admise de dumneavoastră. Or, unul din rezultatele guvernării dumneavoastră este chiar creșterea ratei de criminalitate. Am vorbit deja despre cazul armamentului care se vinde sub ochii poliției, caz reflectat pe larg de structurile europene. Am vorbit despre cazurile de acordare a gradelor speciale la MAI, contrar dispozițiilor legale.

Dumneavoastră dezinformați aici, de la tribuna Parlamentului, întreaga societate, uitînd să spuneți măcar un cuvînt de scuză în cazul jurnalistului Ungureanu, care a îndrăznit să meargă împotriva mafiei...Cavaliuc, Bodrug, Recean. Ne spuneți aici povești că, pînă în 2009, nu se putea de făcut investigații și uitați de cazul de intimidare a jurnalistului de investigație Ungureanu, care a fost arestat în ziua de vineri cu aplicarea măsurilor inumane față de acesta.

Am așteptat astăzi și întrebări din partea Frațiunii PD, ai căror șefi controlează CNA, care investighează pe marginea dosarului penal privind delapidări în proporții deosebit de mari, peste un miliard de lei, dosar în care figurează numele ministrului de interne Recean.

Sau, stimați colegi, s-a făcut iarăși un schimb de bacșișuri.

Domnule Recean,

Puteți să vorbiți multe și frumoase despre ceea ce vedeți cu ajutorul dispozitivului din rucsac, însă starea reală este cunoscută de polițiștii care și-au păstrat demnitatea în pofida înjosirilor la care sînt supuși în activitățile lor cotidiene.

Anume ei, rudele lor, cunosc foarte bine că sînt impuși să procure din banii lor uniforme. Cunosc realitatea și primarii care sînt impuși să contribuie din propriile fonduri iarăși pentru procurarea uniforme de la SRL-uri controlate de conducerea MAI și a Guvernului.

Ceea ce faceți dumneavoastră, domnule ministru, cu polițiștii, cu populația nu este decît un genocid. Legea în stradă astăzi fac criminalii care, din celule, aranjează vînzări de armament, de droguri, aranjează și unele proiecte de lege în Parlament.

Pentru aceasta, domnule Recean, trebuie să răspundeți în fața legii.

La dubă și demisie. *(Aplauze.)*

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Butmalai. Vă rog. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Ion Butmalai:

Eu, stimați colegi,

Nu știu cine și-a uitat ochelarii aici. (*Rumoare în sală.*)

Pur și simplu dumneavoastră ați și uitat în ce țară trăiți, dar eu o să vă aduc aminte dacă...

Și cineva și Coca-Cola și-a uitat-o aici. (*Rumoare în sală.*)

Onorat Parlament,

Stimați colegi,

Vă rog liniște, pentru că unul dintre antevorbitori seamănă cu Beria. M-am uitat taman acum în Internet și-i leit, curat Beria.

Ceea ce ține de moțiunea simplă de astăzi. Vreau să vă menționez, stimați colegi, că așa ne este sortit, asta ne este soarta și destinul, am avut în 2012, 2013, 2014 o sumedenie de moțiuni de cenzură împotriva Guvernului al Coaliției pro-europene. Cred că comuniștii nu mai au cu ce se ocupa și au venit cu o moțiune simplă ...

Doamnă Postoico,

Vă rog foarte frumos, nu-mi dezbateți gândul, căci eu am să vă spun ceva suficient... Eu sînt la guvernare și o să-mi dea 10 minute, iacă o să vedeți. (*Rîsete în sală.*)

La această moțiune simplă eu... mai glumim, mai degajăm situația, dar v-aș propune, pentru că noi, aseară, am fost cu colegul meu, deputatul Cimbriciuc, în Parcul „Valea morilor”, am depus, împreună cu conducerea Academiei de Poliție „Ștefan cel Mare” de la Ministerul Afacerilor Interne din Republica Moldova, 365 de lumînări și am depus și flori la acei tineri care, în 1992, și-au dat viața pentru independența și suveranitatea Republicii Moldova. Și aș solicita un minut de reculegere pentru acești 365 de patrioți care și-au sacrificat viața. Vă rog, stimați colegi, un minut de reculegere pentru acești tineri. (*Se păstrează un minut de reculegere.*) Vă mulțumesc foarte mult.

Pentru că, datorită acestor tineri care, în 1992, au mers la luptă cu niște simple bastoane de cauciuc și cu niște scuturi... am fost și eu participant la acele evenimente și vreau să mă închin acestor polițiști care... Dumnezeu să-i ierte, și sînt o grămadă de polițiști care sînt în viață, sînt veterani, sînt combatanți și noi trebuie să cinstim memoria acestor cetățeni, acestor polițiști.

Eu am să fiu succint în continuare, pentru că mulți dintre dumneavoastră nu cunosc ce înseamnă reformă. O reformă bună în Ministerul Afacerilor Interne nu durează o zi, nu durează două zile, durează foarte mult, pentru că clanurile, piramidele și lanțurile care sînt acum rupte, distruse este foarte greu din partea conducerii Ministerului Afacerilor Interne... Și, cu regret, vreau să vă spun că este de recunoscut, pentru că domnul ministru nu are experiență în acest domeniu, însă are nevoie de susținere. Și vreau să vă mai spun cu certitudine: ministrul de interne, domnul Recean, a fost votat de Coaliția Pro Europeană, cînd o să fie

nevoie noi o să-l demitem. Dumneavoastră nu aveți grijă de aceasta și nici dreptul moral nu aveți să-l demiteți.

Pentru trecut. Colegii au menționat de la această tribună a poporului acele cazuri de heroină și multe altele. Și vreau să vă spun că pe timpul comuniștilor, când Papuc activa în grad de general și cu diplomă falsificată, voi nu vedeți. Și pe timpul guvernării comuniste nu a fost așa să fie ca ministrul să vină să raporteze în fața Parlamentului sau în fața cetățenilor, îndeplinea ordinele criminale date de Voronin, a primit general și la ziua de astăzi ceea ce ține de trecut.

La 7 aprilie 2009, încrederea în Poliție a scăzut datorită vouă, comuniștilor, deoarece ați mers la niște chestiuni pentru care nu veți fi iertați niciodată. Mai mult ca atât, ați maltratat tinerii și Republica Moldova, la ziua de astăzi, întoarce pagube materiale acelor tineri care au protestat pașnic.

Ceea ce ține de inspecția financiară. Alexandru Petkov, ascultați-mă foarte atent și nu umblați cu cioara boită prin toată Republica Moldova. Este demersul oficial, semnat de 21 de deputați, este o procedură, este un drept al deputaților. Și vreau să vă aduc la cunoștință: toate acțiunile care sînt, eu am oficial răspunsuri de la organele financiare și vă promit vouă, comuniștilor, și cetățenilor din Republica Moldova, dacă, la finisarea acestor controale, inclusiv a dezacordului și a organelor de drept care se ocupă de întrebarea asta, o să fie necesar ca cineva să fie demis din funcție, o să fie demis.

Și ceea ce s-a întîmplat pe data de 2 în Republica Moldova, odată cu parafarea Acordului, s-o știți că noi deja ... Ratificarea. Eu încurc una cu alta, cum încurcă Voronin buzunarul lui cu buzunarul statului, pentru că am emoții.

Și vreau să vă spun... ce ține de noțiunea „legea în capul mesei”. Vă spun, noi la ziua de astăzi ... A plecat Mihai Fiodorovici, am vrut să-i spun eu lui multe. Noi, deputații, forul legislativ suprem, în Republica Moldova trebuie s-o mîntuim cu năvășismul, cu cumătrismul, cu nepotismul și cu multe alte lucruri care, la ziua de astăzi, nu ne fac față.

Vreau să vă spun... (*Rumoare în sală.*)

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule deputat,

Din numele fracțiunii eu i-am dat domnului Deliu și domnului Butmalai... i-am adăugat un minut pentru minutul de reculegere. Ținînd cont că domnului Anghel i-am dat două minute suplimentar, eu cer permisiunea să mai dau un minut. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Ion Butmalai:

Da. Vă mulțumesc foarte mult.

Și, stimați colegi comuniști din sectorul stîng,

Voi să știți că eu sînt nepot al lui Ștefan cel Mare. Voi încă o să mai aveți multe probleme din partea mea.

Vreau să vă spun că pe timpul comuniștilor lui Chirtoacă îi furau bradul. La ziua de astăzi, noi avem nevoie ca legea să fie în capul mesei. Pentru că noi am mers în România la comemorarea lui Ștefan cel Mare cu Alexandru Cimbriciuc,

ne-a oprit Poliția, ne-am cerut scuze că am depășit nițel viteza. De asta avem și noi nevoie.

Și o întrebare simplă: ce avem de făcut pe viitor? Ca Parlament, ca Legislativ suprem în țară, noi avem nevoie ca, pe viitor, să luptăm cu corupția pentru copiii noștri, pentru viitorul neamului.

Sînt de acord și vreau să vă spun că o să pledez și o să lupt pentru depolitizarea organelor de drept, organelor de forță MAI, SIS, Procuratură.
(Aplauze.)

Doamna Liliana Palihovici:

Stimați deputați,

Vă mulțumesc pentru participarea activă la dezbaterile motiunii.

Lista vorbitorilor a fost epuizată, am ajuns la procedura de vot.

Înainte de vot eu am să rog să anunțați prezența pe sectoare, deoarece au mai plecat deputați din sală și vă rog ...

A, scuzați, a fost o propunere de a avea vot închis. Cine este pentru rog să voteze. Număr insuficient de voturi. Propunerea nu a fost susținută.

Procedura de vot va fi obișnuită.

Vă rog, sectorul nr.1, câți sînt prezenți?

N u m ă r ă t o r i i:

– 23.

Doamna Liliana Palihovici:

– 23.

Sectorul nr.2?

N u m ă r ă t o r i i:

– 33.

Sectorul nr.3 – 21.

Doamna Liliana Palihovici:

În sală sînt 77 de deputați.

Cine este pentru susținerea motiunii rog să voteze.

Vă rog anunțați rezultatele votului.

Sectorul nr.1?

N u m ă r ă t o r i i:

– 24.

Doamna Liliana Palihovici:

Erați prezenți 23 și acum îmi spuneți 24? Dumneavoastră ați anunțat adineaori în sector 23 prezenți. Cînd? Cine?

Sectorul nr.1,

Vă rog încă o dată anunțați.

N u m ă r ă t o r i i:

– 24.

A venit Vremea, s-a apropiat, s-a așezat.

Doamna Liliana Palihovici:

– 24.

Sectorul nr.2?

N u m ă r ă t o r i i:

– 7.

Doamna Liliana Palihovici:

Sectorul nr.3?

N u m ă r ă t o r i i:

Zero.

Doamna Liliana Palihovici:

31 de voturi. Moțiunea nu a fost susținută.

Stimați colegi,

Următorul subiect... Mai avem un subiect în ordinea de zi și am avut o propunere din partea unei fracțiuni, pe care vreau să o consult cu dumneavoastră: să transferăm dezbateră declarăției pentru săptămîna viitoare. Sînteți de acord?

Vă rog nu plecați, avem de votat ordinea de zi pentru săptămîna viitoare. Vă rog. (*Rumoare în sală.*)

Cine este pentru transferarea proiectului de hotărîre pentru ședința următoare rog să voteze. Cu majoritatea... unanim.

Mulțumesc.

Acum, vreau să trecem la ultimul subiect: aprobarea ordinii de zi a ședinței în plen.

Vă rog, domnule Brega,

Propuneri la ordinea de zi.

Domnul Gheorghe Brega:

Mulțumesc.

Deci eu sper că, după cum am convenit, proiectele nr.38 și nr.151, joi în plen, cum am convenit, o să fie incluse.

Și, doamnă Președinte,

Am primit...

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule deputat,

Vă rog fiecare proiect în parte îl spuneți. Eu îl supun votului.

Domnul Gheorghe Brega:

Nr.38 și nr.151. Păi, am convenit cu domnul Președinte, care ... Și președintele comisiei a spus că...

Doamna Liliana Palihovici:

Vă rog. Nr.38 în ce comisie?

Domnul Gheorghe Brega:

Nr.38, Comisia administrație publică și dezvoltare regională.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Mușuc,

Vă rog, spuneți-mi, proiectul nr.38 are raport? (*Rumoare în sală.*) OK.

Domnul Gheorghe Brega:

Nr.151 tot are raport.

Doamna Liliana Palihovici:

Nr.151 în ce comisie?

Domnul Gheorghe Brega:

Tot Comisia administrație publică și dezvoltare regională.

Doamna Liliana Palihovici:

Ambele au raport?

Domnul Gheorghe Brega:

Da.

Și al doilea. Deci am primit acum raportul Procuraturii Generale și al CNA în privința inundațiilor. Raportul definitiv. Deci rog să fie...

Doamna Liliana Palihovici:

Domnilor deputați,

Eu vă rog să rămâneți în sală, avem încă de votat.

Domnul Gheorghe Brega:

... rog să fie incluse. Ele nu trebuie votate. Noi am convenit cu domnul Președinte că ele o să fie incluse. Și o să fie inclus și raportul. Vă rog să nu uitați să îl includeți. Deci este vorba despre proiectul de Lege nr.1317. Raportul asupra acestuia a venit în Parlament.

Eu nu știu care este motivul că s-a dat în Comisia economie, buget și finanțe, că nu are nimic... Aceasta este o comisie de anchetă. Dar, în fine, nu este nici o problemă.

Doamna Liliana Palihovici:

Eu supun votului propunerea de a introduce în ordinea de zi proiectul nr.38. Comisia confirmă că raport este. Cine este pentru rog să voteze. Număr insuficient. *(Rumoare în sală.)*

Eu supun votului introducerea în ordinea de zi a proiectului nr.151. Cine este pentru rog să voteze. Trei voturi. Număr insuficient. *(Rumoare în sală.)*

Și proiectul nr.1317. Cine este pentru introducerea în ordinea de zi a proiectului 1317? *(Rumoare în sală.)*

Domnule deputat,

Toate proiectele introduse în ordinea de zi se votează.

Nr.1317. Cine este pentru? Un vot. Domnul Ciobanu numai a votat „pentru”.

Domnul Hotineanu.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Doamnă Președinte,

Propun să fie inclus în ordinea de zi pentru bisăptămînală viitoare proiectul de Lege nr.35, modificarea unor acte legislative, inclusiv Legea tutunului.

Raportul există. Comisiile parcă au corapoartele. De aceea ar putea fi inclus în ordinea de zi.

Doamna Liliana Palihovici:

Cine este pentru introducerea în ordinea de zi a proiectului nr.35 rog să voteze. Majoritatea voturilor, proiectul a fost inclus în ordinea de zi.

Alte propuneri?

Domnul Lucinschi.

Domnul Chiril Lucinschi:

Vă mulțumesc, doamnă Președinte.

Propun două proiecte. Ambele au rapoarte. Nr.284, pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Și nr.240, cu privire la transparența în proprietatea mass-media, din 12 iunie 2013.

Doamna Liliana Palihovici:

Supun votului introducerea în ordinea de zi a proiectului cu nr.284. Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea voturilor. A fost inclus în ordinea de zi.

O altă propunere a domnului Lucinschi a fost de a introduce în ordinea de zi proiectul cu nr.240. Cine este pentru rog să voteze. Cu majoritatea voturilor, proiectul a fost introdus. *(Rumoare în sală.)* Transparența în mass-media. A fost anunțat mai devreme.

Domnul Stratulat.

Domnul Ion Stratulat:

Rog să fie introdus pe săptămîna viitoare în ordinea de zi proiectele de Lege nr.84 și nr.184, ce țin de...

Doamna Liliana Palihovici:

Vă rog, pe rînd despre fiecare proiect.

Domnul Ion Stratulat:

... descentralizarea autorităților publice locale. Este vorba despre Legea cu privire la pensionare pentru primari, președinți de raioane și viceprimari.

Și altă Lege este cu privire la finanțele publice.

Doamna Liliana Palihovici:

Eu vreau să întreb comisia: rapoartele sînt? (*Rumoare în sală.*) Rapoartele? Comisia... nr.84, dacă este pensionare, Comisia protecție socială, sănătate și familie. (*Rumoare în sală.*)

Comisia protecție socială, sănătate și familie nu are. (*Rumoare în sală.*)

Nu poate să fie pensiile în Comisia administrație publică și dezvoltare regională. Pensia ține de Comisia protecție socială, sănătate și familie. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Ion Stratulat:

Nu. Acolo nu este vorba despre pensionare, este vorba despre... Nu. Acolo este o... acuși o să vă spun. Acolo, legea prevede 8 ani pentru pensionarii care primesc 75%. Noi introducem...

Doamna Liliana Palihovici:

Eu nu vă... acum, eu nu solicit să îmi dați detalii despre conținut. (*Rumoare în sală.*)

Domnilor deputați,

Pentru a introduce un proiect în ordinea de zi trebuie să fie avizul Guvernului și rapoartele comisiilor. Dacă lipsesc, nu vor fi introduse. (*Rumoare în sală.*)

Alte propuneri?

Domnul Șova.

Nu este, a plecat din sală.

Stimați colegi,

Supun votului per ansamblu ordinea de zi pentru următoarea bisăptămînală. Cine este pentru rog să voteze. Cu majoritatea voturilor, ordinea de zi a fost votată. Seară bună!

Ședința s-a încheiat la ora 17.41.

*Stenograma a fost pregătită spre publicare
în Direcția generală documentare parlamentară
a Secretariatului Parlamentului.*